

2
THOMÆ ERPENII

RVDIMENTA

LINGVAE

ARABICAE.

Accedunt ejusdem

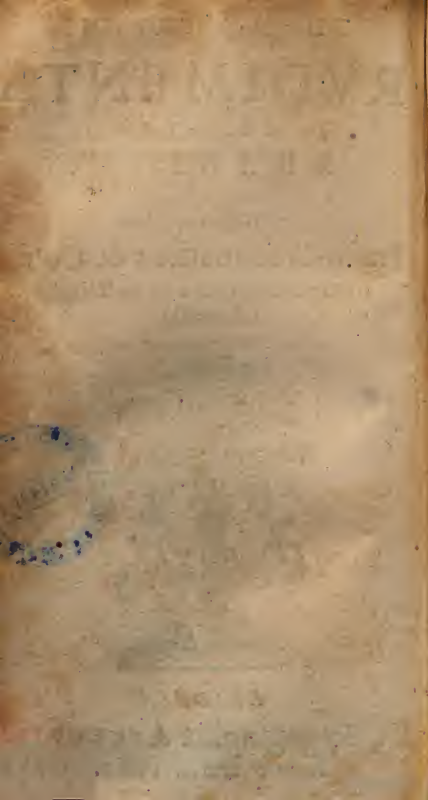
Praxis Grammatica; & Consi-
lium de studio ARABICO feliciter
instituyendo.

LEIDAE,

Ex Typographia AVCTORIS.

ANNO DOM. 1620.

Clarissimis Doctissimisq; Viris

D. GABRIELI SIONITÆ,
S. S. THEOLOGIÆ DOCTORI,
Chaldaicæ atque Arabicæ Linguae
in celeberrimo Athenæo Pa-
risiensi Professori Regio
dignissimo :

ET

D. IOANNI HESRONITÆ,
PHILOSOPHIÆ ET S. S. THEOLO-
giæ Doctori, earundemq; Linguarum Pro-
motori solertissimo atque indefesso,
Maronitis è Libano,

DOMINIS SVIS ET AMICIS,

S. P. D.

THOMAS ERPENIVS.

IRI Clarissimi,
amici conjun-
ctissimi. Serio
mihi cogitan-
ti quo potif-
simum modo communia

(:) 3 nostra

nostra studia , quæ nescio
quo torpore in orbe Chri-
stiano hæctenus jacuerunt,
promoverem , operæ pre-
tium mihi visus sum factu-
rus, si & facilem quandam
ac brevem, in linguam Ara-
bicum scriberem Introdu-
ctionem, quæ generalia so-
lum, & tyronibus omnino
necessaria fundamenta con-
tinens, omnium commo-
dissime, tum publicæ, tum
privatæ Candidatorum in-
stitutioni inservire posset: &
Thesaurum insuper Gram-
maticum ederem fusio-
rem Grammaticam omnem
ple-

plenissime atque accurate
complectentem ; quem,
Rudimentis illis intellectis,
utiliter, & nullo negotio
nobilis ejus lingue vere Stu-
diosi per se legere in musæis
possent, & discere. Quod
foelix itaque & faustum sit,
Viri Clarissimi, exhibeo
nunc Introductionē illam,
seu Rudimenta illa; eaque
vobis, toto cordis mei affe-
ctu, offero, dedico, & con-
secro: tum ut amicitiaē no-
stræ, superiori ætate Pari-
sijis initæ, & nunquam inter-
moritura, perpetuum sit
symbolum, ac sigillum;

tum ut eam adversus male-
volos, pro eruditione ve-
stra, & in me benevolen-
tia, defendatis. Valete, Viri
Doctissimi, pariter atque
humanissimi, meque ama-
re, & nobilissima Orienta-
lium literarum studia, ut fe-
liciter coepistis, promove-
re pergite. Scripsi hæc Rhe-
num, prope amplissimum
ejus ostium, trajiciens; iter
ad vos facturus die 22°,
Martij, anno Dom. 1620.

✠:✠

✠

THO.

Consilium de studio Arabico feliciter instituendo.

*V*M in eo totus sim, ut nobilissima literarum Arabicarum studia, haecenus apud Christianos ferè neglecta, pro virili mea promoveam: & in eum finem, haud exiguis impensis, elegantem excitaverim Typographiam, librosque nonnullos jam ediderim, pluresque & nobiliores ad editionem indies exornem; non possum non eorum quoque desiderio satisfacere, qui, quomodo feliciter studia haec institui possint, atque debeant, discere ex me gestiunt. Habeant ergo, nobilis hujus linguae Studiosi, consilium bonum, atque sincerum quale ipse ego mihi cuperem dari; & certi sint, id si sequantur, fore, ut paucis admodum mensibus majores in ejus cognitione progressus faciant, quam plerique haecenus pluribus etiam annis fieri posse sunt arbitrati.

In manus itaque primum sumantur haec quae nunc damus Rudimenta; quorum primus

mus liber diligenter, & attente legatur,
& discatur. eo cognito progrediendum est
ad secundum de verbis. nam quod ad ap-
pendicem primi libri attinet; ea non tota
uno tempore discenda est. Continet ea vi-
ginti quatuor nobilissimos Canones, ad
solidam Arabismi intelligentiam ita ne-
cessarios, ut frustra omnino sit futurus,
qui sine eorum cognitione feliciter volet
Arabicari. Sunt autem illi Canones sin-
guli per se facillimi, & nullo negotio in-
telliguntur, ac memoria mandantur: mul-
titude tamen eorum ob materiae affinita-
tem, confusionem aliquam facile inducit.
Ea propter, consultum ego judico, ut singu-
lis Canonibus singuli dentur dies, & unus
tantum quotidie accurate perpendatur, &
firmiter memoria imprimatur Canon, aut
summum duo. Id qui fecerit, nec confusio-
nem aliquam sentiet, & paucissimis die-
bus plus in solida Arabismi notitia profi-
ciet, quam ego pluribus mensibus feci.
Dum sic paulatim pergitur in aurea illa,
& nunquam satis aestimanda appendice;
possunt & Conjugationes verborum per-
fectorum memoria mandari: ac primo
quidem

quidem tabella illa tredecim Conjugationum quam exhibet pagina 35, diligenter discenda est; eaque cognita, Verba quaedam alia trilatera, ut **فَرَقَ**, **ضَرَبَ**,

خَرَجَ, **كَتَبَ**, & alia quaelibet per eam diduci debent, ut oblata cuiusque radicis Conjugationem quamlibet nullo negotio formare discas. hinc progrediendum ad Paradigma primæ Conjugationis Activæ; quod benè memoriæ est imprimendum, cum ab eo reliqua omnia dependant: mox præcepta ei adjuncta legenda quoque & discenda sunt. Deinde differentia Conjugationum derivatarum à prima, sequentibus duobus capitibus tradita, memoriæ quoque insigi debent, & radices plures per primas tantum temporum voces in prima Conjugatione & reliquis diducenda sunt, nec ante pergendum ad Verba Imperfecta, quam Perfectorum Conjugationes omnes tum primitiva tum derivativa benè perspectæ & cognita sint. Hinc ad Imperfecta fiat progressus, & singulis speciebus singuli dentur dies, confusionis

sionis evitandæ gratiæ. beneque conside-
rentur & memoriæ mandentur, genera-
les imperfectionis rationes, quæ sub ini-
tium singulorum capitum proponuntur.
ijs enim intellectis & cognita verbi Per-
fecti Conjugatione, facile erit formare
Imperfectum: nam ut minori hoc mole-
stia facias, omnino consultum est, ut quam-
libet vocem verbi Imperfecti ita formes,
ac si Verbum Perfectum sit. Ita formata
cum erit, facile videbis an contra genera-
les illas imperfectionis regulas, aut spe-
ciales peccet. Videbunt in hisce verbis Stu-
diosi quanti momenti sint aurei illi ap-
pendicis primi libri Canones, quos ut hic
sæpè consulant & applicent, rogatos eos
volo. Verbis cognitis pergatur ad Nomina
& ab his ad reliqua: de quibus nihil pecu-
liare habeo quod moncam; est enim tra-
ctatus eorum facilis. Rudimentis hisce
totis lectis & intellectis, exerceat se Stu-
diosus in praxi Grammatica ijs annexa,
locaque citata diligenter inquireat, ut om-
nia melius memoriæ inhereant.

Praxi illa absoluta, in manus sumat Hi-
storiam Iosephi, ex Alcorano à me cum
dupli-

duplici versione Latina & notis editam. singulas voces ad normam Grammatices diligenter examinet, ut ego feci, in ista praxi; notasque ad difficiliore voces consulat, & semel atque iterum egregij illius opusculi lectionem repetat; certus id maximo sine fructu facturum se non esse: nam & res Grammaticæ, & communiores quæque voces feliciter memoriæ imprimuntur. Deinde velim totum Alcoranum à capite ad calcem studiosè & attentè perlegi, solius linguæ gratia quæ in eo libro elegans est, & perfectissimè consonantibus ac vocalibus, alijsque notis orthographis expressa. Sed quia exemplaria ejus manu exarata haberi vix possunt, multisque in locis eam difficultatem habet, ut sine interprete intelligi non queat; operam ego dabo, ut brevi elegantissimis typis prodeat, cum versione accurata Latina, notisque ad voces & sententias difficiliore; &, ubi necesse id erit, solida mendaciorum & nugarum ejus confutatione, atque explosione. Interim poterunt studiosi ejus loco se exercere in libello illo Proverbiorum Arabicorum, qui cum
versione

versione Latina, & notis Iosephi Scaligeri, ac meis, prodijt ex Officina Raphelengiana. item in Psalterio Savariano Romæ edito, in quibus libris vocales quoque satis accuratè adjectæ sunt. Si autem fusiores doctrinam Grammaticam requirant, legant *Thesaurum nostrum Grammaticum*, brevi edendum: quem utique talem speramus fore, ut forte nihil in eo sint desideraturi. adjungant & *Gjarumiam nostram*, libellum elegantissimum ac lectu dignissimum.

Cognita bene re Grammaticâ & lectis hisce libris qui vocalium figuras appositas habent; tuto se accingent ad lectionem eorum, qui ijs destituuntur. Neque est quod infelicem hic metuant successum: non enim ea res difficultatem tunc ullam habebit. Duo autem omnino sunt præter *Alcoranum*, de quo jam diximus, libri, quos *Arabismi Studiosis*, maximopere hic commendatos volo, quippe ex quibus; aut ego vehementer fallor, brevi tempore, & magna cum voluptate, justam haurire poterunt ejus lingue notitiam, & talem quæ ad communes quosque Auctores intelli-

telligendos, abundè sit suffectura. nam
ut libri Medici, Mathematici, similesque
intelligentur, terminos eorum hic ut in
omni alia lingua necesse est discere. Sunt
autem illi libri, Geographia illa anonyma
quæ Romæ è Typographia Medicaa in
4to prodijt. & Historia Saracenica quæ
ex mea nunc prodit Typographia. Prior
longè elegantissimo stilo liber est, & cu-
jus elaboratissimam versionem Latinam
tantopere hætenus a viris doctis expeti-
tam, nunc dant viri undequaque doctis-
simi, & rerum Arabicarum peritissimi,
Gabriel Sionita, & Ioannes Hesronita,
Maronita, & harum literarum insignes
promotores, in Celeberrima Parisiorum
Academia, quæ versio viam omnino ster-
met ad facilem præstantissimi libri lectio-
nem, & intelligentiam. Posterior liber
haud minoris est dignitatis; tantaque ele-
gantia, & rerum ac Verborum varietate;
ut nesciam quid in eo possit ulterius desi-
derari. prodit ea cum versione Latina, &
notis meis in folio. & Arabicè tantum in
octavo. ac Latine tantum in quarto. Hisce
Auctõribus, ij qui rem medicam tractant
adjun-

adjungent Avicennam, qui stilo scripsit
ita eleganter, ut palmam hac in parte
reliquis fere scriptoribus dicatur prae-
puisse.

Sed de Dictionario nihil adhuc dixi.
Extat Francisci Raphelengij Lexicon Ara-
bicum: verum in quo merito majorem
vocum copiam, & vocalium appositionem
desiderant Studiosi. itaque adjungi ei po-
terit Valentini Scindleri Lexicon penta-
glotton (quod merito suo omnibus Lin-
gularum Orientalium Studiosis sit com-
mendatissimum) tantisper dum meum
quoque prodeat Lexicon, in quo nec vo-
cum copia aut accurata explicatio, nec vo-
cales desiderabuntur. Faxit Linguarum
Auctor, ut vita mihi & valetudo sup-
petant, ad ea quae in manibus habeo feli-
citer absolvenda. Scripsi hac Iselmundae
die 22° Martij 1620. cum iter Gallicum
ingressus essem.

THOMÆ ERPENII

RVDIMENTA

LINGVÆ ARABICÆ.

A

RVDIMENTORVM
ARABICORVM

LIBER PRIMVS,
DE

Elementis Linguæ Arabicæ.

SCRIBUNT Arabes à dextra finistram versus: & prima linguę suę elementa habent Consonas & Vocales.

Consonarum tabella hæc est.

Ordo.	Potestas.	Nomen.	Figura.
1	Spiritus lenis Græcorum.	Elif.	ا ا ا ا
2	B.	Be.	ب ب ب ب
3	T.	Te.	ت ت ت ت
4	T <i>Blasum.</i>	Thse.	ث ث ث ث
5	G <i>Gallicū.</i>	Gjim.	ج ج ج ج
6	Hh.	Hha.	ح ح ح ح
7	Ch.	Cha.	خ خ خ خ

8	D.	Dal.	د	د	د	د
9	<i>D Blasum.</i>	Dhsal.	ذ	ذ	ذ	ذ
10	R.	Re.	ر	ر	ر	ر
11	Z.	Zc.	ز	ز	ز	ز
12	S.	Sin.	س	س	س	س
13	<i>Sj, ch. Gal.</i>	Sjin.	ش	ش	ش	ش
14	S.	Sad.	ص	ص	ص	ص
15	D.	Dad.	ض	ض	ض	ض
16	T.	Ta.	ط	ط	ط	ط
17	D.	Da.	ظ	ظ	ظ	ظ
18	<i>y Ebraum.</i>	Ain.	ع	ع	ع	ع
19	<i>G Latin.</i>	Gain.	غ	غ	غ	غ
20	F.	Fe.	ف	ف	ف	ف
21	K.	Kaf.	ق	ق	ق	ق
22	C.	Kef.	ك	ك	ك	ك
23	L.	Lam.	ل	ل	ل	ل
24	M.	Min.	م	م	م	م
25	N.	Nun.	ن	ن	ن	ن
26	<i>W German.</i>	Waw.	و	و	و	و
27	H.	He.	ه	ه	ه	ه
28	<i>I Conf.</i>	Ic.	ي	ي	ي	ي

Figura.

ITERAE omnes præter sex
 أَدْنِ مَرْو sequenti in eadem
 dictione annectuntur: & in
 fine quoque liberiori fere ductu protra-
 huntur: ex qua connexionis & situs ra-
 tione plures oriuntur figuræ, ita in ta-
 bella propositæ, ut prima columna eas
 quæ initio dictionum, & in medio, post
 sex illas illigabiles; secunda quæ in me-
 dio, post ligabiles; reliquæ duæ quæ in
 fine, prior quidem post illigabiles, po-
 sterior verò post ligabiles usurpantur,
 exhibeat. Separatim autem exprimendæ
 figura finali illigabili pinguntur.

Elif literæ Lam annectendum sic fere
 pingi solet *ل ل*, quæ figuræ vocantur
Lam-elif.

3 literæ secundæ, tertiæ, quartæ, vige-
 simæ quintæ, & ultimæ non raro sic in-
 vertitur *ع*, maximè ante literas quin-
 tam, sextam, septimam, & Mim.

Earundem literarum inter duo alia
 ejusdem generis positum paulò altius
 adsur-

adsurgit, & sinistram versus inclinatur, hoc modo λ ut يؤتى .

Gjim Hha Cha vinculum anterius supra basin lineæ habent, & propterea quoque literas præcedentes attollunt, ut $\text{الشيخ, للبحر, البحر, مخرج}$ sed $\lambda, \lambda, \lambda, \lambda$ illis se accommodantes posterius vinculum non raro attollunt, hoc modo

$\lambda, \lambda, \lambda, \lambda$ ut الفخر العجب البحر

& λ sepe ante λ quarum المسيح, اللحم Nun finale usurpatur, ut البن, البحر .

hoc quoque modo λ, λ frequenter pinguntur.

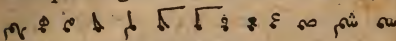
Sin & Sjin tres suos dentes in curvam interdum lineam expandunt, hoc modo,

— ش —

Literæ Fe Mauri punctum subijciunt, sic, ف , Kaf autem uno puncto supernè insigniunt, in hunc modum ف .

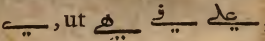

Litera Kef in principio hoc modo ك & in medio hoc ك sæpe scribitur.

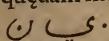
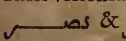
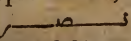
Mim in medio, & fine, præcedenti literæ

literę annexum unico ductu circulari, ad celeritatem scripturę, inferne ei plerumque affigitur, hoc modo, & ita in cęteris his affinibus.

He finale adsciscit interdum superne duo puncta, hoc modo , & tunc non He amplius est, aut vocatur, sed Te, & fem. genus, aut plurale designat.

Waw etiam hoc modo pingitur .

Ductus Ie finalis interdum retrocedit, hoc modo, , ut , pro .

Ornatus, & æqualitatis linearum gratiã, literę quędam interdum dilatantur hoc modo . Non enim dividere solent Arabes in fine linearum dictiones: sed ne spatium maneat vacuum: vel literas eo modo dilatant, vel literarum vincula producant, in hunc modũ, & . rarius, facta post separabilem sectione, partem posteriorem priori superponunt, aut in margine locant.

Potestas.

Harum literarum

hæ {	}	أَحَخَعَه	}	Gutturales
		يَوْمَف		Labiales.
		جِبَقَك		Palatinæ..
		تَدَطَلَن ثَدَظ		Dentales.
		رَزِشِشِصْض		Linguales.

Dentales autem & Linguales *Solares* quoque vocantur, reliquæ *Lunares*.

Inter has difficillimæ pronuntiationis sunt Hha & Ain; quarum prior est profunda aspiratio: posterior ratio quædam in gutture, quæ cum difficilis nobis sit pronuntiatu per *a* quoddam breve & obscurum efferri potest, ut **بَعَدَ** *báada*, quin & sine periculo omitti, cum vocalem adjunctam habet, ut **عَبَدَ** *ábdá*.

ق & ك eundem fere sonum habent;

sed ex adjuncta vocali plerumque discernuntur: uti etiam ت & ط, ص & س. Et quatuor hæ literę quoque ظ ض ذ د, fere sine discrimine ut *d* pronuntiarı solent.

Vocalium tabella hæc est.

A vel E Fatha بَ

O vel V Damma بُ

I Kefra بِ

Figura manifesta est, (sed Mauri Fatham

& Kefram jacere volūt, hoc modo بِي) (بي)

& situs, ex adjuncta litera, quam inter pronuntiandum sequuntur, conspicuus.

Fatha modo valet *a* clarum, modo *e*, vel *a* Anglicum, id est *a* ad *e* declinans.

Damma modo *o* obscurum, modo *u*.

Ac priorem quidem sonum habent, perpetuo supra ultimas dictionum literas,

& ut plurimum supra ظ ض ط ح خ ص ص ض ط ظ

ح خ ص ص ض ط ظ & ante easdem vocali destitutas: alibi sæpe posteriorem: sæpe inquam:

nam

nam usus hîc dominatur; qui consu-
lendus.

Harum vocalium productioni infer-
viunt, propria potestate consonantium
amissâ, unde & quiescere tum dicuntur,
tres literæ اوي, cum ipsę vocalibus de-
stitutæ immediatè ijs postponuntur:
I quidem primæ, و secundæ, & ي tertię:
valetque eo casu.

Eatha æ seu æ nostrum; vel ñ seu A
Anglicum productum, ut نَار vāq̄ vel vñq̄.

Damma ġ, seu œ nostrum, vel ou
Gallicum, ut نُور vğ̄.

Kesra ĩ, seu ie nostrum, ut نِبْر vīq̄.

Si post Fatham I quiescens, compendij
causâ, expressum non sit, Fatha perpen-
diculariter pingitur, sic د, vel hac ~ su-
pernè nota insignitur.

Atque I quiescentis vice etiam fun-
guntur و & ي, cum post Fatham nec
vocalem ipsę habent, nec hanc (°) notam,
ut رَمِي rama, صَلَاة salâton.

☉ autem quiescens, vel hac nota ☉ affectum, si habeat post se ☉ vocali destitutum, id planè otiosum est, ut **فَصَرُوا**

nasarou, **رَمَوَا** *ramaw*.

Ad ultimas dictionum literas geminatè vocales, hoc modo, **بُّ بُّ بُّ** nunantur, seu valent *an, on, in*, sed primæ (nisi consonans ejus sit *ë* aut *ء*) postponitur semper ☉, sine ullo soni augmento, hoc modo **بَّا** *ban*; & sic **ي** ei postpositum, instar ☉ quiescit, ut **هُدَّى**
Hudan.

Reliquæ notæ Orthographicae.

PRæter hæc vocalium figuras, literis quoque apponuntur hæ, *ء, ّ, ّ, ّ, ّ*.

H A M Z A.

☉ (pro quo Mauri punctum crassum flavo aut viridi colore usurpare solent) *Hamza* vocatur, & servus est literæ *Elif* mobilis; eique cum vocali appositum, motum

motum ejus indicat actuale, ut

أَنَّ, اُنُّ, اِنُّ, ut sine ea, potentialem, id est, | natura sua radicale & mobile

esse, ut يَاْمَنُ : unde & nomen ejus τῶ |

mobili sæpe attribuitur : quin & pro eo usurpatur, idemque in pronuntiatione valet, cum positum in fine dictionis, ha-

bet ante se aliquam literarum اوي,

ut سُؤًا, مَأًا, شَيْءٌ, سُوءٌ, مَاءٌ, ut

شِبًا; aut in medio literam aliam vocali

carentem, ut يَسَالٌ, pro يَسَالٌ,

vel aliud |, ut اَأَنْذَمَرٌ pro اَأَنْذَمَرٌ. Lite-

ris autem و & ي superscriptum, indicat eas pro | sua natura mobili poni, ut

يَوْمِنٌ pro يَوْمِنٌ, يَأْمِنٌ pro يَأْمِنٌ, اَيْنَمِرٌ pro اَيْنَمِرٌ.

W E S L A.

Wesla vocatur, & soli quoque | ad-
scribitur, in principio vocum, cum id,
vocali

vocali suâ abjectâ, plane otiosum est, quæque eam sequitur consonans cum præcedentis dictionis ultima vocali uniri debet, ut **قَلْبُ الْمَلِكِ** Kalbol-meliki, *cor regis*. Nihil itaque est aliud, quam unionis illius indicium.

A N N O T A T I O.

V N I O N I autem huic subiectum E-lif initiale est triplex, Verbale, Nominale & Articulare.

Verbale est duplex, Imperij & Characteristicum.

Imperij, est quod format Imperativum primæ Conjugationis, ut **أَنْصُرْ**

onsur, اضرب idrib.

Characteristicum, quod initiale est in Præteritis activis, Imperativis & Infinitivis Conjugationum derivatarum secundæ & tertiæ classis, ut

أَنْصَرَفَ أَنْصَرِفَ أَنْصِرَافًا
أَسْتَطَعِمَ اسْتَطَعِمِ اسْتَطَعَامًا

Nominale est in his decem Nominibus.

إمْرًا vir.	إِثْنَانِ duo.
إِمْرَأَةً mulier.	إِثْنَتَانِ dua.
ابْنِ filius.	اسْمِ nomen.
ابْنَةٍ filia.	أَسْتِ nates.
ابْنِمُ filius.	أَيْمَنُ juramentum.

Articulare est Articuli ال :
 quò pertinet id quod est in Relativo
 الَّذِي & Casibus ejus.

In his omnibus (nisi initio ponantur
 sententiarum, aut post Articulum) | ini-
 tiale vocali sua privatur, & quæ eam se-
 quitur litera vocali destituta unitur cum
 vocali terminante dictionem præceden-
 tem, aut servilis præfixæ, ut يَدُ أَبْنَيْكَ
 jedo-bnica, *mi vus filij tui*, بِأَبْنَيْكَ bibni-
 ca *in filio tuo*.

Si dictio præcedens terminetur Consonante, ea adsumit Kesrā, ut **ضَرَبَتْ أُمَّ** dārabati-lommo, *verberavit mater.*

مَنْ مِنْ أَبْنِكَ Meni-bnuca, *quis filius tuus?*

ubi **مَنْ** pro **ضَرَبَتْ** & **مِنْ** pro **ضَرَبَتْ** est

Sed terminationes verbales **وَا** & **مُ**,

itemque Affixa **كُم** & **هُم** adsumunt

Damma, ut **قَتَلَهُمُ الْعَدُوُّ** katalahumo-

ladouo, *occidit eos hostis*, **غَزَوْا الْعَدُوَّ**

gazawo-ladouā, *oppugnarunt hostem*, &

مِنْ الْمَلِكِ mina-lmeliki à Fathā, ut **مِنْ** à Rege.

Si autem præcedat vocalis nunnata, ea ante Articulum **أَلْ** abijcit Nun,

ut **بَيْتُ الْمَقْدَسِ** Beito-lmukaddaso,

Domus sanctificata, pro **بَيْتِ** : alibi reti-

net, & unionis licet vocalem suam adscriptam non habeat, in pronuntiatione tamen eam adsumit, ut مَدِينَةٌ أَفْتَحَتْ medinaton iftetahat, *urbs qua capta est.*

Si precedat aliqua litterarum اوى quiescens, ea non obstat unioni, ut مَدِينَةٌ غَزَاً gaza-lmedinata, *oppugnavit urbem*, يَغْزُوا مَدِينَةً jagzou-lmedinata, *oppugnabit urbem*, نَصَرُوا الْمَلِكَ nafaroul-melica, *opem tulerunt regi*, اُنْصُرِي الْاَخَ onsurilacha, *adjuva fratrem.* Sed Affixa ي meus, mea, meum, & نِي me, adsumunt Fatham super ي ut كِتَابِي الْعَظِيمُ kitabialadimo, *liber meus magnus*, ضَرَبَنِي الْمَعْلَمُ dara-bania lmuallimo, *verberavit me preceptor.*

Obſerva autem omnia Elif unionis ſervilia eſſe: & omnia naturaliter Keſram poſſidere, præter Imperativum quod interdum habet Damma, & Articulare, quod Fatham, uti & Nominale in ſolo **أَيْمَنُ**.

Nota quoque hanc Regulam.

Elif unionis ſequente immediate vocali, excidit, ut **أَمَدٌ** pro **مَدٌ**.

M E D D A.

Medda vocatur, & apponitur ſi quiſcenti ante ة, idque producit: ut **سَاءٌ** *Samaon*. Superſcribitur tamen quoque notis Arithmetiſis; & dictionum compendiis, ſeu literis integras dictiones repræſentantibus, ut apud Hebræos (").

G j E Z M A.

◦, Quod ſic quoque ◦ non raro pingitur, & *Gjezma* vulgò (quanquam improprie) vocatur, literis omnibus commune eſt, denotatque eas propriam non habere vocalem, ſed cum præcedente vocali

vocali syllabam constituere, ut ضَرَبَ *darbo*. Literis اوى quiescentibus minus bene appingitur, nisi radicales sint, & natura sua mobiles, ut يُوَدِّدُ *joulado*, *nascetur*, يَاْمَنُ *jamano*, *credet*.

T E S D I D.

Figura ^w (pro qua tamen Mauri hanc [^] infra, & hanc ^v, vel hanc [^] quoq; interdum, supra literam usurpant) *Tesdid* vocatur, & literis omnibus, excepto ا, superscribitur, easque duplicat, sed ita ut prior cum præcedentis literę vocali, posterior cum sua propria efferatur, ut نَصَّرَ *nassara*, مَرَّرَ *môrron*. Usurpatur &, euphonię gratia, post literam vocali carentem, cujus tunc vicem supplet altera pars geminatę, ut وَكَدَّتْ ^w quod legitur *Walatta*.

ANNOTATIO.

Est autem Tefdid hoc Euphonicum triplex, Deltale, Lambdale, & Initiale.

Deltale apponitur literæ ت post د ut

قَصَدْتُ *Kasatto*.

Lambdale apponitur literis Solaribus

post Articulum اَلْ ut اَلرَّبُّ *Arrabbo*

اَلشَّمْسُ *askjamsso*, اَللَّهُ *Allaho*, in quo ulti-

mo Solaris quoq; est ل, quo casu ل

Articuli non raro omittitur, ut اَلْبَيْتُ

pro اَللَّبَيْتُ; & sic semper in relativis

اَلَّذِي اَلَّتِي اَلَّذِينَ; & quum Articulo

prefigitur ل Dativi casus ut اَلْبَيْتِ.

Initiale apponitur literis لَو مِبْر dictio-

nem inchoantibus post Nun gjezmatū,

ut مِبْتٌ مُقَدَّسٌ *mir-rabbihi*, مِّنْ رَبِّي

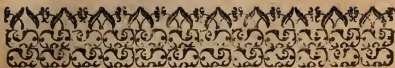
beitom-mukaddason.

De Accentibus.

Accentus hic nulla est nota: sed quæ dictionis syllaba attollenda sit facile cognoscitur. Nam dissyllaba attollunt penultimam, ut *بَيْتٌ* *beiton*, *أَنْصُرُ* *ónsur*. Polysyllaba antepenultimam, ut *مَكْتَبٌ* *méctebon*, *يَنْصُرُ* *jánsuro*. Nisi penultima producat per *اوى* quiescens: tunc enim ea accentum habet, ut *إِلَابُونُ* *ilábon*, *غَفُورٌ* *gafouon*, *رَاحِمٌ* *rabi-*
mon.

De Distinctionibus.

Distinctionum tum majorum, tum minorum etiam, si necessarię fiat, communiore notę hæc sunt *و* *ن* *ع* *و* *** *.*

LIBRI PRIMI APPEN-
DIX VERE AVREA,

S E V

CANONES

de literarum اوي Natura
& Permutatione.

CANONES GENERALES.

I.

Literaæ اوي Frequenter inter se com-
mutantur. sed in principio dictionis ;
itemque in medio, & fine, post Gjez-
mam, constanter manent.

II.

Litereꝝ اوي vocalibus destitutæ, post
vocales heterogeneas, ijs fiunt homo-
geneæ, ut

و
نوي

نَوِي	} pro {	نَوِي
بَيْر		بَيْر
نَام		نَام
مِبْعَان		مِبْعَان
دَام		دَام
مَوْقِن		مِبْقِن

E X C E P T I O.

و post Fatham non raro manent ;
 & diphthongescunt , adscripta Gjezma ; aut
 quiescunt instar \ , sine Gjezma , ut

يَوْم	Iaumon.	رَمْبَه	Ramaho.
لَيْل	Lcilon.	غَزْرَوَة	Gazaton.

III.

Literæ اوى quiescentes , sequente
 Gjezma , excidunt , ut

يَخَفُ	} pro {	يَخَافُ
يَقُمُ		يَقُومُ
يَسِرُ		يَسِيرُ

ANNO TATIO.

Elif unionis non fit quiescens, nec huic regula subijcitur, ut فَاَنْصُرُ.

CANONES SPECIALES.

E L I F.

I.

Elif in medio dictionis mobile per Damma, in و; per Kesram, in ي mutatur, ut

أَوْبٌ	} pro {	أَبٌ
سَيْلٌ		سَاءٌ

Etiam post Elif quiescens, ut

قَائِلٌ

قَائِدٌ	}	pro	}	قَائِلٌ
مَائِدَةٌ				مَائِدَةٌ

II.

Elif in medio dictionis mobile per Fatham, post Damma, in و; post Kesram, in ي mutatur, *ut*

دَائِبٌ	}	pro	}	دَائِلٌ
فَائِمَةٌ				فَائِدَةٌ

III.

Elif in fine dictionis, post Damma, in و; post Kesram, in ي mutatur, *ut*

دَائِيٌّ	}	pro	}	دَائِيٌّ
خَائِيٌّ				خَائِيٌّ

IV.

Elif in fine dictionis post Fatham, mobile

bile per Damma, in و; per Kesram, in ي mutatur, ut

تَفْتَوُ	}	pro	}	تَفْتَأُ
سَنِي				سَنَا

V.

Elif quiescens post Elif Fathatum excidit, Fatha perpendiculariter picta, vel adscripta Medda, ut

أَمِّنْ vel آمِنَ pro أَمِّنْ.

VI.

Elif quiescens, sequente alio Elif quiescente, in و Fathatum mutatur, ut

فَوَاصِرُ	}	pro	}	فَاِصِرُ
-----------	---	-----	---	----------

ANNOTATIO I.

و و ex Elif mobili descendentes Hamzam perpetuo adscriptam habent. و و punctis non raro suis tunc destituitur. Mobile

bile autem Elif & illud est, quod, licet actu
vocalem non habeat, radicale tamen est,
eamque habere aptam, ut **بَيْسٌ**.

ANNOTATIO II.

Vocula inseparabiles **ا ب ف ك ل و**
non censentur Elif in medium collocare, ut
كَاَمٌ لَابٌ: nisi in Particulis quibusdā, ut
رَيْلَا دَائِيْنٌ.

CANONES WAW.

I.

و in medio dictionis mobile per Fa-
tham, post Kesram, interdum in **ي**
mutatur, ut

ثَوَابٌ } pro { **ثِيَابٌ**

II.

و in medio dictionis habens post se
aliud **و** quiescens, saepe id expellit, ut

طَاوُسٌ

طَاوُسٌ	}	pro	}	طَاوُسٌ
مُرُوْسٌ		مُرُوْسٌ		

III.

و finale post Fatham nequit moveri, sed abjecta sua vocali, & rejecto ad Fatham Nun vocali, si quod adsit, quiescit, in **ل** mutata, si sit tertia dictionis litera; aut in **ي** conversa, si quarta, aut ulterior, *ut*

غَنَرَا	}	pro	}	غَنَرَوٌ
عَصَا		عَصَوٌ		
يَغْنَرِي		يَغْنَرَوٌ		
مُعْطِي		مُعْطَوٌ		

IV.

و finale post Damma, non fert Damma, vel Kesram; sed jis abjectis, quiescit, *ut*

مَرَدُو	}	pro	}	مَرَدَوٌ	}	&	}	مَرَدِي
مَرَدِي				مَرَدِي				

Si adfit Nun vocale, id retrocedit, &
 excidit, *ut*

أَدْلِي } pro { أَدْلُو } & { أَدْلِي }

V.

finale post Kesram, in ي mutatur, *ut*

رَضِي } pro { رَضُو }

VI.

servile in fine dictionis, ne eam ter-
 minet, adsciscit Elif otiosum, *ut*

فَصَرُوا } pro { فَصَرُوا }

رَمَوْا } pro { رَمَوْا }

CANONES IE.

I.

in medio dictionis, mobile per Fa-
 tham, post Damma, interdum in ي mu-
 tatur, *ut*

رَمِيَان } pro { رَمِيَان }

ي in

حَافِي } pro { حَافِي & حَافِي

Si adfit Nun vocale, id retrocedit, &
ي excidit, *ut*

رَامِي } pro { رَامِي & رَامِي
V.

ي finale post Damma, id in Kesram
mutat: ipsum non mutatur, *ut*

تَمِّي } pro { تَمِّي
أَيْدِي } { أَيْدِي

Etiam intercedente و : quod in ي
vertitur, *ut*

مَرْمِي } pro { مَرْمِي

CANONES WAW & IE.

I.

و & ي mobiles, ante و & ي quie-
scentes excidunt, vocali sua abjecta; si
præce-

præcedat Fatha; (cū qua quiescens diphthongescit,) aut rejecta, in locum præcedentis vocalis, si ea sit Damma vel Kefra, *ut*

رَمَوْا	} pro {	رَمِيُوا
تَغْرِيْنَ		تَغْرِيْوِيْنَ
أَعْرِبْ		أَعْرِبِيْ
غَانِرُونَ		غَانِرُوْونَ
يَرْمُونَ		يَرْمِيُوْنَ

II.

و & ي mobiles, ante literam mobilem, post Fatham, sepe in Elif quiescens mutantur, *ut*

قَامَ	} pro {	قَوْمَ
سَارَ		سَيْرًا

III.

و & ي ita concurrentibus, ut prior

voca-

Vocalem non habeat, mutatur و in ي
 duoque ي per Tefdid coalescunt, ut

أَيَّامٌ } pro { أَيَّوَامٌ

I V.

و & ي finales, post Elif servile, in
 Hamzam mutantur, ut

مَرَّآءٌ } pro { مَرَّأَيٌ
 سَمَاءٌ } سَمَآؤٌ

OBSERVATIO I.

Cum in hisce Canonibus, litera أوي
 vocali alicui postposita dicuntur, immediata
 intelligitur postpositio, non intercedente scilicet
 Gjezma aut litera quiescente expressa, vel
 latente in Tefdid: ut fit in

سَطَوٌ

سَطَوِيٌ

عَدَوٌ

عَدَوِيٌ

præcedat Fatha; (cū qua quiescens diphthongescit,) aut rejecta, in locum præcedentis vocalis, si ea sit Damma vel Kefra,

ut

رَمَوْا	}	pro	رَمِيُوا	
تَغْزِيْنَ				تَغْزِيْنَ
أَعْرَبِ				أَعْرَبِ
غَانِرُونَ				غَانِرُونَ
يَهْرُمُونَ				يَهْرُمُونَ

II.

و & ي mobiles, ante literam mobilem, post Fatham, sepe in Elif quiescens mutantur, *ut*

قَامَ	}	pro	قَوْمَ
سَارَ			

III.

و & ي ita concurrentibus, ut prior

voca-

Vocalem non habeat, mutatur و in ي
 duoque ي per Tesdid coalescunt, ut

أَيَّامٌ } pro { أَيَّوَامٌ

IV.

و & ي finales, post Elif servile, in
 Hamzam mutantur, ut

مِنَ آءٍ } pro { مِّنَ آءِ
 سَمَاءٍ } سَمَائِ

OBSERVATIO I.

Cum in hisce Canonibus, litera أوي
 vocali alicui postposita dicuntur, immediata
 intelligitur postpositio, non intercedente scili-
 cet Gjezma aut litera quiescente expressa, vel
 latente in Tesdid: ut fit in

سَطَوُ

سَطْوِ

عَدَوُ

عَدْوِ

اَتِي	اَتِي
رَكِي	رَكِي
تَحْوِيل	مَرْمِيُون

OBSERVATIO II.

Affixa censentur Elif in medium collocare, non و ي و ي, ut

مَاء	مَاءُة	} non {	مَاءُة
مَاء	مَائِيه		مَاءُة
رَمِي	رَمِيه		رَمِيه
غَرَا	غَرَاه		غَرَاه

FINIS CANONVM.

LIBER

LIBER SECVNDVS

DE

VERBO.

C A P. I.

De Verbo in genere.

R I M A Verbi vox, seu the-
 ma ab Arabibus vocatur
Radix: & hinc literæ ejus,
Radicales; sicuti eæ quæ ac-
 cedunt ad formationem Coujugatio-
 nis, Temporis, Personæ, Numeri, Ge-
 neris, & Nominis, quales sunt septem
 يَتَسَمَّنُوا *pinguescent*; vel ad Consigni-
 ficationem, quales insuper hæc quatuor
 بِفُلِكٍ *in navi*, Serviles appellantur.

Est autem Radix tertia Præteriti Per-
 sona singularis Masculina, quæ literis
 nequit constare paucioribus quam tri-

C

bus

bus, ut *نَصَرَ* *juvit*, *مَدَّ* *extendit*; nec pluribus quam quatuor, ut *قَطَرَ* *volvit*; *غَرَّغَرَ* *fefellit*.

Consideranda autem in Verbo sunt sex, 1. Qualitas, 2. Conjugatio, 3. Tempus, 4. Numerus, 5. Persona, 6. Genus.

I. Qualitate Verbum aliud est Sanum, seu Perfectum, quod scilicet perfectam conjugandi rationem sequitur; qualia omnia illa sunt quæ nec secundam tertiæ similem habent, nec aliquam literarum *أَوِي* radicalē: vel

Dabile seu Imperfectum, quod ab ea ratione nonnihil declinat; qualia sunt reliqua fere omnia.

II. Conjugatio genus significationis Activum aut Passivum continet. Deducuntur autem trilitera per tredecim Conjugationes; in quibus observanda sunt Character, & Significatio.

Prima nuda & simplex est, omnique caractere destituta : ut

نَصْرَ 1

Reliquę certis literis caracteristicis affectæ, & in tres classes divisæ, quarum prima continet formata à radice adjectione unius, secunda duarum, tertia trium literarum, hoc modo

اِسْتَنْصَرَ 10	تَنْصَرَ 5	نَصْرَ 2
اِنْصَارَ 11	تَنْاصَرَ 6	فَانَصَرَ 3
اِنْصَوَصَرَ 12	اِنْنَصَرَ 7	اَنْنَصَرَ 4
اِنْصَوَّرَ 13	اِنْتَصَرَ 8	
	اِنْصَرَّ 9	

Vbi quęcunque literę accedunt ad

نَصْرَ caracteristicę vice funguntur.

In septima Coniugatione Nun caracteristicum primę radicali, quia ea in hoc Verbo Nun quoque est per Tesdid inferitur: alias separatim pingitur.

{ صضطظ }	pro ت	{ اِضْطَرَبَ ط }
	} د ذ ن ر	

In octava
 Con-
 jugatio-
 ne cum
 prima ra-
 dicalis
 est

ت, ipsa per Tesdid ت chara-
 cteristico inseritur, ut اِتَّبَعَ.

ث vel اَوِي, euphonic cau-
 sa in ت mutatur, & eodem
 modo quo ت radicale cum se-

quente coalescit, ut اِتَّبَتَ
 pro اَوْتَجَرَ. اِتَّبَتَ pro اَوْتَجَرَ.

Significationem autem habent Ver-
 ba in Conjugatione prima simplicem,
 & activam, quam à prima sua origine
 possident, eamq; vel intransitivam, ut

حَزِنَ *tristis fuit*, vel transitivam, ut

ضَرَبَ *verberavit*. in reliquis inten-
 tam

tam, seu auctam, vel alio modo mutata-
tam : etsi & in ijs primitivam significa-
tionem habere possint, ea maxime quæ
in prima Conjugatione sunt inusitata.

Secunda autem & quarta ex intransi-
tivis plerumque formant transitiva,
& ex transitivis transitiva in secun-
dum.

Tertia significat actionem in id à
quo similis actio recipitur.

Sexta cooperationem denotat, ut
Latinorum composita per *con*.

Quinta, septima, & octava formant
absoluta & passiva.

Nona & undecima formant absolu-
ta colorum, & deformitatum.

Decima petitionem, & confessio-
nem designat.

Duæ ultimæ rarissimæ sunt, & sim-
plicem significationem retinent, aut
nonnihil intendunt.

Non raro tamen Conjugationes de-
riviatiuæ aliter accipiuntur, quod usu
discendum est, & ex dictionarijs. sicuti
& in quibus Conjugationibus quod-
que Verbum sit usitatum : non enim

quęlibet radix in qualibet Conjugatione occurrit : multę in una solum Conjugatione usurpantur, multę in pluribus, nulla in omnibus.

Quadrilitera autem quatuor solum Conjugationes agnoscūt quarum prima primę, secunda quintę, tertia septimę, & quarta nonę triliterorum responderet

اقْتَضَرَ 3	قَطَرَ 1
اقْتَضَرَ 4	تَقَطَرَ 2

Est autem cujusque Conjugationis forma duplex, Activa & Passiva, quarum eadem est ratio quę in alijs linguis : sed Verba intransitiva cujuscunque sint Conjugationis, convenienter naturę suę, Passivam non agnoscunt.

III. In Conjugatione quinque sunt partes, quę Tempora & Modi vulgo dicuntur, 1. Pręteritum, 2. Futurum, 3. Imperativus, 4. Participium, 5. Infinitivus. In quibus tria consideranda sunt, 1. Significatio, 2. literę serviles, 3. Vocales literarum radicalium.

Signi-

Significationem quod attinet,

1. Præteritum exponitur Præterito perfecto, & interdum imperfectio, aut plusquam perfecto Indicativi modi

2. Futurum pro Præsentem & Futuro Indicativi nostri usurpatur. ad Futurum autem restringitur præmisso سرف

vel præfixo س. quin & pro Præterito

venit, cum habet ante se لم non, aut لمنا nondum.

Vtroque autem hoc tempore, Præsens, Præteritum, & Futurum Optativi, & Subjunctivi quoque exprimuntur, pro ratione Particularum præpositarum.

3. Imperativus respondet nostro Imperativo, sed usurpatur solum affirmativè. Negativus exprimitur Futuro, præposito لا id est, ne.

4. Participium respondet nostro. at quia omissione temporis sæpe fit Nomen, Futurum sæpe pro eo usurpatur,

ita ut Præterito sine copula postponatur, ut *جَاءُوا يَبْكُونَ* *venerunt flent*, id est, *venerunt flentes*.

5. Infinitivus Nomini Verbali potius nostro, quam Infinitivo respondet: & Verbo suo, augendę significationis gratia, non raro additur.

Literæ serviles, & Vocales literarum radicalium manifestæ fient in paradigmate.

IV. Numeri in Tempore (excepto Infinitivo) tres sunt, Singularis, Dualis, & Pluralis.

V. In Numero tres sunt Personæ; quarum tertia secundam præcedit, secunda primam: sed hac ultima dualis destituitur.

VI. In Persona duplex est Genus, Masculinum & Fœmininum: quorum quodque suam habet terminationem: sed in Singulari & Plurali, prima; in Duali, secunda communis est Generis.

C A P. II.

De prima Conjugatione.

Conjugatio prima triliteri perfecti, est hujusmodi.

P R A E T E R I T V M.

1 2 3 Perf.

نَصَرْتُ	نَصَرْتُ	نَصَرَ	} Sing.	} Masc. Com. Foem.
	نَصَرْتُ	نَصَرْتُ		

2 3

نَصَرْتُمَا	نَصَرَا	} Dual.	} Masc. Com. Foem.
	نَصَرْتَا		

1 2 3

نَصَرْنَا	نَصَرْتُمْ	نَصَرُوا	} Plur.	} Masc. Com. Foem.
	نَصَرْتُنَّ	نَصَرْنَ		

F V T V R V M.

1	2	3	<i>Perf.</i>	
أَنْصَرَ	تَنْصُرُ	يَنْصُرُ	}	<i>Sing.</i>
	تَنْصِرِينَ	تَنْصُرُ		

	2	3		
	تَنْصِرَانِ	يَنْصِرَانِ	}	<i>Dual.</i>
		تَنْصِرَانِ		

1	2	3		
أَنْصُرُونَ	تَنْصُرُونَ	يَنْصُرُونَ	}	<i>Plur.</i>
أَنْصُرُونَ	تَنْصُرْنَ	يَنْصُرْنَ		

I M P E R A T I V U S.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>	
2	2	2	
أَنْصُرُوا	أَنْصِرَا	أَنْصِرْ	{ Masc. Com. Fœm.
أَنْصُرْنَ		أَنْصِرِي	

PARTICIPIVM.

Plur.

Dual.

Sing.

فَاصِرُونَ	فَاصِرَانِ	فَاصِرٌ
فَاصِرَاتٌ	فَاصِرَتَانِ	فَاصِرَةٌ

INFINITIVVS.

فَصَّرًا

De Praterito.

Media radicalis interdum habet Kefram, ut عَلِمَ *scivit*, interdum Damma, sed in intransitivis tantum, ut حَسَنٌ *bonus fuit*. Atque ea varietas in uno etiam eodemque Verbo non raro observatur.

De Futuro.

Formatur Futurum adscitis literis أَتِبْنُ in principio, & يُونَا in fine.
Mediae

Medi radicalis vocalis pro ratione medię in Præteriti varia est.

Si in Præterito est Damma, id hic manet, ut *حَسَنٌ يَحْسُنُ* *bonus fuit.*

Si Kefra, id in Fatham mutatur, ut *عَلِمَ يَعْلَمُ* *scivit.*

Si Fatha, id convertitur vel in Damma, ut *كَتَبَ يَكْتُبُ* *scripsit*, vel in

Kefrā, ut *ضَرَبَ يَضْرِبُ* *verberavit*: nisi media vel última radicis sit gutturalis, tunc enim plerumque manet, ut

مَنَحَ يَمْنَحُ, *laboravit*, *شَغَلَ يَشْغَلُ* *donavit.*

Terminatio Futuri variatur Apocope, Antithesi, & Paragoge.

Apocope Gjezmat Futurum, id est, tollit Damma finale, & Nun in fine serviens, præter id quod format fœminina pluralis, ut hæc sit Futuri forma

يَنْصُرُ

يَنْصُرُ	تَنْصُرُ	أَنْصُرُ	} <i>Sing.</i>
تَنْصُرُ	تَنْصُرِي		

يَنْصُرَا	تَنْصُرَا	} <i>Dual.</i>
تَنْصُرَا		

يَنْصُرُوا	تَنْصُرُوا	فَنْصُرُ	} <i>Plur.</i>
يَنْصُرُونَ	تَنْصُرُونَ		

In Plurali Masculino abjecto و
adfumitur l otiosum, juxta Canonem
sextum Wavy.

Accidit autem Futuro hæc apocope
ob influentiam Particularum quarun-
dam ei præpositarum, scilicet

لَمْ non. لَا ne.

لَمْA nondum. ۱ Imperativum.

Nec non sequentium vocularum,
sed ea lege, ut aliud Verbum in eodem
oratio-

orationis contextu, tanquam retribu-
tivum sequatur, ut, *si studeas amabo te.*
quidquid facis faciam.

اِنْ	} si.	حَيْثَمَا	} ubicun- que.
مَنْ	} quicumque.	أَيْنَ	
أَيُّ		مَا	أَيُّ
كَيْفَ	} quomodo- cunque.	مَتَى	
كَيْفَمَا		أَيَّانَ	أَيَّانَ
مَهْمَا	} quoties- cunque.	إِنَّمَا	} in Poesi

Ac tunc si utrumque Futurum est,
in utrumq; influunt. si prius tantum,
in illud. si posterius, liber est influxus,

ut *مَا تَصْنَعُ أَصْنَعُ* quidquid facis faciam,

مَا صَنَعْتُ quidquid facies feci,

مَا صَنَعْتَ أَصْنَعُ وَأَصْنَعُ quidquid fecisti

facio.

Sic

Sic post Imperativū, Futurum quoque Gjezmatur, propter inclusum **إِنْ** *si*, ut **أَنْصُرِيْ أَنْصُرَكَ** *adjuva me, adjuvabo te*, id est, *si adjuves me, adjuvabo te*.

Antithesis natsabat Futurum, id est mutat Damma ejus finale in Fatha & Nun in fine serviens eodem modo tollitur, ut hæc ejus sit forma.

يَنْصُرُ	تَنْصُرُ	} Sing.
أَنْصُرُ	تَنْصُرِيْ	

يَنْصُرَا	تَنْصُرَا	} Dual.
تَنْصُرَا	تَنْصُرَا	

يَنْصُرُوا	تَنْصُرُوا	} Plur.
يَنْصُرُونَ	تَنْصُرُونَ	

Inducit eam similiter influxus particularum quæ sunt

لَنْ	} <i>nequaquam.</i>	أَلَّا	} <i>ut non, ne.</i>
لَا		لَيْلَا	
أَنْ	} <i>ut.</i>	كَيْلَا	} <i>donec : ut.</i>
كَيْ		رَيْكَيْلَا	
لَا		حَتَّى	
رَيْكَيْ		رَأْفَ	

Item ف, cum præponitur Futuro

dependenti a præcedente enuntiationis parte includente imperium, petitionem, optationem, interrogationem aut negationem; adeoque causalis potius, quam copulativa Coniunctio est,

ut أَنْصُرْكَ فَأَنْصُرْكَ *adjuva me, & ad-*

juvabo te, لَا تَضْرِبْ زَيْدًا فَيَغْضَبَ,

ne verbera Zeidum & irascetur, id est,

ne

ne irascatur, **أَيْنَ بَيْتِكَ فَأَنْزِرْكَ**,
ubi domus tua & inuisam te.

Et و, cum significat & simul, ac Futuro eodem modo a præcedente enuntiationis parte dependenti præponitur,

ut **لَا تَأْكُلِ السَّمَكِ وَتَشْرَبِ اللَّبَنَ**
ne ede piscem & simul bibe lac.

Et interdum quoque **إِنَّا** vel **إِنْ**
benè, agè.

Paragoge adiicit Futuro Nun phatatum cum Tefdid, hoc modo

يَنْصُرَنَّ تَنْصُرَنَّ أَنْصُرَنَّ	}	<i>Sing.</i>
--	---	--------------

يَنْصُرَانِ تَنْصُرَانِ	}	<i>Dual.</i>
--	---	--------------

يَنْصُرُونَ تَنْصُرُونَ أَنْصُرُونَ	}	<i>Plur.</i>
--	---	--------------

Aut Gjezmatum sine Tefdid; sed in
 singulari solum, ac Plurali Masculino
 & communi: in hunc modum,

يَنْصُرْنَ	تَنْصُرْنَ	أَنْصُرْنَ	} Sing.
تَنْصُرْنَ	تَنْصُرْنَ		

يَنْصُرُونَ	تَنْصُرُونَ	} Plur.
تَنْصُرُونَ		

Illud Nun Paragogicum grave, hoc
 leve vocatur.

Vides autem ut ante Nun, Damma
 tertiæ radicalis in Fatham mutetur;
 itemque و & ي serviles in fine exci-
 dant; & in plurali foeminaino ل indera-
 tur, ne tria Nun concurrant.

Adhibetur autem fere solum hæc
 paragoge cum Futurum rem futuram
 quodammodo petit; ut fit interrogan-
 do, imperando, vel optando. Et cum
 præcedit juramentum.

De Imperativo.

IMPERATIVVS formatur præposito Elif unionis cum Kesra : ut

اعلم *scito*, اضرب *verbera* ; nisi pen-

nultimæ vocalis, quæ talis semper est qualis in Futuro, sit Damma : tunc

enim & Elif Damma habet ; ut أنصر

juva. Excidit autem interdum Imperativum post و & ف. Formationi

Generum & Numerorum hic in-

ferviunt literæ يونا, ut in Futuro,

cujus Nun paragogicum hic locum quoque habet.

Secundam autem personam tantum agnoscit Imperativus : reliquæ per Futurum Gjezmatum exprimuntur, præ-

fixo ج cum Kesra : ut لينصر *adjuvet*,

لننصر *adjuvemus*, quod & secundæ

interdum contingit : ut لتنصر *adjuva*.

Sed excidit Kesra literæ **ل** cum præfigitur **و** vel **ف** ; ut **وَلْيَنْصُرْ** & **فَلْيَنْصُرْ** adjuvet.

De Participio.

H V I V S prima radicalis habet Phatha, in quo Elif quiescit ; secunda Kesra ; vltima Damma nunniatum , ut in Nominibus , quorum more etiam foemininum, & numeros format.

De Infinitivo.

V E R B O R V M transitorum Infinitivus regularis est **نَصْرًا** ut **ضَرَبَ** **فِيهِمْ** **فَهَمَ** **فَهْمًا** *verberando verberavit, intelligendo intellexit* : Intransitorum autem , si media radicalis in Præterito habet Phatha, **قَعَدَ** **قَعُودًا** ut **نَصُورًا** *sedit* ; si Dāma, **سَهْلٌ** **سُهُولَةً** : ut **نَصُورَةٌ** *facilis fuit, vel* **جَنْزَلٌ** **جَنْزَالَةً** : ut **نَصَارَةٌ** *abun-*

abundavit; si kefra, نَصْرًا; ut فَرِحَ فَرِحًا
gavisus est. Sed innumera excipiuntur
quæ aliter Infinitivum formant. Ad-
duntque Grammatici hisce quinque
formis alias 28, ut 33 sint in univer-
sam.

Paradigma Passivi.

PRAETERITIVM.

1 2 3 *Persf.*

وَصِرْتِ	وَصِرْتِ	وَصِرْتِ	} <i>Sing.</i>	} Masc. Com. Foem.
	وَصِرْتِ	وَصِرْتِ		

وَصِرْتُمَا	وَصِرْتُمَا	وَصِرْتُمَا	} <i>Dual.</i>	} Masc. Com. Foem.
	وَصِرْتُمَا	وَصِرْتُمَا		

وَصِرْتُمْ	وَصِرْتُمْ	وَصِرْتُمْ	} <i>Plur.</i>	} Masc. Com. Foem.
	وَصِرْتُمْ	وَصِرْتُمْ		

F V T V R V M.

يَنْصُرُ تَنْصُرُ أَنْصُرُ	تَنْصُرُ تَنْصُرِينَ	} <i>Sing.</i>	{ Masc.
			{ Com.
يَنْصُرَانِ تَنْصُرَانِ	} <i>Dual</i>	{ Masc.	
		{ Com.	
يَنْصُرُونَ تَنْصُرُونَ أَنْصُرُونَ	} <i>Plur.</i>	{ Masc.	
		{ Com.	
			{ Fœm.

P A R T I C I P I V M.

Plur. *Dual.* *Sing.*

مَنْصُورُونَ	مَنْصُورَانِ	مَنْصُورٌ	} <i>Ma.</i>
مَنْصُورَات	مَنْصُورَتَانِ	مَنْصُورَةٌ	

Præteritum & Futurum vocalibus tantum ab activis differunt: habetque Præteriti prima perpetuo Damma, & secunda Kesra. Futuri اتبين similiter

Dam-

Damma, & secunda radicis Fatha. in reliquis cum Activo conveniunt.

Participium initio assumit ء cum Fatha, & و quiescens post Damma ante ultimam. Sunt & participia quædam formæ نَصِيرٌ & نَصُورٌ quæ modo Activo modo Passivo accipiuntur.

Imperativus hic nullus est; sed pro eo venit Futurum cum ل Imperativo Gjezmante : ut لِيَنْصُرْ adjuvetur.

CAP. III.

De quadriliteris, & Conjugationibus derivativis primæ classis.

QUADRILITERA, & Verba derivativa primæ classis eodem fere modo flectuntur: & in eo solum a præcedenti differunt, quod,

I Penultima radicalis in Activi præterito perpetuo Phatha, in Futuro vero Kesra habeat: اَقْبَنَ autem non minus in Activo quàm in Passivo Damma affi-

ciantur: ut *يُدْخِرُج* *volvit*, *دَخِرَج*
فَرِحَ *exhilaratus fuit*, *يُدْخِرُج*
كَسَرَ *fregit*, *يُدْخِرُج*: *يُدْخِرُج*
كَسَرَ *est*, *يُدْخِرُج*, *يُدْخِرُج*
يُدْخِرُج.

2 Imperativus formatur à Futuro,
 sola abiectione *أَتِبْنِ* & ultimæ vo-
 calis: ut *دَخِرَج* *volve*, *كَسَرَ* *frange*.

3 Participium utrumque à suo for-
 matur Futuro, pro *أَتِبْنِ* posito, &
 Nunnata vocali ultima, ut *مُدْخِرُج*
volvens, *مُدْخِرُج* *frangens*: & in Passivo
مُدْخِرُج *volutus*, *مُدْخِرُج* *exhilaratus*.

4 Infinitivos habent speciales sci-
 licet,

قَبَطَرًا *قَبَطَرًا*

فَصَّرَ

نَصْرَ تَنْصِبًا

فَاصِرَ مُنَاصِرَةً

أَنْصَرَ إِنْصَارًا

5 **أَتِبِينَ** abiiicit accedentibus **أَفْعَل** ,
 1, secundum regulam. (l initiale for-
 mans Verba derivativa, characteristica
 temporis præfixa, cum sua vocali abii-
 citur.) ut **يَنْصِرُ** pro **يَأْنَصِرُ**, ab
أَتِبِينَ : unde in Imperat. ubi **أَتِبِينَ**
 recedunt, Elif cum vocali sua redit :
 ut **أَنْصِرُ** ; ubi non est putandum for-
 mare Imperativum, & unionis esse.

6 **فَاعَلَ** mutat l in و in Præterito
 Passivo, ut **فَاصِرَ** pro **نُوصِرَ** : juxta
 secundum Canonem generalem.

Quæ omnia initialibus Paradigma-
 tis

tis vocibus breviter hoc modo visum
est proponere.

A C T I V V M.

<i>Infin.</i>	<i>Imp.</i>	<i>Fut.</i>	<i>Prat.</i>
قِنَطِرًا	قَنَطِرْ	يَقْنَطِرُ	قَمَطَرَ
قَنَصِبْرًا	نَصِّرْ	يَنْصِرُ	نَصَّرَ 2
مَنَاصِرَةٌ	نَاصِرْ	يَنَاصِرُ	نَاصَرَ 3
إِنْصَارًا	أَنْصِرْ	يُنْصِرُ	أَنْصَرَ 4

P A S S I V V M.

<i>Fut.</i>	<i>Prat.</i>
يَقْنَطِرُ	قَمَطِرَ
يَنْصِرُ	نَصِّرَ 2
يَنَاصِرُ	نُوصِرَ 3
يُنْصِرُ	أَنْصِرَ 4

De reliquis derivativis.

IN reliquis Conjugationibus derivativis Activi Præteriti penultima semper quoque Fatha habet.

Futurum autem fit a Præterito, præfixis **أَتَبِنُ** cum Fatha, Elif initiali, si quod sit, cadente, secundum regulam Paginæ 57; & Fatha ultimo in regulare Damma mutato, penultimo autem in Kesra, præterquam in **تَنَصَّرَ**

& **تَنَاصَرَ**, quæ id retinent: ut

اجْتَمَعَ **بِجْتَمِعَ** *congregatus est,*

اسْتَعْمَلَ **بِاسْتَعْمَلَ** *vsurpavit.*

تَكَسَّرَ **يَتَكَسَّرُ** *fractus est.*

تَبَاعَدَ **يَتَبَاعَدُ** *recessit.*

Imperativus fit sicut in quadriliteris:

ut **يَتَكَسَّرُ** *frangetur,* **تَكَسَّرْ** *frangitor,*

tor, | abjecto, si quod est, redeunte,
cum Kefra, *اِسْتَعْمِلَ* *usurpabit*, *اِسْتَعْمِلَ*
usurpa.

Participium assumit * cum Damma,
& penultimam vocalem Kefra perpe-
tuo habet: ut *مُتَبَاعِدٌ* *usurpans*, *مُتَبَاعِدٌ*
recedens.

Infinitivus autem cujusque Conju-
gationis mox patebit.

Passivum nona & undecima non
agnoscunt : reliquæ formant

Præteritum ab Activo, primis dua-
bus vocalibus in Damma mutatis, &
penultima in Kefra, ut *تَنْصَرَ* *تُنْصَرُ*.

Futurum quoque à Futuro activo,
Phatha literarum *أَتِبِنُ* in Damma, &
Kefra penultimo in Phatha converfo :
ut *يَسْتَنْصِرُ*, *يَسْتَنْصِرُ*.

Participium autem à Futuro, * pro
مُسْتَنْصِرٌ posito; ut *مُسْتَنْصِرٌ*.

Itaque

Itaque hujusmodi est Paradigma.

ACTIVVM.

<i>Infin.</i>	<i>Imp.</i>	<i>Fut.</i>	<i>Præt.</i>
تَنْصِرُ	تَنْصِرْ	يَتَنْصِرُ	تَنْصَرُ
تَنْصِرَا	تَنْصِرَا	يَتَنْصِرَانِ	تَنْصِرَانِ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُوا	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُوا	تَنْصِرُوا	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُوا
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ
تَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ	يَتَنْصِرُونَ	تَنْصِرُونَ

PASSI-

P A S S I V U M.

<i>Fut.</i>	<i>Prat.</i>	
يُنْصَرُ	تُنْصَرُ	5
يُنْصَرُونَ	تُنْصَرُونَ	6
يُنْصَرُ	أُنْصَرُ	7
يُنْصَرُونَ	أُنْصَرُونَ	8
يُسْتَنْصَرُ	أُسْتَنْصَرُ	10
يُنْصَوُصَرُ	أُنْصَوُصَرُ	12
يُنْصَوَّرُ	أُنْصَوَّرُ	13

Et sic quoque quadrilatera.

A C T I V U M.

<i>Infin.</i>	<i>Imp.</i>	<i>Fut.</i>	<i>Prat.</i>
تَقْطُرُ	تَقْطِرْ	يَتَقَطَّرُ	تَقْطَرُ
أَقْمِطَارًا	أَقْمِطِرْ	يَقْمِطِرُ	أَقْمِطِرْ
أَقْمِطِرَارًا	أَقْمِطِرْ	يَقْمِطِرُ	أَقْمِطِرْ

P A S S I -

Fut.

Prat.

يَقْمَطِرُ

تَقْمَطِرُ

يَقْمَطِرُ

أَقْمَطِرُ

يَقْمَطِرُ

أَقْمَطِرُ

C A P. V.

De Verbo surdo, seu geminante secundam radicalem.

HA CTENVS de Verbo Perfecto :
Imperfectum est triplex,

- 1 Surdum.
- 2 Hamzatum.
- 3 Quiescens.

Surdum est quod secundam radicalem habet tertiæ similem, ut مَدَد.

Ejus anomalia in hoc consistit, quod prior similium posteriori vocalem habenti per Tesdid inseratur, propria vocali vel abjecta, si præcedens vocalem habeat,

habeat, ut مَدَّ pro مُدِد ; vel ad praecedentem rejecta, si ea Gjezmam possideat, ut مَدَّد pro يُمِدُّ . Itaque hujusmodi est ejus Conjugatio.

P R A E T E R I T V M.

I 2 3

			} <i>Sing.</i> {	Masc.
				Com.
مَدَدْتُ	مَدَدْتَ	مَدَدَّ	}	Fœm.
مَدَدْتِ	مَدَدْتِ	مَدَدْتُ		

2 3

			} <i>Dual.</i> {	Masc.
				Com.
	مَدَدْتُمَا	مَدَدَّا	}	Fœm.
		مَدَدْتَا		

I 2 3

			} <i>Plur.</i> {	Masc.
				Com.
مَدَدْنَا	مَدَدْتُمْ	مَدَدُوا	}	Fœm.
	مَدَدْتِنَّ	مَدَدْنَ		

F V T V-

FVTVRV M.

أَمْدٌ	يَمْدٌ	} <i>Sing.</i> {	Masc.
	تَمْدٌ		Com.
	يَمْدَيْنِ	} {	Fœm.
	تَمْدَيْنِ		

يَمْدَانِ	تَمْدَانِ	} <i>Dual.</i> {	Masc.
			Com.
		} {	Fœm.

يَمْدُونَ	تَمْدُونَ	} <i>Plur.</i> {	Masc.
			Com.
يَمْدَدْنَ	تَمْدَدْنَ	} {	Fœm.

IMPERATIVVS.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>	} {	
مَدُوا	مَدَا	أَمْدُنْ		Masc.
أَمْدُونِ		مَدِيْ		Com.
			Fœm.	

P A R T I C I P I V M.

Plur. *Dual.* *Sing.*

مَادُّونَ		مَادَّانِ		مَادُّ	} Masc.
مَادَّات		مَادَّتَانِ		مَادَّةٌ	

De Præterito.

S I M I L I S ratio est eorum quorum media radicalis habet Damma vel Kefra, ut مَسَّ *tetigit*, pro مَسِسْتُ, مَسِسْتِ, *tetigisti*, &c.

De Futuro.

S I C cum penultima radicalis habet Fatha vel Kefra, ut

يَعْضُ	} pro	} يَعْضُ	<i>mordebit.</i>
يَفِرُّ			

Cum ultima Gjezmanda est, nequit fieri contractio, ut لَمْ يَمْدُدْ vel ut ea fieri

fieri possit, pro Gjezma ponitur Fatha
vel Kefra, ut *كَمْ يَمِدَّ* vel *يَمِدَّ*.

De Imperativo.

أَمِدُّ & *أَمِدُّنِ* regularia sunt,
propter Gjezma ultimæ : sed *أَمِدُّ*
ut contrahatur, Fatha vel Kefra quoq;
interdum recipit, fitq; *مِدَّ* vel *مِدِّ* ex-
cidente | Imperativo, ut in reliquis,
juxta Regulam de Elif unionis, pag. 16.

Eadem omnino est ratio Passivi : ut

$\left. \begin{array}{c} مِدَّ \\ يَمِدُّ \end{array} \right\}$	pro	$\left\{ \begin{array}{c} مِدُّ \\ يَمِدُّنِ \end{array} \right.$
---	-----	---

Sed Participium, ob insertum *و*, regu-
lare est, *مَمْدُودٌ*.

Et sic quoque Conjugationes deriva-
tivæ.

P R A E T.

أَمَدٌ	} pro {	أَمَدَدٌ
أَمَدَةٌ		أَمَدَدَةٌ
أَسْتَمِدُّ		أَسْتَمِدَدُ

F V T V R V M.

يَمِدُّ	} pro {	يَمِدَدُ
يَمِدَةٌ		يَمِدَدَةٌ
يَسْتَمِدُّ		يَسْتَمِدَدُ

Et sic ceteræ; exceptis iis quæ Tefdid habent : eæ enim perfecte flectuntur, ut

	مَدَدَةٌ	مَدَدَةٌ
&c.	مَدَدَةٌ	مَدَدَةٌ
	تَمَدَدَةٌ	تَمَدَدَةٌ
&c.	تَمَدَدَةٌ	تَمَدَدَةٌ

OBSERVATIO.

Observandum autem est Verba perfecta trilitera nonę & undecimę Conjugationis, & quadrilitera quartę: id est, quę ultimam radicis afficiunt Tesdid, eandem hanc rationem sequi: dicitur enim

IN PRAETERITO.

اَصْفَرَ	}	pro	{	اَصْفَرَ
اَصْفَارَ				اَصْفَارَ
اَقْمَطَرَ				اَقْمَطَرَ

IN FUTURO.

يَصْفَرُ	}	pro	{	يَصْفَرُ
يَصْفَارُ				يَصْفَارُ
يَقْمَطِرُ				يَقْمَطِرُ

Vnde cum secunda geminatorum requirit Gjezma, separatim utraque scri-

scribitur, ut **اَقْمَطَرْتِ** **اَقْمَطَرْتِ**,
اَصْفَرْتِ **اَصْفَرْتِ** : & sic in Futuro
 Gjezmato, ac Imperativo : ubi tamen
 & contractio adhiberi potest, Fathatâ
 vel Kesratâ vocali ultimâ, quemadmo-
 dum de Surdis, dictum est.

C A P. V I.

De Verbo Hamzato.

VERBVM Hamzatum est cujus ra-
 dicalium aliqua est Hamza, seu
 Elifmobile; estque triplex

Ham- zatum	} ut	Prima.	} أَثَرَ <i>maluit.</i>	
		Secunda.		} سَأَلَ <i>rogavit.</i>
		Tertia.		

Flectiturque eodem modo quo Ver-
 bum Perfectum, observatis solum Ca-
 nonibus de Elif, itaque hujusmodi est
 flexio Hamzati prima.

ACTIVVM.

Prat. أَثَرَ.

Fut. يَأْتِرُ.

Imp. ائْتِرْ pro أَثَرَ juxta Canon. 2.
generalem.Part. أَثَرٌ pro أَثَرٌ juxta Canon. 5.
Elif.

Infi. أَثَرًا.

Cum Elif Imperativum Damma ha-
bet, mutatur Hamza juxta eundem

Canon. 2. generalem in و, ut أَوْمَلْ

pro أُمَّمَلْ. sed,

أَخَذَ accepit.	} habent, ab- jecto Hamza	خَذَ
أَكَلَ edit.		كَلَ
أَمَرَ jussit.		مَرَ

PASSIVUM.

Præt. أَثِرَ .

Fut. يُوَثِرُ } pro { يَأْثِرُ } juxta Can.
2. gen.

Part. مَأْثُورٌ .

Et ita in cæteris Conjugationibus Hamza ob Damma, vel Kesra, aut aliud Hamza, mutatur, aut excidit, secundum traditos Canones, ut

أَثِرَ } pro { أَأْثِرَ } juxta Can. 5.
Elif.

يُوَثِرُ } pro { يَأْثِرُ } juxta Can. 2.
Elif.

يُوَثِرُ } pro { يَأْثِرُ } juxta Canon. 2.
gen.

Hamza-

Hamzata mediâ vel ultimâ eandem rationem sequuntur, ut

سَائِلٌ سِئِلٌ	} pro	سَائِلٌ سِئِلٌ	} juxta Can. 1. Elif.

هَانِيٌ هِنِيٌ	} pro	هَانَاٌ هِنَاءٌ	} juxta Can. 3. Elif.

Reliqua omnia perfecta sunt.

C A P. VII.

De Verbo Simili.

HA CTENVS de Verbo imperfecto Surdo & Hamzato, sequitur Quiescens, quod Radicalium aliquam habet و vel ي: estque triplex,

1 Simile. 2 Concavū. 3 Defectivum.

Verbum simile est cujus prima Radicalis est و vel ي, ut

وَجَدَ *invenit,*

بَيَسَرَ *alea lusit.*

Similis

Similis ꝫ anomalia in hoc consistit, quod ꝫ radicale excidat in Futuro Activo, & Imperativo, primæ Conjugationis, cum penultima habet Kesra (quod hic plerisque etiam illis contingit, quorum secunda radicalis in Præt. Kesra habet) & in Infinitivo, cum est formæ **نَصْرَةٌ** ut

Infin. Imp. Fut. Prat.

وَعَدَ **يَعِدُ** **عِدْ** **عِدَّةٌ** *promisit.*

وَمَقَّ **يَمِقُّ** **مِقْ** **مِقَّةٌ** *amavit.*

ubi	{	يَعِدُ عِدْ عِدَّةٌ	}	est pro	{	يَوْعِدُ إِيَعِدُ وَعْدَةٌ	}
-----	---	--	---	---------	---	---	---

Elif Imperativo etiam excidente; juxta regulam de Elif unionis supra traditam.

Eandem anomalam sequuntur sex Verba quorum penultima in Futuro habet Fatha, scilicet,

وَضَعَ *posuit.* وَذَرَ *sivit.*

وَضَعَّ *subjecit.* وَدَعَّ *idem.*

وَقَعَ *cecidit.* وَسَعَ *amplus fuit.*

Simile ي mutat id in و cum Gjez-
mam habet post Damma, juxta Canon.
2. generalem, ut

يُوسِرُ	}	pro	}	يُوسِرُ
مُوسِرٌ				مُوسِرٌ

In cæteris Perfecta sunt.

C A P. VIII.

De Verbo Concauo.

VERBUM Concauum est cujus me-
dia Radicalis est و vel ي, ut

قَوْلٌ

قَوْلَ *dixit*, سَبَرَ *ivit*. Ejus anomalia in hoc fere consistit, quod و & ي in Conjugationibus prima, quarta, septima, octava & decima, moveri nolint, sed, abjecta sua vocali, vel ad præcedentem rejectâ si præcedat Gjezma, quiescant, expressæ ante vocalē, abjectæ ante Gjezma. Itaq; hujusmodi est ejus flexio.

Concavum و.

P R A E T E R I T V M.

	قُلْتُ	قَالَ	} <i>Sing.</i>
قُلْتُ	قُلْتِ	قَالَتْ	

	قُلْتُمَا	قَالَا	} <i>Dual.</i>
	قُلْتُمَا	قَالَتَا	

	قُلْتُمْ	قَالُوا	} <i>Plur.</i>
قُلْنَا	قُلْتُمْ	قُلْتُمْ	

F V T.

أَقُولُ	تَقُولُ	يَقُولُ	} <i>Sing.</i>
	تَقُولِينَ	تَقُولُ	

	تَقُولَانِ	يَقُولَانِ	} <i>Dual.</i>
		تَقُولَانِ	

نَقُولُ	تَقُولُونَ	يَقُولُونَ	} <i>Plur.</i>
	تَقُولْنَ	يَقُولْنَ	

IMPERAT.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>
قُولُوا	قُولَا	قُلْ
قُولْنَ		قُولِي

PARTIC.

*Plur.**Dual.**Sing.*

قَائِلُونَ		قَائِلَانِ		قَائِلٌ
قَائِلَاتٌ		قَائِلَتَانِ		قَائِلَةٌ

INFIN.

قَوْلًا

Concavum ي

P R A E, T.

سِرَّتٌ	سِرَّتِ	سَامَرٌ	} <i>Sing.</i>
سِرَّتِ	سِرَّتِ	سَامَرَتْ	
	سِرَّتِمَا	سَامَرَا	} <i>Dual.</i>
	سِرَّتِمَا	سَامَرَتَا	
سِرْنَا	سِرْتُمْ	سَامَرُوا	} <i>Plur.</i>
سِرْنَا	سِرْتُمْ	سَامَرُوا	

F V T.

FVTVRVM.

اَسْبِرُ	تَسْبِرُ	يَسْبِرُ	} <i>Sing.</i>
	تَسْبِرِينَ	تَسْبِرُ	

	تَسْبِرَانِ	يَسْبِرَانِ	} <i>Dual.</i>
	تَسْبِرَانِ	تَسْبِرَانِ	

اَسْبِرُوا	تَسْبِرُونَ	يَسْبِرُونَ	} <i>Plur.</i>
اَسْبِرُوا	تَسْبِرُونَ	يَسْبِرُونَ	

IMPERAT.

<i>Plur.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Dual.</i>
اَسْبِرُوا	اَسْبِرْ	اَسْبِرَا
اَسْبِرُوا	اَسْبِرْ	اَسْبِرَا

P A R T I C I P I V M.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>
سَائِرُونَ	سَائِرَانِ	سَائِرٌ
سَائِرَاتٌ	سَائِرَتَانِ	سَائِرَةٌ

I N F I N.

سَبْرًا

De Praterito.

IN tertijs personis (excepta Plurali Fœminina) و & ي vocali sua abjecta, mutantur in Elif post Fatha primæ radicalis, juxta Canonem secundum Waw & Ic, ut sint pro

قَوْلُوا	قَوْلَانَا	قَوْلَانَا	قَوْلَانَا
بِيعُوا	بِيعَانَا	بِيعَانَا	بِيعَانَا

Et sic quoque cum media habet Kesra vel Damma, ut

خَافَ

خَافَ	} pro {	خَوْفٌ	<i>timuit.</i>
طَالَ		طَوَّلٌ	<i>longus fuit.</i>
هَابَ		هَيَّبَ	<i>pavit.</i>

In reliquis ipse excidentem, juxta Can. 3. gen. vocalem suam ad literam præcedentem, cujus vocalis perditur, rejiciunt; immutatam quidem, si est Kesra vel Damma, ut

&c. خَفَّتْ	} pro {	خَوْفَتِ
&c. طَلَّتْ		طَوَّلَتِ
&c. هَبَّتْ		هَيَّبَتِ

at mutatam, si est Fatha; in Damma quidem, cum quiescens est و, ut

قَلَّتْ	} pro {	قَوْلَتْ
قَلَّتِ		قَوْلَتِ

In Kesra vero, cum est ي, ut

سِرَّتْ	}	pro	}	سَيَّرَتْ	سَيَّرَتْ
سِرَّتْ				سَيَّرَتْ	سَيَّرَتْ

De Futuro.

PEnultima radice si in Præterito Fatha habeat, id hic Concava و in Damma, Concava ي in Kesra mutant: si Damma, id regulariter manet. Reijcitur autem ea Vocalis ad primam radicalem, Gjezma habentem, ut secunda in ea quiescat: quod fit absque ulla mutatione, si vocalis illa sit Damma vel Kesra; at conversione و vel ي quiescentis in ا, si Fatha, juxta Can. 2. generalem, ut

يَقُولُ	}	pro	}	}	à	قَوْلَ	
يَسِيرُ						يَقُولُ	سَيَّرَ
يَخَافُ						يَسِيرُ	خَوْفَ

يَهَابُ

يَهَابُ	}	pro	يَهَيْبُ	}	à	هَيْبُ
يَطُولُ			يَطُولُ			طَوْلُ

Cum tertia radicis Gjezma recipit, secunda quiescens excidit, juxta Can. 3. generalem, ut

يَقْلَبُ	}	pro	يَقُولُنَّ
كَمْ يَسِرُّ			كَمْ يَسِيرُ

De Imperativo.

MEdiæ radicalis vocali, ad primam recedente, ut in Futuro, Elif Imperativum perit, juxta Canonem paginae 16. In Singulari Mascul. & Plurali Fœm. litera quiescens excidit, ob Gjezma sequens.

De Participio.

HIc secunda ob Elif quiescens, quod primæ postponitur, cogitur ad motum, (duæ enim quiescentes concurrere nequeunt) à quo abhorrens, in

locum suum substituit Hamza, quod
juxta Canonem primum Elif mutatur
in ي, itaque

قَائِلٌ سَائِرٌ	} est pro	قَائِلٌ سَائِرٌ	} & hoc pro	قَائِلٌ سَائِرٌ

Passivum Concavi و.

P R A E T E R I T V M.

قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	} Sing.
	قِيلَ	قِيلَ	

قِيلَا	قِيلَا	} Dual.
قِيلَا	قِيلَا	

قِيلُوا	قِيلُوا	} Plur.
قِيلُوا	قِيلُوا	

F V T.

FVTVRV M.

أَقَالُ	تَقَالُ	يَقَالُ	} <i>Sing.</i>
	تَقَالِبِينَ	تَقَالُ	

	تَقَالَانِ	يَقَالَانِ	} <i>Dual.</i>
		تَقَالَانِ	

نَقَالُ	تَقَالُونَ	يَقَالُونَ	} <i>Plur.</i>
	تَقَلْبَتَ	يَقَلْبَتَ	

PARTICIPIVM.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>
مَقُولُونَ	مَقُولَانِ	مَقُولٌ
مَقُولَاتُ	مَقُولَتَانِ	مَقُولَةٌ

Passivum Concavi ي

P R A E T.

سِرَّتْ	سِرَّتْ	سِبْرَتْ	} Sing.
سِرَّتْ	سِرَّتْ	سِبْرَتْ	

سِرَّتَمَا	سِبْرَتَا	} Dual.
سِرَّتَمَا	سِبْرَتَا	

سِرْنَا	سِرْتُمْ	سِبْرُوا	} Plur.
سِرْنَا	سِرْتُمْ	سِبْرُوا	

F V T V R V M.

أَسَامَ	تَسَامَ	يَسَامَ	} Sing.
أَسَامَ	تَسَامَ	تَسَامَ	

تَسَامَانِ	يَسَامَانِ	} Dual.
تَسَامَانِ	تَسَامَانِ	

Plur

يَسَارُونَ	تَسَارُونَ	نَسَارُونَ	} <i>Plur.</i>
يَسْرَنَ	تَسْرَنَ	نَسْرَنَ	

PARTIC.

*Plur.**Sing.**Dual.*

مَسِيرُونَ		مَسِيرَانِ		مَسِيرٌ
مَسِيرَاتٌ		مَسِيرَتَانِ		مَسِيرَةٌ

De Præterito.

KESRA mediæ radicalis rejicitur ad primam cujus vocalis perditur,

ut pro **سِيرٌ** fit **سِرٌ**, & pro **قُولٌ**,

قِيلٌ, Wavv in Ie mutato, juxta Can.

2. generalem. Secundæ & primæ personę Concavorum Ie coincidunt cum Activo, sed sensu orationis facile distinguuntur.

De Futuro.

MEDIAE radicalis Fatha ad primam retrocedente, Wavv & Ie mutantur in l, juxta secundum Canonem generalem, ut pro **يَقُولُ** sit

يَسِيرُ, **يَسِيرُ** & pro **يَقَالُ**

De Participio.

DAMMA secundæ radicalis ad primam rejecto, Wavv Participiale excidit, ne duæ quiescentes concurrant, ut pro **مَقُولٌ** sit **مَقُولٌ**. Sed Cō-

cava Ie, discriminis ergo, Dāma etiam in Kesra mutant, ut pro **مَسِيرٌ** sit **مَسِيرٌ**.

Similis est ratio Conjugationum quartæ, septimæ, octavæ, & decimæ: hoc modo,

A C T I V A.

Infin. *Imp.* *Fut.* *Præt.*

أَقَالَ	يُقَبِّلُ	أَقِلُّ	إِقَالَ
أَسَامَ	يَسِيرُ	أَسِمُ	إِسَارَةٌ

أَنْقَالَ	يَنْقَالُ	أَنْقَلُ	أَنْقِيَالًا
أَنْسَامَ	يَنْسَابُ	أَنْسَرُ	أَنْسِيَابًا

أَقْتَالَ	يَقْتَالُ	أَقْتَلُ	أَقْتِيَالًا
أَسْتَامَ	يَسْتَامُ	أَسْتَرُ	أَسْتِيَابًا

أَسْتَقَالَ	يَسْتَقِبِلُ	أَسْتَقِلُ	أَسْتَقَالَ
أَسْتَسَامَ	يَسْتَسِيرُ	أَسْتَسِرُ	أَسْتَسَارَةٌ

P A S S I V A.

Part. *Fut.* *Præt.*

أُقَبِّلُ	يُقَالُ	مُقَالٌ
أُسَبَّرُ	يُسَامُ	مَسَامٌ

أَنْقَبِلُ

مُنْقَالٌ	يُنْقَالُ	أُنْقِيْلَ	} 7
مُنْسَأٌ	يُنْسَأُ	أُنْسِبِرَ	
مُقْتَالٌ	يُقْتَالُ	أُقْتِيْلَ	} 8
مُسْتَأٌ	يُسْتَأُ	أُسْتِبِرَ	
مُسْتَقَالٌ	يُسْتَقَالُ	أُسْتَقِيْلَ	} 10
مُسْتَسَأٌ	يُسْتَسَأُ	أُسْتَسِبِرَ	

Vides hic non differre Concava و
à Concavis ي : & Participia quoque
Passiva septimæ & octavæ Conjugat.
coincidere cum Activis; sed usus & cir-
cumstantia textus ea discernunt. In
Infinitivis quartæ & decimæ Conjugat-
tionis و & ي Fatha suo ad præceden-
tem Gjezmatam rejecto; in Elif quie-
scens mutantur, post quod l illud quie-
scens quod ad formationem infinitivi
ultimæ præponitur in اِنْسَأٌ &

اِسْتِنْسَأٌ

إِسْتِنَصَارًا excidit, ob causam in Participio allatam; sed ad compensationem ejus & in fine accedit, diciturque

إِسْتِنَقَالَةٌ pro إِقْوَالًا, إِسْتِنَقَالَةٌ pro إِسْتِنَقْوَالًا.

Septimę & octavę Conjugationis Infinitivi mediã regulariter movent, sed Concava و cam insuper in **ي** mutant, ut patet in Paradigmatē.

Reliquę Conjugationes perfecte inflectuntur, ut

قَوَّلٌ	يَقْوُلُ	قَوَّلٌ	مُقْوِلٌ	تَقْوِيْلًا
سَيَّرٌ	يَسَيِّرُ	سَيَّرٌ	مَسَيِّرٌ	تَسَيِّرًا
قَاوِلٌ	يَقَاوِلُ	قَاوِلٌ	مُقَاوِلٌ	مُقَاوِلَةٌ
سَايِرٌ	يَسَايِرُ	سَايِرٌ	مَسَايِرٌ	مَسَايِرَةٌ

& sic إِسْوَدٌ, تَقَاوِلٌ, تَقْوِيْلٌ, &c.

Quin. & Verba quędam mediam و

vel

vel ي habentia in primis illis Conjugationibus regulariter etiam inflecti reperies, ut

عَوْرٌ يَعْوِرُ أَعْوَرَ عَاوَرَ *monoculus*
fuit.

صَيْدٌ يَصِيدُ أَصَيْدٌ صَايَدٌ *venatus*
est.

Et sic quoque

أَعْوَرَ أَنْعَوَرَ أَعْتَوَرَ أَسْتَعْوَرَ
 أَصَيْدٌ أَنْصَيْدٌ أَصْطَبَدٌ أَسْتَصَبَدٌ

quædam etiam in prima Conjugatione imperfecta esse; in quarta vero, modo perfecta, modo imperfecta, ut

رَاحَ <i>quievit.</i>	} in 4. {	أَرَّاحَ & أَرْوَّاحَ
غَامَ <i>exhalavit.</i>		} Con. {

Sic Concava و in decima Conjugat. sæpissime perfecte etiam conjugantur,

ut أَسْتَجَابَ & أَسْتَجُوبُ ,
 أَسْتَصَابَ & أَسْتَصُوبُ .

CAP. IX.

De Verbo Defectivo.

VERBVM Defectivum est cujus ultima radicalis est و vel ي , ut

غَنَرَوَ oppugnavit. رَمَيْ جecit.

Ejus anomalia varia est, dependens tamen à Canonibus supra traditis: itaq; hujusmodi ejus sunt paradigmata.

Activum Defectivi و

PRAETERITVM.

غَنَرَوْتُ	غَنَرَوْتَ	غَنَرَا	} Sing.
	غَنَرَوْتِ	غَنَرْتِ	

	غَنَرَوْتُمَا	غَنَرَوَا	} Dual.
		غَنَرْتَا	

غَنَرَوْنَا	غَنَرَوْتُمْ	غَنَرُوا	} Plur.
	غَنَرَوْتِنَّ	غَنَرَوْنَ	

FVT.

FUTURVM.

أَعْرُو	يَعْرُو	} Sing.
	تَعْرُو	
	تَعْرُو	} Sing.
	تَعْرِيْنَ	

تَعْرُوَانِ	يَعْرُوَانِ	} Dual.
	تَعْرُوَانِ	
	تَعْرُوَانِ	} Dual.
	تَعْرُوَانِ	

تَعْرُوْنَ	يَعْرُوْنَ	} Plur.
	تَعْرُوْنَ	
	يَعْرُوْنَ	} Plur.
	تَعْرُوْنَ	

IMPERAT.

Plur.	Dual.	Sing.
أَعْرُوا	أَعْرُوا	أَعْرُ
أَعْرُوْنَ	أَعْرُوا	أَعْرِيْ

PART.

PARTICIPIVM.

Plur.

Dual.

Sing.

غَانِرُونَ	غَانِرِيَانِ	غَانِي
غَانِرِيَاتُ	غَانِرِيَتَانِ	غَانِرِيَةٌ

INFIN.

غَنَرُوا

Activum defectivi ي

P R A E T.

رَمَيْتُ	رَمَيْتَ	رَمَيْتَ	} Sing.
رَمَيْتِ	رَمَيْتِ	رَمَيْتَ	

رَمَيْتُمَا	رَمَيْتُمَا	رَمَيْتُمَا	} Dual.
رَمَيْتُمَا	رَمَيْتُمَا	رَمَيْتُمَا	

رَمَيْتُمْ	رَمَيْتُمْ	رَمَيْتُمْ	} Plur.
رَمَيْتُمْ	رَمَيْتُمْ	رَمَيْتُمْ	

F V T.

F V T.

يَتَرَمِي	تَرَمِي	أَتَرَمِي	} <i>Sing.</i>
تَرَمِي	تَرَمِي	تَرَمِي	

يَتَرَمِيَانِ	تَرَمِيَانِ	} <i>Dual.</i>
تَرَمِيَانِ	تَرَمِيَانِ	

يَتَرَمُونَ	تَرَمُونَ	أَتَرَمُونَ	} <i>Plur.</i>
تَرَمُونَ	تَرَمُونَ	تَرَمُونَ	

I M P E R A T.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>
أَتَرَمُوا	أَتَرَمِيَا	أَتَرَمِ
أَتَرَمِبِينِ		أَتَرَمِي

PARTICIPIVM.

Plur.

Dual.

Sing.

رَامُونَ	رَامِيَانِ	رَامٍ
رَامِيَات	رَامِيَتَانِ	رَامِيَةٌ

INFINIT.

رَمِيًّا

De Præterito.

غَزَا *pugnavit*, est pro غَزَوَ, in Elif
quiescens conuerso, juxta Can. 3. و : &

رَمَى *projecit*, pro رَمِيَ, abjecta vocali
literæ ي, quę quiescit instar Elif, juxta
Can. 3. ي : & excidit utraq; cum
vocali sua in tertia persona Fœm. sing.
ac dual. & Masc. Plur. dicitur enim

غَزَتُ	} pro {	غَزَوْتُ	رَمَتُ	} pro {	رَمَيْتُ
غَزَتَا		غَزَوْتَا	رَمْتَا		رَمَيْتَا
غَزَوْا		غَزَوْا	رَمَوْا		رَمَيْوَا
			G		Cum

Cum media radicis habet Damma, non mutatur و radicale, ut سَرَقٌ *potitus fuit*: cum Kefra, convertitur ubiq;

in ي ut رَضِيَ pro رَضِيَو juxta Can.

s. Wavv. رَضِيَتَ pro رَضِيَتَو

رَضِيَتَ juxta Canon. 2. generalem.

Ac tunc etiam in tertia Fœm. sing. &

dualis non excidit: ut سَرَوْتُ سَرَوْتَا,

رَضِيَتَا Secus in Plur. Masc.

ubi dicitur رَضُوا, سَرُوا, juxta Canon.

primum Wavv & Ie.

De Futuro.

VLTIMA radicalis, abjecto Damma suo, quiescit. Penultima si in Præt. Fatha habet, idhic (ut in Concavis) quiescentia و in Damma, quiescentia ي in Kefra mutant, ut يَعْزُو,

يَعْزُو: sed & ob gutturalem manet, sicut

يَهْرَمِي: sed & ob gutturalem manet, sicut

sicut

ficut in perfectis, ut رَعِيَ يَرَعِي; si Dā-
 ma id regulariter manet, ut يَسْرُو
 quod flectitur, ut يَغْزُو: si Kesra, id in
 Fatha mutatur, ut يَرْضِي; ubi & pro و
 est ي instar Elif quiescens, juxta poste-
 rius membrum Canonis tertij و. po-
 nitur enim pro يَرْضُو: flectiturque
 hoc modo,

يَرْضِي	تَرْضِي	أَرْضِي	} <i>Sing.</i>
تَرْضِي	تَرْضِيَنَّ		

يَرْضِيَانِ	تَرْضِيَانِ	} <i>Dual.</i>
تَرْضِيَانِ		

يَرْضَوْنَ	تَرْضَوْنَ	} <i>Plur.</i>
يَرْضَوْنَ	تَرْضَوْنَ	

In plurali masculino, & singulari secundæ personæ foeminino, juxta Canonem primum و & ي, fit contractio, quæ aufert differentiam Pluralis Masculini à Plurali Foem. cum penultima Futuri habet Damma, ut patet in

تَغْرُونَ & يَغْرُونَ ; & Singularis Foeminini secundæ personæ à Plur. Foem. secundæ personæ, cum penultima possidet Kesra vel Fatha, ut in تَرْمِينِ

& تَرَضِبِينَ .

Præpositis particulis gjezmantibus, ultima radicalis nō recipit Gjezma, sed excidit, & ن regulariter abijcitur, ut

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>	
يَغْرُوا	يَغْرُوَا	يَغْرُ	كَمْ
يَرْمُوا	يَرْمِيَا	يَرْمُ	
يَرْضُوا	يَرْضِيَا	يَرْضُ	

At cū particulae Fathantes præmittuntur,

tur, ultima regulariter recipit Fatha; ut لَنْ يَغْزُوَ لَنْ يَرْمِي nam in يَرْضِي obstat Canon tertius ب.

De Imperativo.

IMPERATIVVS, ut in perfectis, fit à Futuro Gjezmato, præfixo I imperativo, ut أَرْضِ, أَرْمِ, أَغْزِرْ: reditq; cum Nun Paragogico tertia radicalis abjecta in Singulari Masc. ut أَغْزِرْ وَنَ,

أَرْمِيَنَّ, أَرْضِيَنَّ. In Singul. Fœm. & Plur. Masc. adhibetur contractio, eo prorsus modo quo in Futuro.

De Participio,

IN singulari Masculino و finale post Kesra mutatur in ي, juxta Canon. quintum و, fitque غَاظِي pro غَاظِرٌ & quia le finale post Kesra nequit habere Damma, juxta quartū Canonem ي id abijcit, ejusque Nun ad præcedentem

dentem rejecto, ipsa etiam excidit, ut

غَايِرٍ pro غَايِرِي, sicut eo amissio re-

dit, ut اَلْغَايِرِي pro اَلْغَايِرِي; uti &

in غَايِرِيَّة ac مَرَامِيَّة, quia extra finem di-

ctationis collocatur. in غَايِرُونَ fit contra-

ctio, ut in Futuro.

De Passivo.

Passivi similis est ratio, hoc modo.

Defectivum U.

P R A E T E R I T V M.

	غَايِرِيَّة	غَايِرِيَّة	غَايِرِيَّة
&c.	غَايِرِيَّة	غَايِرِيَّة	غَايِرِيَّة

F U T V R V M.

	تَغَايِرِي	تَغَايِرِي	تَغَايِرِي
&c.	تَغَايِرِي	تَغَايِرِي	تَغَايِرِي

PARTICIPIVM.

&c. مَغْرُوقٌ مَغْرُوقَةٌ

Defectivum ي.

PRAETERITVM.

&c. مَرَمَيْتُ مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتِ
مَرَمَيْتُ مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتِ

FVTVRVM.

&c. أُرْمِي تُرْمِي يُرْمِي
تُرْمِي تُرْمِي تُرْمِي

PARTIC.

&c. مَرْمِيَّةٌ مَرْمِيٌّ

غُرِيٌّ est pro غُرِقٌ juxta Canon. 5 و

in يَغْرِي mutatur و in ي quiescens

instar Elif, juxta 3. Can. و, يُرْمِي autem

est pro *يَمْرَمِي*, secundum tertium Can.

يَمْرَمِي, est pro *مَغْرُوقٌ* per contra-

tionem: & *مَرْمُوي*, pro *مَرْمِي* juxta
quintum Canonem Ie.

Atque hujus Conjugationis nor-
nam derivativæ omnes sequuntur,
at

P A S S.

A C T.

P A S S.		A C T.	
<i>Fut.</i>	<i>Prat.</i>	<i>Fut.</i>	<i>Prat.</i>
<i>يُغْتَرَى</i>	<i>غُتِرِي</i>	<i>يُغْتَرِي</i>	<i>غَتَرِي</i>
<i>يُغْتَارِي</i>	<i>غُوتِرِي</i>	<i>يُغْتَارِي</i>	<i>غَاتَرِي</i>
<i>يُغْتَرِي</i>	<i>أُغْتَرِي</i>	<i>يُغْتَرِي</i>	<i>أُغْتَرِي</i>
<i>يَتَغْتَرِي</i>	<i>تَغْتَرِي</i>	<i>يَتَغْتَرِي</i>	<i>تَغْتَرِي</i>
<i>يُغْتَرِي</i>	<i>أُغْتَرِي</i>	<i>يُغْتَرِي</i>	<i>أُغْتَرِي</i>
<i>يُسْتَغْتَرِي</i>	<i>أُسْتَغْتَرِي</i>	<i>يُسْتَغْتَرِي</i>	<i>أُسْتَغْتَرِي</i>

P A S S.

PASS.		ACT.	
<i>Fut.</i>	<i>Præt.</i>	<i>Fut.</i>	<i>Præt.</i>
يَسْرَمِي	مَرَمِي	يَسْرَمِي	مَرَمِي
يَسْرَامِي	مَرَوَمِي	يَسْرَامِي	مَرَامِي
يَسْرَمِي	أَمَرَمِي	يَسْرَمِي	أَمَرَمِي
يَسْرَمِي	تَسْرَمِي	يَسْرَمِي	تَسْرَمِي
يَسْرَمِي	أَسْرَمِي	يَسْرَمِي	أَسْرَمِي
يَسْتَرَمِي	أَسْتَرَمِي	يَسْتَرَمِي	أَسْتَرَمِي

Et sic in cæteris Conjugationibus & temporibus primæ Conjugationis regulæ observantur: solumq̄ notandum est, *ي* illud quod in Præteritis Defectivi *و* ponitur loco *و*, juxta posterius membrum Canonis tertij *و*, in primis & secundis personis manere, & diphthon-

thongescere cū Fatha, dicique, **أَغْرِي**

أَغْرِيْتِ &c. secus atq; in prima Conjugatione, ubi redit و .

C A P. X.

De Verbo dupliciter Imperfecto.

VERBA quædam duplicem Imperfectionem habent. atque eorum alia Hamzata sunt simul & quiescentia; alia dupliciter quiescentia, quæ Involuta vocantur. sequuntur autem per omnia simpliciter Imperfecta: itaque conjugatur

أَب redyt.	} ut {	أَثَرَ	} & {	قَالَ
سَاءَ contristavit.		قَالَ		هَنَاءَ
جَاءَ venit.		سَاءَ		هَنَاءَ

أَنْتِي

أَتَى <i>venit.</i>	}	ut	أَثَرَ	}	رَمَى
نَأَى <i>recessit.</i>			سَأَلَ		رَمَى
وَقَى <i>custodivit.</i>			وَعَدَ		رَمَى
وَجَى <i>ungulam at-</i> <i>tritā habuit.</i>			وَجَلَ		رَضِيَ
شَوَى <i>assavit.</i>			رَمَى		} <i>quoad</i> <i>mediam,</i> <i>perfectè.</i>
قَوَى <i>valuit.</i>			رَضِيَ		
حَيَى <i>vixit.</i>			رَضِيَ		
أَوَى <i>recepit.</i>			}		}
وَأَى <i>stetit pro-</i> <i>missis.</i>	وَقَى	سَأَلَ			

رَأَى *vidit*, ob frequentē usum,
mediam radicalem Hamza abijcit, vo-
cali ejus ad præcedentem rejecta, quo-
ties prima habet Gjezma, adeoque in
Futuro & Imperativo primæ Conju-
gationis, ut

يَرَى

FUTURVM.

&c.	} pro	} &c.
يَرَى قَرِي		
قَرِي قَرَيْنَ		قَرَأَى قَرَأَيْنَ

I M P E R A T.

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>
مَرُوا	مَرِيَا	مَرَّ & مَرَّةً
مَرَيْنَ		مَرِي

Et in tota Conjugatione quarta, ut

Præt.	} pro	أَرَى
Fut.		يَرَى
Imp.		أَرِ
Part.		مَرِي
Infin.		أَرَا

Idem accidit & Verbo حَبِي (quod &

cum

cum surdis contrahitur, ut fiat (حَيَّ) in
decima Conjugatione, sed libere, ut
dicatur,

اِسْتَحْيَا & اِسْتَحْيِ
يَسْتَحْيِي & يَسْتَحْيِ

Et sic in cæteris temporibus. Atque
hæc de Verbo sufficiant.

FINIS LIBRI SECVNDI.

LIBER

Cum media radicis habet Damma,
 non mutatur و radicale, ut سَرَقٌ *poti-*
tus fuit: cum Kefra, convertitur ubiq;
 in ي ut رَضِيَ pro رَضِيَو juxta Can.
 s. Wavv. رَضِيَتَ pro رَضِيَتَو
 رَضِيَتَ juxta Canon. 2. generalem.
 Ac tunc etiam in tertia Fœm. sing. &
 dualis non excidit: ut سَرَوْتَ سَرَوْتَا,
 رَضِيَتَا Secus in Plur. Masc.
 ubi dicitur رَضُوا, سَرُوا, juxta Canon.
 primum Wavv & Ie.

De Futuro.

VLTIMA radicalis, abjecto Dam-
 ma suo, quiescit. Penultima si in
 Præt. Fatha habet, id hic (ut in Con-
 cavis) quiescentia و in Damma, quie-
 scentia ي in Kefra mutant, ut يَعْنُو,
 يَهْرَمِي: sed & ob gutturalem manet,
 sicut

sicut in perfectis, ut **رَعِيَ يَرَعِي**; si Dā-
 ma id regulariter manet, ut **يَسْرُو**
 quod flectitur, ut **يَغْزُو**: si Kefra, id in
 Fatha mutatur, ut **يَرْضِي**; ubi & pro و
 est ي instar Elif quiescens, juxta poste-
 rius membrum Canonis tertij و. po-
 nitur enim pro **يَرْضُو**: flectiturque
 hoc modo,

أَرْضِي	تَرْضِي	يَرْضِي	} <i>Sing.</i>
	تَرْضِيَنَّ	تَرْضِيَنَّ	

تَرْضِيَانِ	يَرْضِيَانِ	} <i>Dual.</i>
	تَرْضِيَانِ	

نَرْضِي	تَرْضُونَ	يَرْضُونَ	} <i>Plur.</i>
	تَرْضُونَنَّ	يَرْضُونَنَّ	

In plurali masculino, & singulari secundæ personæ foeminino, juxta Canonem primum و & ي, fit contractio, quæ aufert differentiam Pluralis Masculini à Plurali Foem. cum penultima Futuri habet Damma, ut patet in

تَغْرُونَ & يَغْرُونَ ; & Singularis Foeminini secundæ personæ à Plur. Foem. secundæ personæ, cum penultima possidet Kesra vel Fatha, ut in تَرْمِينِ

& تَرَضِبِينَ .

Præpositis particulis gjezmantibus, ultima radicalis nō recipit Gjezma, sed excidit, & ن regulariter abijcitur, ut

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>	
يَغْرُوا	يَغْرُوَا	يَغْرُ	كَمْ
يَرْمُوا	يَرْمِيَا	يَرْمِ	
يَرْضُوا	يَرْضِيَا	يَرْضَ	

At cū particulae Fathantes præmittuntur,

tur, ultima regulariter recipit Fatha;

ut لَنْ يَغْزُوا لَنْ يَرْمِي • nam in يَرْضِي

obstat Canon tertius ب.

De Imperativo.

IMPERATIVVS, ut in perfectis, fit à Futuro Gjezmato, præfixo I imperativo,

ut أَغْزُ, أَرْمِ, أَرْضِ: reditq;

cum Nun Paragogico tertia radicalis

abjecta in Singulari Masc. ut أَغْزُونَ,

أَرْمِينَ, أَرْضِينَ. In Singul. Fœm. &

Plur. Masc. adhibetur contractio, eo prorsus modo quo in Futuro.

De Participio,

IN singulari Masculino و finale post Kesra mutatur in ي, juxta Canon.

quintum و, fitque غَاظِي pro غَاظِي

& quia le finale post Kesra nequit habere Damma, juxta quartum Canonem

ي id abijcit, ejusque Nun ad præcedentem

dentem rejecto, ipsa etiam excidit, ut
 غَانِي pro غَانِي, sicut eo amissio re-
 dit, ut أَلْغَانِي pro أَلْغَانِي; uti &
 in غَانِي ac مَرَامِيَّة, quia extra finem di-
 ctionis collocatur. in غَانُونَ fit contra-
 ctio, ut in Futuro.

De Passivo.

Passivi similis est ratio, hoc modo.

Defectivum و.

P R A E T E R I T V M.

	غُنِيْتُ	غُنِيْتُ
&c.	غُنِيْتُ	غُنِيْتُ

F V T V R V M.

	تَغُنِيْتُ	تَغُنِيْتُ
&c.	تَغُنِيْتُ	تَغُنِيْتُ

PARTICIPIVM.

&c. مَغْرُوقٌ مَغْرُوقَةٌ

Defectivum ي.

PRAETERITVM.

&c. مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتَ
مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتَ

FVTVRVM.

&c. مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتَ
مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتَ

PARTIC.

&c. مَرَمَيْتَ مَرَمَيْتَ

مَغْرُوقٌ est pro مَغْرُوقٌ juxta Canon. و

in مَغْرُوقٌ mutatur و in ي quiescens

instar Elif, juxta 3. Can. و مَرَمَيْتَ autem

est pro *يُرْمِي*, secundum tertium Can.

ي, est pro *مَغْرُوقٌ* per contra-

ctionem: & *مَرْمِي*, pro *مَرْمُوي* juxta
quintum Canonem Ie.

Atque hujus Conjugationis nor-
mam derivativæ omnes sequuntur,
ut

P A S S.

A C T.

Fut.

Prat.

Fut.

Prat.

<i>يُغْرِي</i>	<i>غُرِي</i>	<i>يُغْرِي</i>	<i>غَرِي</i>
<i>يُغَارِي</i>	<i>غُورِي</i>	<i>يُغَارِي</i>	<i>غَارِي</i>
<i>يُغْرِي</i>	<i>أُغْرِي</i>	<i>يُغْرِي</i>	<i>أُغْرِي</i>
<i>يَتَغْرِي</i>	<i>تَغْرِي</i>	<i>يَتَغْرِي</i>	<i>تَغْرِي</i>
<i>يُغْتَرِي</i>	<i>أُغْتَرِي</i>	<i>يُغْتَرِي</i>	<i>أُغْتَرِي</i>
<i>يُسْتَغْرِي</i>	<i>أُسْتَغْرِي</i>	<i>يُسْتَغْرِي</i>	<i>أُسْتَغْرِي</i>

P A S S.

PASS.

ACT.

PASS.		ACT.	
<i>Fut.</i>	<i>Præter.</i>	<i>Fut.</i>	<i>Præter.</i>
يُـرَـمِي	رَمِي	يُـرَـمِي	رَمِي
يُـرَـاَمِي	رَوِي	يُـرَـاَمِي	رَـاَمِي
يُـرَـمِي	أَرَمِي	يُـرَـمِي	أَرَمِي
يُـتَـرَـمِي	تَرَمِي	يُـتَـرَـمِي	تَرَمِي
يُـرَـتَمِي	أَرْتَمِي	يُـرَـتَمِي	أَرْتَمِي
يُـسَـتَـرَـمِي	أُسْتَرَمِي	يُـسَـتَـرَـمِي	أُسْتَرَمِي

Et sic in cæteris Conjugationibus & temporibus primæ Conjugationis regulæ observantur: solumq̄ notandum est, illud quod in Præteritis Defectivi ꝫ ponitur loco ꝫ, juxta posterius membrum Canonis tertij ꝫ, in primis & secundis personis manere, & diphthon-

thongescere cū Fatha, dicique, **أَغْرِي**
أَغْرِيْتِ &c. secus atq; in pri-
 ma Conjugatione, ubi rēdit و .

C A P. X.

*De Verbo dupliciter Im-
 perfecto.*

VERBA quædam duplicem Imper-
 fectionem habent. atque eorum
 alia Hamzata sunt simul & quiescen-
 tia; alia dupliciter quiescentia, quæ
 Involuta vocantur. sequuntur autem
 per omnia simpliciter Imperfecta: ita-
 que conjugatur

أَب redijt.	} ut {	} أَثَرَ	} & {	} قَالَ		
سَاءَ contrista- vit.					} قَالَ	} هِنَاءَ
جَاءَ venit.						
آتَى						

أَتَى <i>venit.</i>	} ut {	أَثَرَ	} & {	رَمَى
نَأَى <i>recessit.</i>		سَأَلَ		رَمَى
وَقَى <i>custodivit.</i>		وَعَدَ		رَمَى
وَجَى <i>ungulam at-</i> <i>tritā habuit.</i>		وَجَلَ	رَضِيَ	
شَوَى <i>assavit.</i>		رَمَى	} & quoad mediam, perfectè.	
قَوَى <i>valuit.</i>		رَضِيَ		
حَيَى <i>vixit.</i>		رَضِيَ		
أَوَى <i>recepit.</i>		أَثَرَ	} & {	شَوَى
وَأَى <i>stetit pro-</i> <i>missis.</i>	وَقَى	سَأَلَ		

رَأَى *vidit, ob frequentē usum,*
mediam radicalem Hamza abiicit, vo-
cali ejus ad præcedentem rejecta, quo-
ties prima habet Gjezma, adeoque in
Futuro & Imperativo primæ Conju-
gationis, ut

يَرَى

F V T V R V M.

&c. $\left. \begin{array}{l} \text{يَرِي قَرِي} \\ \text{قَرِي قَرِين} \end{array} \right\} \text{pro} \left\{ \begin{array}{l} \text{يَرَّي قَرَّي} \\ \text{قَرَّي قَرَّيْن} \end{array} \right. \&c.$

I M P E R A T.

*Plur.**Dual.**Sing.*

مَرَوَا	مَرِيَا	مَرَّوَةٌ & مَرَّوَةٌ
مَرَّيْنِ		مَرَّي

Et in tota Conjugatione quarta, ut

Præter.	أَرَّي	} pro {	أَرَّي
Fut.	يَرِي		يَرَّي
Imp.	أَرَّيْ		أَرَّيْ
Part.	مَرَّي		مَرَّي
Infinitiv.	أَرَّيْ		أَرَّيْ

Idem accidit & Verbo حَبِّي (quod & cum

cum furdis contrahitur, ut fiat ^{حَيَّ}) in
decima Coniugatione, sed libere, ut
dicatur,

اِسْتَحْيَا & اِسْتَحْيِ
يَسْتَحْيِي & يَسْتَحْيِ

Et sic in cæteris temporibus. Atque
hæc de Verbo sufficiant.

FINIS LIBRI SECVNDI.

LIBER

LIBER TERTIVS.

DE

NOMINE.

IN Nomine consideranda sunt Qualitas, Species, Forma, Genus, Motio, Numerus, Casus, & Comparatio.

CAP. I.

De Qualitate.

QUALITATE Nominaliud est Substantivum, idque Proprium, ut مُحَمَّدٌ *Mubammed*, مَكَّةٌ *Mecca*, رِجْلَةٌ *Tigris*, vel Appellativum, ut نَبِيٌّ *Propheta*, مَدِينَةٌ *civitas*, نَهْرٌ *fluvius*;

fluvius ; aliud Adjectivum كَادِبٌ
mendax, كَبِيرٌ *magnus*. quorū Pro-
 prium, & Adjectivum demonstrativū,
 ut هَذَا *hic*, ذَٰلِكَ *ille*, sua natura re-
 stricta sunt, & determinata : Appella-
 tivum autem, & reliqua Adjectiva, la-
 te patentia & vaga : sed restringuntur
 præfixo Articulo, ut الْمَدِينَةُ *η πόλις*
 الْكَبِيرُ *ὁ μέγας* ; & Substantiva quo-
 que constructione, ut مَدِينَةُ النَّبِيِّ
civitas Propheta, مَدِينَتُهُ *civitas ejus*.

CAP. II.

De Specie.

SP E C I E S duplex est, Primitiva &
 Derivativa.

Nomen Primitivum est quod non
 deri-

derivatur aliunde, ut *رَأْسٌ* *caput*, *لَحْمٌ*
caro.

Derivativum vero quod ab alio
derivatur; estque Verbale vel Nomi-
nale.

Verbale est quod derivatur à Verbo:
qualia fere sunt Adjectiva, ut *عَظِيمٌ*
magnus, ab *عَظِمَ* *magnus fuit*. *طَيِّبٌ*
bonus; à *طَابَ* *bonus fuit*. & Substan-
tiva significantia Actorem, Locum
vel Tempus actionis, Instrumen-
tum actionis, aut denique actionem
ipsam.

Nomen Actoris.

ACTOREM significant Participia activa substantive accepta: ut

نَاصِرٌ *adjutor*, *حَافِظٌ* *custos*, *سَمِيعٌ*
auditor, *مُنْتَقِمٌ* *ultor*.

Nomen Loci & Temporis.

Locus, & Tempus actionis eadē Nominis voce significari solēt : atq; ea fit in prima triliteri Conjugatione à Futuro Activo, م pro اتبن posito, & vocali penultima manente, cū est Fatha, ut مشغل locus, & tempus laboris, à يشغل vel Kefra; ut مَضْرِب locus, & tempus verberationis, à يضرب: مَبِيع locus & tempus emptionis, à يبيع: at in Fatha converso, cum est Damma, مَدْخَل locus & tempus introitus, à يدخل. مَقَام locus & tempus stationis, à يقوم. Paucissima Damma mutant in Kefra. Si autem Verbum est Simile و, penultima perpetuo Kefra habet, & و si abjectum est, redit, ut

مَوْضِعٌ *locus & tempus positionis*, à يَضَعُ

مَوْعِدٌ *locus & tempus promissionis*, à يَعِدُّ

مَوْجِدٌ *locus & tempus itionis*, à يَوْجِدُ

Si vero est Defectivum, penultima perpetuo habet Fatha : ut

مَرْمِي (pro مَرْمِي juxta Can. 3. ي)

locus & tempus projectionis, à يَرْمِي :

مَدْعِي *locus & tempus vocationis*, à يَدْعُو

مَرْضِي *locus & tempus complacentia*, à

يَرْضِي .

Assumitur interdū in Locorum nominibus 3 in fine, ut مَقْبَرَةٌ *locus sepelitionis*, cæmeterium,

à يَقْبِرُ, مَشْرِقَةٌ

locus ortus, Oriens, à يَشْرِقُ :

ac tum penultima radicalis subinde Damma habet,

habet, ut *مَشْرُقَةٌ*, *مَقْبَرَةٌ*.

In Verbis autem quadriliteris & Conjugationibus omnibus derivativis, formatur Nomen Loci & Temporis à Futuro Passivo, posito *م* pro *أتبن*, ita ut omninò conveniat cū Participio Passivo, ut *مُحْزَنٌ* locus, & tempus contristationis, à *يُحْزَنُ*, *مُقَامٌ* locus, & tempus erectionis, à *يُقَامُ*, sic *مُنْقَطِعٌ* locus & tempus abscissionis, *مُدْحَرَجٌ* locus & tempus volutationis, *مُحْرَنَجِمٌ* locus, & tempus tumultuationis.

Nomen Instrumenti.

NOMEN Instrumenti fit præposito *م* cum Kesra; estq; formæ *مِنْصَرٌّ* vel *مِنْصَرٌّ* aut *مِنْصَرَةٌ*, ut *مِفْتَاحٌ*
 H 2 quo

quo quid aperitur, clavis à **فَتَحَ** aperuit:

مَكْسَحَةٌ mulctra, à **حَبَّ** mulsit:

verriculum, à **كَسَحَ** verrit.

Nomen actionis.

ACTIONEM ipsam significat Infinitivus reliquorū Nominum more Casibus variatus, ut

ضَرْبٌ verberatio,

إِحْزَانٌ contristatio, **تَصَارُعٌ** colluctatio,

إِسْتِخْرَاجٌ eductio, &c. quin nihil aliud

est Infinitivus quam Nomen verbale adverbiascens, quod, elegantiae, & significationis intendendae causa, Verbo apponitur.

Nomen vicis.

AB Infinitivo autem non terminato ß formatur etiam Nomen ß terminatum, significans actionē unam & solitariam, ac repudians proinde Adje-

ctivum **وَاحِدَةٌ** una, vocaturque ab Ara-

bibus

bibus Nomen vicis, & est á trilateris primę Conjugationis perpetuo formæ

نَصْرَةٌ : ut ضَرْبَةٌ una sola verberatio,

قَعْدَةٌ una sola sessio, قَوْمَةٌ una sola statio,

quorum infinitivi sunt قَعُودًا, ضَرْبًا,

قَوْمًا : á quadrilateris vero & Conjugationibus derivativis, ejusdem formæ cum Infinitivo appposito solum ة, ut

وَحْرَاجَةٌ una sola volutatio, إِحْزَانَةٌ una

sola contristatio, إِسْتِخْرَاجَةٌ una sola edu-
ctio.

Derivativum Nominale est quod derivatur ab alio Nomine, estque Possessivum, Diminutivum, & Locale.

Possessivum.

POSSESSIVUM est Nomen Adjectivum significans Possessionem, & formatur a quovis Substantivo, adjecto

يُـ ut أرضُ terra, أرضِي terrenus,

إنسانُ homo إنسانيُّ humanus. Finita

ة, & ي foeminino id abiiciūt ut مايدةُ

mensa مائديُّ mensalis حَبليُّ gravida

mulier, حَبليُّ ad gravidam pertinēs. ي

tamen interdum in و mutatur, ut di-

catur حَبَلويُّ.

A proprijs regionum Nominibus formata sepe fiunt Substantiva, & Gen-

tilia vocantur, مصريُّ Aegyptus مصرُ

Aegyptiacus, & Aegyptius. sicuti quæ a

Nominibus collectivis gentium veni-

unt, fiunt singularia, ut يهودُ Indai,

يهوديُّ Indaicus, & Indæus.

Diminutivum.

D I M I N U T I V U M significat dimi-
nutionem sui primitivi, estque in
tri-

trilateris formæ **نَصِيرٌ**, in quadriliteris **قَبِطْرٌ** ut

قَمَرٌ luna, **قَمْبَرٌ** lunula.

جَعْفَرٌ rivus, **جَعْفِرٌ** rivulus.

عَصْفُورٌ mus, **عَصْفِيرٌ** musculus.

Locale.

LOCALIS significat Locum sui primitivi: estque Collectivum & Singulare.

Collectivum denotat locum in quo res copiosę sunt & abundanter, estque formæ **مَنْصَرَةٌ**, ut **أَسَدٌ** leo, **مَأْسَدَةٌ**

locus leonibus refertus **مَبْطِخَةٌ** melo, **بَطِيخٌ** locus melonibus refertus. Nec formari potest a Nominibus quatuor radicaliū,

ut **ثُعَلِبٌ** vulpes.

Singulare significat locum, aut in-

strumentum in quo quid reponitur aut
asservatur : estque ejusdem formæ cum
Verbali significante Instrumentum
actionis, ut

مِـقْلَمٌ	calama- rium.	} á {	قَلَمٌ	calamus.
مِـبْوَالٌ	urina- rium.		بَوْلٌ	urina.
مِـشْعَةٌ	vasculū cera.		شَمْعٌ	cera.

C A P. III.

De forma Nominum.

FORMA Nominum duplex est,
Nuda & Aucta. Nuda est quæ so-
lis radicalibus literis constat, ut

عَبْدٌ *servus*, كِتَابٌ *liber*.

رَجُلٌ *vir*. وَدْوٌ *otium*.

خُنْفُقٌ *difficultas*, عَظِيمٌ *magnus*,

خَزْرَنْقٌ *aranaea*, صَرَّافٌ *nummu-
larius*.

Aucta, quæ præter radicales habet unā
aut

aut plures ex literis fervilibus يَتَسَمَّنَا ,
quæ formationi Nominū inserviunt.

quidem in fine فَرَسِي Persa &
Persicus; سَمَاوِي celestis, ذِكْرِي recor-
datio; vel in medio, ut حَجَبِي lapillus
aut in principio, ut يَنْبُوعُ fons.

in principio, ut تَطْوِيلُ prolonga-
tio, تَكَبُّرُ superbia: vel in medio, ut
in octava Conjugatione, ut اِعْتِرَافُ
confessio; aut in fine, sed per ة scriptum,
ut رَحْمَةٌ misericordia.

س, solum hic non servit, sed cum
alijs duabus, sicut in decima Conju-
gatione, ut اِسْتِغْفَارُ petitio venia,
مُسْتَخْرِجُ eductor.

م initio, ut *مَضْرَبٌ* *fustis*, *مَثْقَالٌ* *pon-*
dus, *مَوْضِعٌ* *locus*, *مَمْلَكَةٌ* *regnum*: raro
 in fine; ut *ابْنِمْ* *filius*, *دِرْدَمٌ* *camela eden-*
tula.

و in principio, sicuti in septima
 Conjugatione; ut *إِنْقِطَاعٌ* *abstinentia*,
 & in fine, ut *غُفْرَانٌ* *remissio*.

ا in principio, ut *أَسْوَنٌ* *niger*, *إِغْفَالٌ*
negligentia, *أَلْتَمٌ* *breves habens digitos*,
 & in fine; quo casu Elif aliud, sed qui-
 escens ante se habet, ut *كِبْرِيَاءٌ*
superbia, *عَاشُورَاءٌ* *dies decimus mensis*
Ramadani.

C A P. IV.

De Genere Nominum.

GENVS duplex est, Masculinum & Fœmininum. Fœminina sunt ex significatione.

1° Nomina Mulierum, & quæ mulieribus tantum conveniunt, ut هِنْدُ

Hinda, مَرْيَمُ Maria, أُمُّ mater, قَرُوبٌ mulier amans maritum suum.

2° Nomina Regionum & Urbium, ut مِصْرُ Ægyptus, قَبْرُسُ Cyprus, مَكَّةُ Mecca, عَدَنُ Adenum.

3° Nomina geminorum membrorum, ut يَدٌ manus, كَتِفٌ humerus, عَيْنٌ oculus.

Ex terminatione vero,

1° Terminata ة, ut قَصْعَةٌ scutella,

خِلَالَةٌ

خِلَالَةٌ *amicitia*, جَنَّةٌ *hortus*, ظِلْمَةٌ *tenebra*, صَغِيرَةٌ *parva*; طَيِّبَةٌ *bona*.

2° Terminata Elif fervili, ut

كِبْرِيَاءٌ *superbia*, حَمْرَاءٌ *rubra*.

3° Terminata يي fervili quiescente

instar Elif, ut دِكْرِيٌّ *recordatio*, أُولَى *prior*, طَوِيٌّ *longissima*.

His addenda أَرْضٌ *terra*, خَمْرٌ *vinum*.

بَيْرٌ *puteus*, نَارٌ *ignis*, مَرِيحٌ *ventus*, نَفْسٌ

anima, شَمْسٌ *sol*, & alia quaedam usu discenda.

Reliqua Masculina sunt, ut مُحَمَّدٌ

Mahomed, رَجُلٌ *vir*, نَهْرٌ *fluvius*,

صَغِيرٌ *parvus*. & sic paucissima 3 termi-

nata, ut خَلِيفَةٌ *summus Imperator*.

Sed utrumque genus habent, & Dubia sunt literarum nomina, ut **بَاءٌ** **أَلِفٌ**, &c. quę sæpius tamen foemina sunt: Communia vero, adjectiva quædam in sequentibus indicanda.

C A P. V.

De Motione Nominum.

MO T I O est nominis Masculini in Foemininum conversio: fitque additione terminationis foemininæ, ut **عَمٌّ** *patruus*, **عَمَّةٌ** *amita*,

كَرِيمٌ *reverendus*, **كَرِيمَةٌ** *reverenda*.

Accidit autem motio Substantivis quibusdam Masculinis res potissimum sexum habentes significantibus, ut

رَجُلٌ *vir*, **رَجُلَةٌ** *mulier*, **فَتًى** *puellus*,

فَتَاةٌ *puella*, **مَالِكٌ** *Rex*, **مَالِكَةٌ** *Re-*

gina, **جَدٌّ** *avus*, **جَدَّةٌ** *avia*, &c. & Ad-

jecti-

jectivis, ut كَبِيرٌ *magnus*, كَبِيرَةٌ
magna, ضَارِبٌ *letus*, ضَارِبَةٌ *leta*,
verberans Masc. ضَارِبَةٌ *verberās Fœm.*

Assumitur autem ut plurimum prima terminatio Fœminina, absque ulteriori mutatione, ut patet in exemplis allatis.

Secundam autem assumunt, & Fœmininū habent فَصْرَاءُ Adjectiva forme أَنْصَرٌ, cū sunt Positiva, ut أَصْفَرٌ
flavus, صَفْرَاءُ *flava*.

Tertiam vero, & Fœmin. habent فَصْرِيٌّ ejusdem formæ Adjectiva Comparativa, aut Superlativa, ut أَكْبَرٌ
major, vel *maximus*, كَبْرِيٌّ
major f. vel maxima.

Item Adjectiva non pauca formæ

فَصِيرٌ

سُكْرِي *ebrius*, نَصِيبٌ *ut* سَكِيبٌ *ebria*. quò pertinet أَوَّلٌ *primus*, أُولِي *prima*. & sic أُخْرِي *alius* habet أُخْرِي.

Eandem terminationem adsciscunt, sed forma نَصْرِي, Adjectiva quedam formæ غَضَبَانٌ *ut* نَصْرَانٌ *iratus*, غَضَبِي *irata*. أَحَدٌ *autem unus* habet أَحَدِي *cum Kesra*.

Quinque autem Adjectivi formæ Communis fere sunt Generis, scil.

نَصِيبٌ	Active.	} sumpta.
نَصُورٌ	Passive.	
مَنْصُرٌ		
مَنْصَارٌ		
مَنْصِيبٌ		

Ceterum observatu quoque dignum est à Nominibus Substantivis Masculinis Significantibus res habentes partes homogeneas, formari sæpe foemina primæ terminationis significantia partem aliquam illarum, ut *تَبْنٌ* *stramen*, *تَبْنَةٌ* *particula straminis*, *ذَهَبٌ* *aurum*, *ذَهَبَةٌ* *particula auri, massa auri.*

C A P. VI.

De Numero.

Numeri Nominum tres sunt Singularis, Dualis, & Pluralis, ut

S. *سَارِقٌ* *fur.* *رَجُلٌ* *vir.*

D. *سَارِقَانِ* *duo fures.* *رَجُلَانِ* *duo viri.*

P. *سَارِقُونَ* *plures fures* *رِجَالٌ* *plures viri*

Formatur autem Dualis adjecto *انِ* absque ulla mutatione, ut patet in exemplis allatis.

æ tamen

ة tamen Fœmininum in ة muta-
tur, ut مَدِينَةٌ *civitas*, مَدِينَتَانِ *duæ*
civitates.

& و ac ي finales post Fatha quiescen-
tes, juxta Canonem suum tertium, fi-
unt mobiles, ut فَتًى *puer*, فَتَيَانِ *duo*
pueri. عَصَا *fustis*, عَصَوَانِ *duo fustes*.

Elif servili terminata, mutant id in
و, ut صَفْرَاءُ *flava*, صَفْرَاوَانِ *duæ flavae*.
at radicale Elif manet, ut جُزْءٌ *pars*, جُزْءَانِ
duæ partes : nisi ponatur pro و vel ي
juxta ultimum Canonem VVavv &
Ie, tunc enim libere manet, vel muta-
tur in و, ut دَأْبٌ *vestis* & دَأْبَانِ
duæ vestes.

Pluralis fit à Singulari dupliciter,
perfecte scilicet aut imperfecte; unde
Plurale aliud est perfectum, quod Sa-
num vocant Arabes, aliud imperfectum,
I quod

quod Fractum appellant. Sanum formant potissimum nomina propria rationalium, & Adjectiva formantia foemininum adiecto ة, cum de rationalibus pradicantur :

Masculina quidem adiecto وَن ut

مُحَمَّدٌ *Mahomed*, مُحَمَّدُونَ *Mahomedes*.

نَاصِرٌ *adjuvans*, نَاصِرُونَ *adjuvantes*.

فَرِحٌ *letus*, فَرِحُونَ *leti*.

نَبِيٌّ *Propheta*, نَبِيُّونَ *Prophetae*.

Foeminina verò adiecto اَت ut

مَرْيَمٌ *Maria*, مَرْيَمَاتٌ *Mariae*.

نَاصِرَةٌ *adjuvans*, نَاصِرَاتٌ *adjuvantes*.

فَرِحَةٌ *leta*, فَرِحَاتٌ *letae*.

نَبِيَّةٌ *Prophetissa*, نَبِيَّاتٌ *Prophetissae*.

Nam quod *موسون* habet *موسي*

seu *رامي* id fit secundum primum in Canonem *ي* & *و*.

Substantiva autem Foeminina perfecta (id est , non derivata à Verbis imperfectis) Nuda , vel solo *ة* aucta , quorum media radicalis habet Gjezma, illud in Plurali mutant in vocalem talem qualem possidet prima radicalis, ut

<i>دَعْدُ</i> <i>Daado</i>	} Nom. Mul.	<i>دَعْدَاتُ</i>
<i>جُمْرُ</i> <i>Gjumro</i>		<i>جُمْرَاتُ</i>
<i>هِنْدُ</i> <i>Hindo</i>		<i>هِنْدَاتُ</i>
<i>قَصْعَةٌ</i> <i>scutella,</i>		<i>قَصْعَاتُ</i>
<i>سِدْرَةٌ</i> <i>malus Punica,</i>		<i>سِدْرَاتُ</i>
<i>جَلْبَةٌ</i> <i>ventus,</i>		<i>جَلْبَاتُ</i>

Ea tamen quorum prima habet *Damma* vel *Kefra* , Gjezma etiam retinere possunt, vel in *Fatha* mutare.

Plurale fractum est quod formatur

imperfecte seu non adjectis **ات** & **ون**

& fit à plerisq; singularibus tam rationalibus, quam irrationalibus. Formæ autem ejus præcipuæ à Nudis triliteris & foemininis eorum potissimum ortæ, sunt **xxii**, videlicet.

1	نَصْرٌ	} ut {	عُرْفَةٌ	canaculū.	عُرْفٌ
2	نَصْرٌ		جِدَارٌ	paries.	جِدْرٌ
3	نَصْرٌ		أَحْمَرٌ	ruber.	حَمْرٌ
4	نَصْرٌ		قِرْبَةٌ	uter, tris.	قِرْبٌ
5	نَصَارٌ		رَجُلٌ	vir.	رِجَالٌ
6	نُصُورٌ		بِنْرٌ	semen.	بِنْرٌ
7	نَصْرٌ		ضَارِبٌ	verberās.	ضَرْبٌ
8	نَصْرَةٌ		كَامِلٌ	perfectus.	كَمَلَةٌ
9	رَنْصَرَةٌ		رَامٌ	jaciens.	رَمَادٌ

formæ 6, et 13 in primis memoria

10	نِصْرَةٌ		قِرْدٌ	<i>simia.</i>	قِرْدَةٌ
11	نِصْرَةٌ		غُصْنٌ	<i>ramus.</i>	غِصْنَةٌ
12	أَنْصَرُ		وَجْهٌ	<i>facies.</i>	أَوْجَهُ
13	أَنْصَارٌ		مَطَرٌ	<i>pluvia.</i>	أَمْطَارٌ
14	أَنْصِرَةٌ		قِلَادٌ	<i>torques.</i>	أَقْلِدَةٌ
15	نَوَاصِرٌ		طَابِقٌ	<i>sartago.</i>	طَوَائِقٌ
16	نِصَايِرٌ	ut	شِمَالٌ	<i>sinistra.</i>	شِمَائِلٌ
17	نِصْرَانٌ		غُلَامٌ	<i>puer.</i>	غِلْمَانٌ
18	نِصْرَانٌ		سَقْفٌ	<i>tectum.</i>	سَقْفَانٌ
19	نِصْرَاءٌ		شَرِيفٌ	<i>nobilis.</i>	شُرَفَاءٌ
20	أَنْصِرَاءٌ		حَبِيبٌ	<i>dilectus.</i>	أَحِبَّاءٌ
21	نِصْرِي		جِرْحٌ	<i>vulneratus.</i>	جِرْحِي
22	نِصَارِي		صَحْرَاءٌ	<i>ager.</i>	صَحَارِي

Multa autem singularia in pluribus formis occurrunt, ut

أَعْيُنٌ	أَعْيَانٌ	عَيُونٌ	عَيْنٌ <i>oculus.</i>
عَبْدَانٌ	عَبَوٌ	عِبَانٌ	عَبْدٌ <i>servus</i>
أَبْحَرٌ	بِحَرٌ	بِحَامٌ	بِحْرٌ <i>mare.</i>
شُهَدَاءٌ	شَوَاهِدٌ	شَاهِدُونَ	شَاهِدٌ <i>testis.</i>
أَنْفُسٌ	نَفُوسٌ	نَفْسٌ	<i>anima</i>
غِلْمَانٌ	غِلْمَةٌ	غِلَامٌ	<i>puer.</i>

Observandum autem est formas undecimam, duodecimam, decimam tertiam, & decimam quartam, Pluralia paucitatis vocari, & usurparicum nominibus numeralibus tantum, si videlicet aliud ejusdem singularis plurale extet; si minus, etiam has generaliter usurpari, ut reliquæ.

Atque hæc quidem de Nudis trilateris. quadrilatera autem nuda, & aucta pleraq; cum Foemininis suis formant plurale fractum assumpto | quiescente post
secun

sicuti & alias interdum accedit ; ut

أَسْقَفُ *Episcopus*, & أَسَاقِفُ & أَسَاقِفَةٌ

تَلَامِيذُ *discipulus*, & تَلَامِيذَةٌ & تَلَامِيذَةٌ :

Hanc quoque normam sequuntur Pluralia quædam aucta triliterorum (formatur enim interdum ab uno Plurali aliud ad copiam sermonis;) ut ظَفَرٌ

unguis, in Plurali habet أَظْفَارٌ, unde

formatur secundum plurale أَظْفِيرٌ : sic

ab عِرْقُ *arteria*, fit عُرُوقٌ, & ab hoc

عَرَايِقُ à سَوَاوِرٌ *armilla*, & ab hoc

أَسَاوِيرٌ.

Ad hanc quoque pluralis formam reduci commode possunt formæ فَوَاصِرٌ

& نَصَائِرٌ supra positæ, ut inspicienti satis fit manifestum.

Cæterum quædam ultimam literam habentia quiescentem, Kesra penultimum in Fatha mutant, ut عَدَايَ pro

عَدَايَ ab عَدَايَ *virgo*

Quæ autem quinque vel pluribus constant literis (non annumeratis ة & اوي quiescentibus) eandem quidem formam assumunt, sed abjecta tamen litera una aut pluribus: Nuda enim pentagrammata abjiciunt ultimam radicalem, ut سَفَرَجَلٌ, *cydonium malum*,

عَنَاكِبُ, *aranea*, عَنكَبُوتٌ, سَفَارِجٌ,

& interdum quoque penultimam, manente ultimâ, ut خَزْرَنْقٌ *aranea*,

فَرَزَنْدُقٌ : خَزَارِقُ & خَزَامِرُنُ,

فَرَايِقُ & فَرَايِدُنُ . Si tamen penultima

est و vel ي diphthongescens post Fatha, utraque manet, ultima scilicet & penul-

penultima, sed Wavv in Ie mutatur
ob Kefra precedens, ut **فَرَعَوْنُ** *Pharao*,

Aucta vero abjiciunt ferviles, **فَرَاعِيْنُ**:

ut **وَجَارِحٌ** *locus volutationis*, **مُدْحَرَجٌ**
manet tamen م si serviat cum ن, ut

مَطَائِقٌ, *solutus*, vel cum

مَخَارِجٌ, *eductor*, ut **مُسْتَخْرِجٌ** ست

Observatio de Pluralibus Anomalis.

Notandum est Singularia quędam,
Pluralia sua aliunde mutuari, ut **أُمَّهَاتٌ**

mater, habet **أُمَّهَاتٌ**, tanquam ab

عُتَانٌ *fumus*, **أَفْوَاهٌ**, *os*, **أُمَّهَاتٌ**

أَمْوَاهٌ, *aqua*, **عَائِنٌ**, ut ab **عَوَائِنٌ**,

إِمْرَأَةٌ *mulier* habet **مَائَةٌ**, ut à **مِيَاهٌ** &

نِسْوَانٌ &c. **نِسْوَةٌ**, **نِسَاءٌ**

CAP. VII.

De Casu.

IN Numero tres sunt Casus, Nominativus, Genitivus (sub quo Dativus etiam noster & Ablativus continentur) & Accusativus. Horum ratione Nomina alia sunt Triptota, alia Diptota. Triptota sunt in quibus casus isti tres tribus distinctis terminationibus discernuntur. Diptota in quibus Casus obliqui una terminatione continentur, atque adeo que duas tantum terminationes agnoscunt.

Triptota autem sunt

Omnia fere Singularia, & Pluralia fracta, terminantque Nominativum

per ^o, Gen. per _o, Acc. per ^o, ut

Nom. رَجُلٌ vir. رِجَالٌ viri.

Gen. رَجُلٍ viri, o. رِجَالٍ virorū, is.

Ac. رَجُلًا virum. رِجَالًا viros.

Diptota sunt

1° Dualia omnia, habentque Nominativum in **اِنِ** Genitivum & Accusativum in **يِنِ** ut **رَجُلَانِ** *duo viri*, **رَجُلَيْنِ** *duorum virorum, duobus viris, duos viros*: **مَدِينَتَانِ** *duae urbes*, **مَدِينَتَيْنِ** *duarum urbium, duabus urbibus, duas urbes.*

2° Pluralia sana Masculina, habentque Nominativum in **وَنَ**; Genitivum & Accusativum in **يِنِ** ut **مُؤْمِنُونَ** *credentes*, **مُؤْمِنِينَ** *credentium, credentibus, credentes.*

3° Pluralia sana Foemina, habentque Nominativum in **اتُ**, Genitivum & Accusativum in **َاتِ**: ut **أُمَّهَاتُ** *matres,*

matres, اُمَّهَاتٍ *matrum, matribus, ma-*
tres.

4° Nomina Invariabilia quæ vocant Arabes, seu quorum ultima vocalis non admittit Nunnationem: habetq;

Nominativum in ^و, Genitivū & Ac-

cusativum in ^ـ, ut عَثْمَانُ *Othmanus*,

عَثْمَانِ *Othmani, Othmano, Othmanum.*

مَسَاجِدُ *templa, مساجدِ templorum,*

مَسَاجِدِ *templis, templa: أَسْوَدٌ niger, أَسْوَدٌ nigri,*

nigro, nigrum.

Sunt autem Nomina invariabilia

1° Adjectiva, Positiva & Comparativa formæ أَفْعَلٌ : ut أَحْمَرٌ *ruber,*

أَكْبَرٌ *major, maximus.* nisi, quod rarius accidit, foemininum per ة forment

ut أَرْمَلٌ *viduus, أَرْمَلَةٌ vidua.*

2° Ad-

2° Adjectiva terminata **أَنْ** servili, quæ non formant Fœmin. addito **ة** : ut **غَضَبَانُ** *iratus*, cujus Fœm. est **غَضَبِي**.

3° Terminata Elif servili, ut **صَفْرَاءُ** *flava* : vel **ي** servili quiescente inftar Elif, ut **ذِكْرِي** *recordatio*, **غَضَبِي** *irata*, **قَتْلِي** *occisi*.

4° Pluralia fracta formæ **فَوَاصِرُ** & **ضَوَارِبُ** ut **قَمَاطِرُ** vel **قَمَاطِيرُ** *verberantes*, **ضَفَائِعُ** *ranae*, **قَنَادِيلُ** *candela*, **خَزَائِنُ** *vestibula*, **خَزَائِرُ** vel **خَزَائِقُ** *aranea*. Sed ea quorum ultima radicalis est litera quiescens, Triptota sunt, ut reliqua Pluralia fracta : exceptis ijs que Kesra penultimum in Fatha mutant ea enim hujus quoque loci

loci sunt, ut عَدَارِي virgines pro

عَدَارِي & عَدَارِي.

5° Regionum, Insularum, Urbium, Pagorum, Artium, Montium, Fluviorum & Locorum quælibet nomina, ut

مِصْرُ *Aegyptus*. عَكَارُ *Acara*.

قُبْرُسُ *Cyprus*. دَرَنْ *Derenus*.

مَكَّةُ *Mecca*. دِجْلَةُ *Tygris*.

جِيزَةُ *Gjiſa*. غُوطَةُ *Gouta*.

6° Pleraque hominum propria; & inter cætera Masculina omnia terminata

ut اِمْرَانُ *Imran*, عَثْمَانُ *Othman*, & Barbara pluribus quam tribus literis

cōstantia, ut اِبْرَاهِيمُ *Abraham*, اِسْحَقُ

Isac, يَعْقُوبُ *Iacob*, اَدَمُ *Adam*. nec

non Fœminina terminata ẽ fœminino, ut اَيْسَا *Aijsa*, & constantia li-
teris

teris quatuor, زَيْنَابُ *Zainab*, vel tri-
 bus, quarum media movetur, ut سَقَرٌ
Sakar, aut Damma ante se habet, ut
 جَوْرٌ *Gjoer*, quæ autem tribus constant
 literis nec terminantur ة, nisi Barba-
 ra sunt (Nam hæc sum diptota,) modo
 triptota sunt, modo diptota, ut

Nom. سَقَرٌ Genit. سَقْرٍ Acc. سَقْرًا.

& Nom. سَقْرٌ Gen. & Accusât. سَقْرٍ.

Nom. دَعْدٌ Genit. دَعْدٍ Acc. دَعْدًا.

& Nom. دَعْدٌ Genit. & Accus. دَعْدٍ.

Quod & reliquis nominibus invariabilibus (in Poësi potissimum) interdum contingit, & in oratione soluta pluralibus fractis præ ceteris frequentius. Sicut contra variabilia seu triptota quædam, invariabilia seu diptota subinde fiunt. sed utrumque rarum est.

Consideranda autem in hisce Casibus sunt Apocope, & Permutatio.

Apocope est $\tau\grave{\alpha}$ Nun Casualis, Vocalis quidem in triptotis, & diptotis Pluralibus Fœmininis perfectis: Consoni vero in diptotis Dualibus, & Pluralibus Masculinis Perfectis: amittunt enim hæc omnia Nun ob constructionem, tum Regiminis, seu cum sequitur Genitivus, ut

كِتَابٌ *liber.*

كِتَابُ مُوسَى *liber Mosis.*

كِتَابِ مُوسَى *libri vel libro Mosis.*

كِتَابِ مُوسَى *librum Mosis.*

كِتَابَانِ *libri duo.*

كِتَابَا مُوسَى *libri duo Mosis.*

كِتَابَيْ مُوسَى *librorum duorum, libris*

duobus, libros duos Mosis.

كُتُبٌ libri.

كُتُبُ مُوسَى libri Mosis.

كُتُبِ مُوسَى librorum vel libris Mosis.

كُتُبِ مُوسَى libros Mosis.

بَنُونَ filij.

بَنُوا اللّهِ filij Dei.

بَنِي اللّهِ filiorum, filijs vel filios Dei.

tum Affixi, seu cum annectitur Pronomen Possessivum, ut

كِتَابُهُ liber ejus.

كِتَابِهِ libri vel libro ejus.

كِتَابُهُ librum ejus.

كِتَابَاهُ libri duo ejus.

كِتَابِهِ

رَأَيْتُ أَبَا دَاوُدَ *vidi patrem Davidis.*

أَبُوكَ *pater tuus.*

أَبِيكَ *patris tui.*

أَبَاكَ *patrem tuum.*

Sic دُو *possessor*, in regimine (nec aliter usurpatur) habet Genitivum دِي Acc.

فِي *os, oris*, in Gen. constructo دَا & دَا
habet, (etiam cum affixo ي,) & Accu-
fativo فَا.

Permutatio est Nominativi cum Accu-
fativo: accipit enim ille hujus termina-
tionem in subiecto enuntiationis, cum
præcedunt Particulæ subiecti, quæ sunt

إِنَّ *etenim, utique.* لَٰكِنَّ *sed.*

أَنَّ *quod.* كَيْتَبَ *utinam.*

كَأَنَّ *sicuti.* لَعَلَّ *fortassis.*

ut *إِنَّ مُحَمَّدًا يَقُومُ* utique Mahomed stat.

عَلِمُوا أَنَّ الْمَلِكَ قَدِيرٌ sciunt quod rex est potens.

Sed necesse est ut nihil intercedat, nisi fortè Præpositio cum suo casu, ut *إِنَّ فِي*

الدَّامِرِ رَجُلًا utique in domo est homo.

Sic *لَا* non est, immediate præpositum

Appellativo, ei influxu suo pro Nominativi dat Accusativi terminationem,

sed sine Nun vocali, ut *لَا رَيْبَ فِيهِ* non est dubium in eo. at iteratum libere influit in alterutrum, vel utrumque, ut

<i>إِلَّا بِاللَّهِ</i>	}	<i>لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ</i>	<i>non est virtus nec potentia nisi in Deo.</i>
	}	<i>لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ</i>	
	}	<i>لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ</i>	
	}	<i>لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ</i>	

De Vocativo.

VOCATIVVS per Accusativum concipitur: ut يَا رَجُلًا *ô vir*, يَا

عَبْدَ اللَّهِ *ô serve Dei*: nisi sit Nominis Proprij aut Appellativi possidentis Articulum; vel absolute positi, quod significat rem quam vocans intuetur; tum enim concipitur per Nom. sed absque Nun vocali, ut يَا مُحَمَّدٌ *ô Maho-*

med, يَا رَجُلٌ *ô homines*, يَا أَيُّهَا النَّاسُ

ô tu vir, (quem scil. aspicio) يَا رَجُلَانِ

ô vos duo viri, يَا نَبِيَّوْنَ *ô vos propheta.*

Adjectivum Vocativo appositum, aut Substantivum per copulativam Conjunctionem ei adjunctum, indifferenter Nominativi terminationem habet, vel Accusativi, nisi adsit Affixum; tunc enim Accusativi tantum.

Cum autem Vocativo addendum est

dum est *mi* vel *mei*, id regulariter fit per affixum ي, ut يَا غُلَامِي *ô puer mi.* sed pro أَبِي *pater mi,* & أُمِّي *mater mea,* interdum dicitur, أُمَّتٌ vel أَبَيْتٌ & أُمَّتٌ vel أُمَّتِي quod speciale est.

C A P. VIII

De Comparatione.

C O M P A R A T I V V S fit à Positivo præfixo أَ, estque forma: أَفْعَلٌ, ut حَسَنٌ *bonus,* أَحْسَنٌ *melior,* صَغِيرٌ *parvus,* أَصْغَرٌ *minor,* حَبِيبٌ *carus,* أَحَبُّ *carior.* habetque post se مِّنْ ut أَعْظَمُ *major Rege.* si absolute ponatur, aut in regimine, Superlativus est

est, ut **اللَّهُ أَعْلَمُ** *Deus est scientissimus.*

أَحْسَنُ النَّاسِ *optimus hominum.*

C A P. I X.

De Numeralibus.

NO M I N V M Numeralium, quia peculiariora quaedam habent, tractatum hic lubet adjicere: sunt autem duplicia; Cardinalia, & Ordinalia.

Cardinalia sunt

Fæm.

Masc.

إِحْدَى

أَحَدٌ 1

إِثْنَانِ

إِثْنَانِ 2

ثَلَاثُ

ثَلَاثَةٌ 3

أَرْبَعُ

أَرْبَعَةٌ 4.

خَمْسُ

خَمْسَةٌ 5

سِتُّ

سِتَّةٌ 6

سَبْعَةٌ 7

7 سَبْعَةٌ سَبْعٌ

8 ثَمَانِيَةٌ ثَمَانٍ

9 تِسْعَةٌ تِسْعٌ

10 عَشْرَةٌ عَشْرٌ

20 عِشْرُونَ ثَمَانُونَ 80

30 ثَلَاثُونَ تِسْعُونَ 90

40 أَرْبَعُونَ مِائَةٌ 100

50 خَمْسُونَ مِائَتَانِ 200

60 سِتُّونَ أَلْفٌ 1000

70 سَبْعُونَ أَلْفَانِ 2000

Quorum prima duo regulariter formant foemininum: sequentia octo Masculina sunt sub terminatione Foemina, & vice versa: reliqua communia. Ea autem quæ terminatur ن , diptota sunt,

sunt, ut reliqua Dualia, & Pluralia perfecta, cætera verò triptota.

Reliqua ex his componuntur, minori numero perpetuo præmissis, idque sine Conjunctione copulativa usque ad viginti, ut

أَحَدٌ عَشْرَ 11
إِحْدَى عَشْرَةَ

إِثْنَانِ عَشْرَ 12
إِثْنَانِ عَشْرَةَ

ثَلَاثَةَ عَشْرَ 13
ثَلَاثَ عَشْرَةَ

أَرْبَعَةَ عَشْرَ 14
أَرْبَعِ عَشْرَةَ

Et sic de cæteris: ita ut in hac compositione regulariter عَشْرَ sit Masculinum,

& عَشْرَةَ Fœm. & utrumque terminetur Nuda vocali Fatha, idque in omni

casu, præter إِثْنَانِ عَشْرَ & إِثْنَانِ عَشْرَةَ,

quorum casus obliquus est إِثْنَيْنِ عَشْرَ

& إِثْنَيْنِ عَشْرَةَ.

In reliquis accedit Coniunctio absque ulla mutatione, ut

أَحَدٍ وَعِشْرِينَ , أَحَدٌ وَعِشْرُونَ ,
أَحَدًا وَعِشْرِينَ & sic de cæteris.

Ordinalia sunt

Fœm.	Masc.	Fœm.	Masc.
١	١	أُولَى	أَوَّلٌ <small>Pri- mus</small>
٢	٢	ثَانِيَةٌ	ثَانٍ 2
٣	٣	ثَالِثَةٌ	ثَالِثٌ 3
٤	٤	رَابِعَةٌ	رَابِعٌ 4
٥	٥	خَامِسَةٌ	خَامِسٌ 5
٦	٦	عَاشِرَةٌ	عَاشِرٌ 10

عِشْرُونَ *vigesimalis, ma,* ثَلَاثُونَ *trigesimalis, ma,* & sic de cæteris denariis: nam in his non differunt Ordinalia à Cardinalibus.

Reliqua ex his componuntur eodem fere modo quo Cardinalia, ut

Vndeci-

حَادِي عَشْرَ حَادِيَةَ عَشْرَةَ Vnde-
 cimus.

عَشْرَ ثَانِيَةَ عَشْرَةَ ثَانِي 12us

عَشْرَ ثَالِثَةَ عَشْرَةَ ثَالِث 13us

Et sic cætera, ut aptota quoque sint
 per Fatha :

حَادِي وَعَشْرُونَ حَادِيَةَ وَعَشْرُونَ 21us

& ita reliqua.

Vfurpatur autem pro Ordinali Nu-
 mero Cardinalis, cum numeratum
 non est restrictum.

C A P. X

De Pronomine.

N O M I N I S vicem subeunt Pro-
 nomina; quæ sunt Separata, vel
 alijs vocibus Affixa. Separata
 sunt triplicia, Personalia, Demonstra-
 tiva, & Relativa : quæ Generibus &
 Numeris variantur ut Nomina : sed
 Casus

Casus non agnoscunt nisi Dualia demonstrativa & relativa, quæ more Nominum diptota sunt.

Personalia autem sunt hæc:

Singularia.

	<i>tu</i>	<i>ego.</i>	} Masc. } Com. } Foem.
<i>ille</i>	هُوَ	أَنْتَ	
<i>illa</i>	هِيَ	أَنْتِ	
		أَنَا	

Dualia.

<i>illi duo, vos duo, vel duæ</i>	} Com.
هُمَا أَنْتُمَا	

Pluralia.

	<i>vos</i>	<i>nos.</i>	} Masc. } Com. } Foem.
<i>illi</i>	هُمْ	أَنْتُمْ	
<i>illa</i>	هُنَّ	أَنْتُنَّ	
		نَحْنُ	

Quorum ea quæ tertiæ personæ sunt pro Verbo substantivo cujusvis personæ sæpissime usurpantur.

Demon-

Demonstrativum autem propinqui
est **هَـ** *hic*; quod sic flectitur:

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>	
أُولَآءِ	ذَانِ	ذَا	Masc.
	تَانِ	تَا & تِ	Com.
		ذِ & تِ	Fœm.

Fitque demonstrativum remoti addito

ذَـ, in hunc modum,

<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>	<i>Sing.</i>	
أُولَآئِكَ	ذَانِكَ	ذَاكَ & ذَاكِ	
	تَانِكَ	تَاكَ & تَاكِ	

Vtrique autem, crebro præfigitur **هَـ**,
cujus tamen | compendij causa non so-
let pingi, sed per Fatha perpendicularare
aut Medda representari (quod **ذَـ** & **ذَـ**
ante **ج**, & aliis vocibus | quiescens
habentibus creberrime accidit) hoc
modo:

هَذَا

هُوَ	هَذَا	هَذَا
هَؤُلَاءِ	هَذَانِ	هَذَانِ
	هَتَانِ	هَذِهِ

Relativum est **الَّذِي** *qui*, compositum ex articulo **ال** & **لذي**; flectiturque, hoc modo:

الَّذِينَ	الَّذَانِ	الَّذِي
الَّذِي	الَّذَانِ	الَّتِي

Cæterum relativum hoc non patitur ante se literas serviles, præter **فكلو**: ac rarissime usurpatur in Casu obliquo: sed defectus hi suppleantur per Affixa vocum sequentium: sic pro **بِالَّذِي**

in quo, dicitur **بِالَّذِي بِهِ**; pro **مِنَ الَّذِي**

à quo, **مِنَ الَّذِي مِنْهُ**; pro **رَأَيْتُ**

quem vidi, **رَأَيْتُهُ**.

Pro **ي**, cum Verbis, & Particulis terminatis **ن**, est **في**.

Nunquam autem mutantur; nisi quod **هَ هُمَا هُم هُنَّ** Damma in Kefra mutant, cū immediate præcedit Kefra:

ut **مِنْ مَرَبِّهِ**, vel **ي** vocali destitutum,

ut **فِيهِ** in eo, **عَلَيْهِ** super eo. & quod **ي** loco Kefræ ante se, habet Fatha super se, cum annectitur dictioni terminate ali-

qua literarum **أَوِي** vocali destituta, ut

خَطَايَا peccata, **خَطَايَايَ** peccata mea,

غُلَامَانِ duo pueri, **غُلَامَايَ** duo pueri mei,

غُلَامَيْنِ duorum puerorum, **غُلَامَايَ** duo-

rum puerorum meorum; **مُسْلِمِينَ** fide-

lium, **مُسْلِمِي** fidelium meorum, & sica

مُسْلِمُونَ quoque est مُسْلِمِيَّ juxta Can.

s Ie: عَصَا baculus, عَصَايَ baculus meus;

رَامِيَّ sagittarius, رَامِيَّيَّ sagittarius meus.

& quod post Kesra interdum excidit,

quod frequens est in Vocativo, ut رَبِّي

domine mi: & fere perpetuum cum præ-

cedit aliud ي descendens ex Hamza, ut

أَحِبَّائِي amici mei, أَبَائِي patres mei. Sic

pro ي occursit ن ut أَنْصُرُونِ adju-
vate me.

Et vocibus nullam inducunt muta-
tionem: nisi quod

In Nominibus

Nun casuale tollunt, ut supra dictum
est, & ي insuper ultimam vocalem, ut

يَدُ manus, يَدِيَّ manus mea.

Ac ة Foemininum in ة mutant, ut

أَمِيَّتُ amita, أَمِيَّتُكَ amita tua.

Nec

Nec non Hamza ultimum in و vel
 ي juxta Canonem primum Elif.

In Verbis autem

Pellunt otiosum post و servile, ut

نَصَرُوا *juverunt*, نَصَرُونَا *juverunt nos*.

Et terminationi تُم adjiciunt و, ut

نَصَرْتُم *adjuvистis*, نَصَرْتُمُوهُ *adjuvистis eum*.

In utrisque

Ie finale post Fatha quiescens instar
 Elif, libere in Flif quiescens mutant

vel relinquunt, ut رَمَاهُ *jecit*, رَمَيْتُهُ *jecit eum*,

& فَتَاهُ *puer*, فَتَيْتُهُ *puer ejus* : nam in Particulis ي

hoc diphthongescit, ut إِلَيْهِ *ad*, إِلَيْهِ *ad*

eum.

Possunt quoq; separatim affixa Verbis

apponi, sed praefixo أَيَّا, ut أَيَّاكَ *te*,

إِيَّايَ ضَرَبَ & ضَرَبَكَ *me, &c.*
verberavit te.

Actiones autem reciprocae per no-
 men نَفْسٌ cum affixis exprimuntur, ut

أَحْبَبْتُ نَفْسِي *dilexi me* (quasi dicas,

animam meam) أَحْبَبْتُمْ أَنْفُسَكُمْ *dile-*

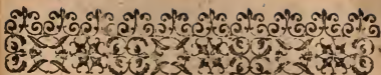
xistis vos ipsos, &c. rarissime per nudum

affixum, ut أَحْبَبْنِي *diligo me.*

FINIS LIBRI TERTII.

(***)

LIBER

LIBER QVARTVS.
DE

PARTICVLIS.

C A P. I.

De Particulis conjunctis

PARTICVLARVM
orationis indeclinabilium
alię sunt conjunctę, quę
perpetuo alijs vocibus præ-
figuntur, alię separatę. Conjunctę
sunt octo literę **أَبْتَسْ فَكَلُوْ**.

ا

Habet Fatha, estque nota interroga-
tionis, **أَبِيْ** *an tu?* **أَنْتَ** *an obiit?* **أَمَاتَ**
an in? & vocandi articulus, ut **أَيُّوسُفُ**
ô Iosephe, vocatque propinquum.

ب

Semper possidet Kesra, &

1° significat *in*, ut **بِالْمَسْجِدِ** *in templo.*

2° notat *instrumentū*, ut **كَتَبْتُ بِقَلَمٍ**
scripsi calamo.

3° valet *cum*, quando videl. subjungitur Verbis adventus & discessus, quæ tum per *adducere, afferre, abducere, auferre*, exponuntur, ut

أَتُوا بِكِتَابٍ *attulerunt librum,*
دَهَبُوا بِالْفَتَى *abduxerunt puerum.*

4° significat *per*, ut **بِأَبِي** *per patrem meum.*

5° valet *propter*, ut **بِدُخُولِكَ** *propter introitum tuum.*

6° est jurandi particula, ut **بِاللَّهِ** *per Deum*
بِالْأَرْضِ *per terram.*

7° Nominativo præfigitur pleonastice, ut **اللَّهُ بِقَدِيرٍ** *Deus est in potente*, id est, *potens*: **أَنَا بِمُؤْمِنٍ** *ego sum in credente*, id est *credens*.

8° constructioni Verborum peculiariter inservit, ut **مَرَّ بِي** *praterijt me*.

ت

Præfigitur nomini **اللَّهُ** cum Fatha, estque jurandi particula, ut **تَاللَّهِ** *per Deum*.

س

Cum Fatha Futuro præfigitur, & valet *post*. vide pag. 39.

ف

Habet Fatha, & significat *ac*, *dein*; subjungitque præcedenti id quod re ipsa posterius est, & sequitur, sed sine mora, quo differt à **ثُمَّ**. Initio tamen

sententiæ, & post dictiones completivas sæpe redundat, & completiva est. Emphasim egregiam importat, & per igitur commode sæpe reddatur, cum Imperativo præfigitur. Exempla passim sunt obvia.

ك

Fatha quoque possidet, & significat *sicut, instar*, regitque Genitivum, nec admittit affixa, ut كَرَجُلٍ *sicut vir.*

ل

1° est Dativi nostri nota, regitque Genitivum, ac obtinet Kesra, ut رَبِّ *domino: cum affixis tamen habet Fatha, ut تَكِ tibi.*

2° significat *ob, propter*, cum Kesra, ut ضَرَبْتُهُ *verberavi eum ob mendacium ejus.*

3° denotat *ad*, ut لِلتَّأْدِيبِ *verberavi eum ad erudiendum.*

4° jura-

4° juramenti cum admiratione particula, ut **لِلَّهِ** *per Deum!*

5° est vocationis ad opem nota cum Fatha, ut **يَا زَيْدُ** *ô Zeide adjuva.*

6° per pleonasmum eleganter vocibus præfigitur cum Fatha, nec mutationem ullam inducit, cum alibi, tum maxime initio prædicati, cujus subjectum ante se habet **إِنَّ** ut **إِنَّ اللَّهَ لَقَدِيرٌ** *ete-*

nim Deus est potens **إِنَّ اللَّهَ لَفِي السَّمَاءِ**

etenim Deus est in celo: **إِنَّ اللَّهَ لَيُحِبُّ**

الْمُؤْمِنِينَ *etenim Deus amat fideles.*

7° præfigitur Præterito cum Fatha, vertitque id in Optativum.

8° præfigitur Futuro cum Kesra, & tunc aut format ex eo Imperativum, inducitque apocopen; aut significat *ut*, inducitque antithesin. vide pag. 45 & 48.

9° peculiariter inservit Verbis, ut

رَدَفَكُمْ *pro* **رَدَفَ لَكُمْ** *ejecit vos.*

habet Fatha, estque

1° Conjunctio copulativa, *et, etiam;*
sed non includit ordinem, ut ف.

2° jurandi particula, regitque Genit.

ut وَرَبِّ ^w *per Dominum.*

3° Præpositio *cum,* & regit Accusat.

ut جَاءَ الْأَمِيرُ وَالْجَيْشُ ^{fo} *venit Imperator cum exercitu.*

A P P E N D I X.

م & ع videntur quoque serviles esse

in عَنِ مَا & مِنْ مَائِمًا & مِمَّا.

C A P. II

De Particulis separatis

SEPARATAE Particulę dividi possunt in Adverbia, Conjunctio-nes, Præpositiones, & Interjectiones: quæ omnes immutabiles sunt & usu facile discuntur, tantum observandum est.

Nomi-

Nomina quælibet in Accusat. facile adverbiascere, ut *عَدَّ* *dies crastinus*, *عَدَّا*

cras, *حَكِيمًا* *sapiens* *حَكِيمٌ* *sapienter*.

أَلْيَوْمَ *hic dies*, *أَلْيَوْمَ* *hodie*, *نُحْنُ* *nunc*.

Nomina *كَمْ* ac *كَايِّنَ* *quot*, &

كَدَا *tot*, Particularum more immutabilia esse. id quod accidit quoque Nominibus, sonitus, animaliumque voces significantibus, & paucis etiam alijs Præteriti & Imperativi valorem obtinentibus, ut *عَاقَ* *crocitatio*, *هَاتِ*

da, *affer*, *نَزَالَ* *descende*.

FINIS LIBRI QVARTI.

LIBER QVINTVS.

D E

S Y N T A X I.

C A P. I.

De Syntaxi Nominum.

CONCORDIA Substantivi cum Adiectivo, Relativi cū Antecedēte, ac Nominativi cū Verbo eadem hic est quæ in aliis linguis. Solum observandum est

1° Plurale inhumanum (sic voco quod non significat homines) eleganter construi modo singularis foeminini, ut

جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

horti sub quibus currunt fluvij. vbi Singu-

laria Foeminina & تَجْرِي هَا constru-

untur cum جَنَّاتٌ & أَنْهَارُ Pluralibus

inhumanis.

2° Plurali humano eleganter quoque præponi Verbum singulare, eodem fere genere in Præterito, sed non raro discrepante in Futuro, ut

قَالَ النَّاسُ *dixerunt homines*, يَقُولُ الْحُكَمَاءُ

& تَقُولُ *dicunt sapientes*. si Verbum postponatur, omnia sunt regularia, ut

النَّاسُ قَالُوا وَيَقُولُونَ *homines dixerunt, & dicent*.

Idem de Duali habendum.

3° Adjectivum appositum Vocativo vel Nomini affecto à vocula *يَا* cum Substantivo suo, interdum non convenire casu.

Cæterum Adjectivũ & Substantivum eandem partem enuntiationis constituentia hic etiam in restrictione & absentia ejus conveniunt, id est, si utrumque pertinet ad subjectum, aut ad prædicatum, ac unum restrictum est, necesse est

&

& alterum restringi, ut كِتَابٌ عَظِيمٌ

& أَلْعَظِيمُ الْكِتَابُ *liber magnus,*

إِبْرَاهِيمُ الْأَمِينُ *Abraham fidelis,*

أَبِي الْكَرِيمِ أَرْسَلَ إِلَيَّ هَذِهِ الرِّسَالَةَ

Pater meus reverendus misit ad me hanc epistolam. Si vero non constituent eandem partem enuntiationis, id non

obtinet, ut اللَّهُ قَدِيرٌ *Deus est potens,*

هَذَا كِتَابٌ *hic est liber.*

At Substantivum Appellativum cum adjuncto Adjectivo nomen Proprium

constituens Articulum abijcit, ut بَيْتٌ

الْمُقَدَّسُ *domus sanctificata, id est Hiero-*

solyma. بَابُ الصَّغِيرُ *Porta parva, No-*

men portæ Damascenæ.

Substantivum cum Substantivo Ge-

nitivo casu jungitur, ut يَدُ الْإِنْسَانِ

manus

manus hominis, إِبْنُ مَرْيَمَ filius Mariae,

كُوسٌ ذَهَبٌ cyathus auri, id est aureus,

كُلُّ إِنْسَانٍ universitas hominis, id est, omnis homo, vel omnes homines.

EXCEPTIO.

Sed nomen mensurę & ponderis regit mensuratum & ponderatum in Accusativo, ut *قَيْبَرٌ شَعِيرًا modius hordei.*

رَطْلٌ زَيْتًا libra olivarum.

• OBSERVATIO I.

Quędam Substantiva assumpto affixo cum præcedente Substantivo congruente, adjectiva quodammodo fiunt, & constructionem eorum imitantur,

ut *نَفْسٌ anima*, cum affixo alii substantivo appositum valet idem quod *ipse,*

ipsa, ipsum, & *كُلُّ universitas*, idem quod *totus tota totum*, conveniuntque cum

cum præcedente substantivo ut حَيْبٌ

نَفْسُهُ *amicus ipse*, quasi dicas, *amicus ani-*

ma ejus, حَيْبًا نَفْسَهُ *amicum ipsum*, خُبْرٌ

كُلُّهُ *panis totus*, خُبْرٌ كُلِّهِ *panis to-*
tius, &c.

OBSERVATIO II.

Numeri cardinales ratione regiminis
Substantiva sunt, unde à tribus ad de-
cem, & qui supra 99 sunt, regunt nu-
meratum in Genitivo, more reliquo-
rum Substantivorum; sed minor dena-
rio plurale cupit, centenarius & major

eo, singulare, ut ثَلَاثٌ جَارِيَاتٍ *tres*

مِائَةٌ أَرْبَعَةٌ رِجَالٍ *quatuor viri*, مِائَةٌ

أَلْفٌ دِينَارٍ *centum viri*, مِائَةٌ رِجَالٍ

rei. reliqui, à decem ad centum, ut
Substantiva ponderis & mensuræ, re-
gunt numeratum in Accus, singulari,

ut

ut *خَمِشَةَ عَشْرَ دَرَهْمًا* *quindecim drachmae.*

عَشْرُونَ ذِيبًا *viginti lupi, &c.* (Quam

constructionē sequuntur, *كَأَيِّنْ كَمْ*,

& *كَذَا* : ut *كَمْ دَرَهْمًا* *quot drachmae?*

كَأَيِّنْ رَجُلًا *quot viri?* quæ cum Præ-

positione regunt Genitivum, ut *بِكَمْ*

كَأَيِّنْ مِنْ رَجُلٍ *quot drachmis?*

quot viri?) At ratione convenientiæ

Adjectiva sunt ; & Masculina Mascu-

linis, Fœminina Fœmininis, Commu-

nia utrisque apponuntur, ut patet in ex-

emplis allatis. Interdum etiam Sub-

stantivis postponuntur, more reliquo-

rum Adjectivorum.

C A P. II.

De Syntaxi Verborum.

VERBA Substantiva & Nuncupan-
di pro Nominativo Latino post

M

sc,

se, Accusativum habent, ut **اللَّهُ كَانَ**

تَرِيدُ صَامِرَ غَنِيًّا *Deus est potens, قَدِيرًا*

Zeidus factus est dives, ابْنَهُ يَسْمِي مُحَمَّدًا

filius ejus vocatur Muhammed, &c. quod & interdum accidit omisso illo Verbo substantivo, cum Subjectum habet ante se مَا vel لَا non.

Verba Activa pleraque Accusativum regunt, plurima Genitivum mediante

Præpositione **فِي, عَلَيَّ, عَنِ, لِ, بِ**

إِلَيَّ, مِنْ quod usu discendum, & ex dictionarijs.

Verba quædam usque adeo tenacia sunt Præpositionum, ut eas etiam non sequente Nomine exigant, ut **لَا أَقْدِرُ**

عَلَيَّ أَنْ أَقُولَ *non possum super ut dicam, id est, nequeo dicere.*

Instrumentum per Genitivū præfixo

ب

ب effertur. Motus ad rem cum **إِلَيَّ** &

à re cum **عَنْ** & **مِنْ**. Sed nota Verba

veniendi eleganter etiam per Ellipfin

Præpositionis **إِلَيَّ** cum Accusat. con-

strui, ut **أَتَيْتُكَ**, **جَاءَ بِي** venit ad me,

أَتَيْتُ إِلَيْكَ, **جَاءَ إِلَيَّ** veni ad te, pro

Ad quando & quamdiu respondetur
per Accusativum; ad quanto tempore,
per Genitivum, præmisso **فِي**.

Gerundium in *do*, seu Participium
quomodo res geratur explicans, per
Accusativum Participii activi effertur, ut

جَاءَ تَرَكَبًا venit equitās, seu equitādo,

صَرَخَ نَائِمًا, **يَأْكُلُ وَاقِفًا**
vociferatur dormiens.

Gerundium in *dum*, vel, ut verbo di-
cam, *finis*, per Acc. Nominis verbalis

exprimitur, ut ضَرَبْتَهُ تَأْدِيبًا *verberavi eum ad erudiendum*, id est, *ut erudirem eum.*

Quod Latini ponunt post *quoad*, vel *ratione, respectu*, id per nudum Acc. hic effertur, ut طَابَ إِسْحَاقُ نَفْسًا *bonus est*

Ishac quoad animā. لَمَاتَ يَسُوعُ الْإِهْيَةَ

بَلْ مَاتَ نَاسُوتًا *Non mortuus est Iesus ratione naturæ divinæ, sed mortuus est ratione naturæ humanæ.*

Infinitivus Verbo suo, aut alij ejusdē notionis, significationis augendæ causa appositus, est casus Acc. ut ضَرَبْتَهُ ضَرْبًا

verberavi eum verberando. قُمْتُ وَقُوفًا *steti stando.*

Atque in his omnibus Accusativi terminatio Adverbialem significationem Nomini videtur inducere.

Pro Infinitivo autem nostro adhibetur verbale, ut أُرِيدُ ضَرْبًا *cupio verbera-*

berationem, لَا أَقْدِرُ عَلَيَّ الضَّرْبِ non
possum verberare: aut Futurum cum
 vel sine أَنْ, ut أَسْمَعُ أَنْ, & أُرِيدُ أَنْ
 أَسْمَعُ *cupio audire*.

Sed Verba Notitię & Opinionis ele-
 ganter adsciscunt duplicem Accusat. ut
 ظَنَنْتُ أَبَاكَ غَنِيًّا *opinor patrem tuum*
esse divitem, عَلِمْتُ زَيْدًا بَخِيلًا *scio*
Zeidum avarum esse.

C A P. III.

De Syntaxi Particularum.

CONIVNCTIONES copulati-
 vę similes casus jungunt: se-
 cus tamen interdū accidit, cum
 Nomen præcedens est Vocativus; aut
 Nominativus cum Acc. terminatione.

Prępositiones omnes tum conjunctę
 tum separatę regunt Genitivum, ut .

Deo, لِلَّهِ idem: *in domo*, فِي بَيْتٍ
sub mensa, &c. تَحْتِ مَا يَدِ

Sed exceptivæ, حَاشَا عَدَا خَلَا sæpe
 quoque Accus. regunt, ut قَامَ الْقَوْمُ
 & خَلَا زَيْدٌ *stat populus præter*
Zeidum.

إِلَّا autem, cum oratio est affirmans,
 regit Accusativum, ut غُرِقَ النَّاسُ
 إِلَّا نُوحًا *submersi sunt homines præter*
Noachum. Si negans, & Nomen unde
 fit exceptio subintelligatur, exceptum No-
 minis subintellecti Casum accipit: ut
 مَا قَامَ إِلَّا زَيْدٌ *non stat (scil. quisquam)*

مَا رَأَيْتُ إِلَّا نُوحًا *non vi-*
di nisi Noachum. Si vero exprimatur il-
 lud Nomen, exceptum indifferenter
 aut

aut ejusdem cum illo Casus est, aut Ac-

cusativi, ut مَا قَامَ أَحَدٌ إِلَّا نُوحٌ

& *non' stat quisquam prater Noachum, vcl nisi Noachus.*

سَوَاءٌ & سَوِيٌّ, سَوِيٌّ autem غَيْرٌ

regulariter perpetuo regunt Genitivum, sed ipsæ terminationem mutant

eo modo quo exceptum per إِلَّا : nam in Affirmatione terminantur Fatha, in Negatione, ea Vocali qua nomen præcedens, aut, Fatha si nomen illud expri-

matur : ut خَرَجَ الْقَوْمُ غَيْرَ زَيْدٍ egressus

est populus prater Zeidum, مَا خَرَجَ

غَيْرَ زَيْدٍ non est egressus nisi Zeidus,

مَا ضَرَبْتُ غَيْرَ زَيْدٍ non verberavi

nisi Zeidum, مَا خَرَجَ إِنْسَانٌ غَيْرَ زَيْدٍ

& غَيْرَ زَيْدٍ non est egressus quisquam
 prater Zeidum, &c. Observa autem per
 hanc voculam غَيْرٌ solere exprimi no-
 stra composita per *in*: ut غَيْرُ مَكَّةَ
imperfectus, غَيْرُ مَكَّةَ *imperfecta*.

Atque hæc quidem de generalibus hujus
 linguæ præceptis sufficiant. Reliquum nunc
 est ut praxin eorum in contextu aliquo au-
 thentico instituamus, & tanquam manu,
 tyrones ad eorum usum ducamus.

THOMÆ

THOMÆ ERPENII
EXERCITATIO
GRAMMATICA
LINGVÆ ARABICÆ
In Caput Alcorani LXIV,
quod inscribitur
CAPVT FRAVDATIONIS.

Meccanum, fraudationis Caput

سُورَةُ الْغَايَةِ مَكِّيَّةٌ

.versuum octodecim

ثَمَانِ عَشْرَةَ آيَاتٍ

.miferatoris. misericordis DEI nomine In

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

cælis in (est) quod Deum Laudat I

بِاسْمِ اللَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ

,dominiū ei : terra in (est) quod

وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمَلِكُ

universitate super (est) ipse , laus ei

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلِيٌّ كُلِّ

,vos creavit qui (est) Ipse 2 .potens rei

شَيْءٍ قَدِيرٌ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ

.fidelis vobis ex , infidelis vobis ex

فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ

يَسْأَلُ

.videns (est) facitis quod id in Deus &

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦﴾

terram & caelos Creavit 3

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

fecit bonas & , vos formavit & , veritate in

بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ وَأَحْسَنَ

.abitus (est) cum ad & , vestras formas

صَوَّرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْبَصِيرُ ﴿٧﴾

terra & caelis in (est) quod id Scit 4

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

quod & , vultis esse secretum quod id scit &

وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا

contentum sciēs (est) Deus & .divulgatis

تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بَدَاتٍ

vobis venit non An s .pectoribus

الضُّدُورِ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ

? antea fuerunt infideles qui eorū annūtiatio

نَبَأَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ

itaque

ipsis & , sui negotij pœnam gustarunt &

فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ

quia Istud 6 . dolorifica pœna

عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ

cōtractibus cū eorū apostoli ijs venerunt

كَانَتْ تَاتِيهِمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ

? nos dirigent homines An , dixerunt &

فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا

. sunt tergiversati & , fuerunt infideles &

فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا

, dives (est) Deus & . Deus divitias querit &

وَأَسْتَغْنِي اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ

infideles sunt qui y Ajunt 7 . laudatus

حَبِيدٌ ۝ نَزَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا

, imo , Dic . suscitabuntur nequaquā quod

أَنَّ لَنَا يَبْعَثُوا قَدْ بَدَى

. suscitabimini & , meum Dominum per

وَرَبِّي وَتُبْعَثَنَّ

istud & . feceritis quod id narrabitis tunc

مُ لَتَنْبِؤَنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ

Deū in credite Itaq; 8 . facile (est) Deū apud

عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ & فَأَمِنُوا بِاللَّهِ

. demissimus quod lumen & , ejus Apostolū &

وَمَرْسُولِهِ وَالتَّوْرِ الَّذِي أَنْزَلْنَا

. cognoscens (est) facitis quod id in Deus &

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ &

Ille . cōgregationis diei vos cōgregabit Quū 9

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ

Deū in credit qui & . fraudationis (est) dies

يَوْمِ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ

ejus facinora , eo ab expiabit , bonū facit &

وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ

de currunt hortos eum faciet ingredi &

وَيَدْخُلْهُ جَنَابٌ مُجْتَمِعٌ مِنْ

ijs in (erunt) eterni : fluvij ijs subter

تَحْتِهَا إِلَّا نَهَارًا خَالِدِينَ فِيهَا

perpe-

. magna beatitudo (est) istud .perpetuo

أَبَدًا دَلِكِ الْغَوْرِ الْعَظِيمِ

accusat falsitatis & increduli(sunt) qui Et 10

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا

, ignis socij (erunt) illi , nostra signa

بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

! habitatio mala O . eo in (erunt) aeterni

خَالِدِينَ فِيهَا وَيَسُّ آلِ الصَّابِرِينَ

permissione nisi accidete de accidit Non 11

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ

dirigit , Deum in credit qui Et . DEI

اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ

. scies est rei universitate in Deus & , ejus cor

قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

: Apostolo obedite & , Deo obedite Et 12

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

apud utique , tergi versimini si &

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى

Apo-

. manifesta sufficientia nostrum Apostolum

رَسُولِنَا ۖ الْبَلَاغُ السَّبِيحُ ۖ

Deum in ۖ : ipse nisi Deus (est) nō Deus 13

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ

qui O 14 . fideles confidunt

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۖ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

vestris uxoribus de utique , credunt

آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَعْرَابِكُمْ

, vobis (est) hostis vestris liberis ۖ

وَأَوْلَادِكُمْ وَعَدُوًّا لَكُمْ

, parcatis si ۖ , illos timete itaque

فَاخْذِرُوهُمْ وَإِنَّ تَعَفُّوْا

(est) Deus utiq, remittatis ۖ , ignoscatis ۖ

وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ

vestrae opes (sūt) Tātū 15 . misericors, clemēs

غَفُورٌ رَحِيمٌ ۖ إِنَّمَا أَمْوَالِكُمْ

eū apud, deus ۖ , experimētū vestri liberi ۖ

وَأَوْلَادِكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ

mer-

quantū Deū timete Itaq; 16. magna merces

أَجْرٌ عَظِيمٌ ۞ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا

erogate ۞, obedite ۞, auscultate ۞, potestis

أَسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا

custodit qui ۞, vestris animabus bonum

خَيْرًا ۞ لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوَقِّ

. beati sunt illi, sua anima avaritiā

شَحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَالِحُونَ ۞

bonum faenus Deo faeneretis Si 17

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

, vobis remittet ۞, vobis illud duplicabit

يُضَاعِفُهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

latens Sciēs 18. mitis, laudabilis Deus ۞

وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ۞ عَالِمُ الْغَيْبِ

. sapiens, potens, manifestum ۞

وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۞

Surata Fraudationis

A R A B I C E,

Literis Latinis descripta

à

T H O M A E R P E N I O.

ah. valet unam fortem aspirationem. gj valet **g**
seu i Gallicum. a valet obſcurum quod-
dam a seu rasionem in gutture. o valet
o obſcurum.

*Soúrato-ttegábuni Mekkíjatón
tsemána ásjrata ajátan.*

BISMI-LLAHI-**RR**AHMANI-**RR**AHHIMI.

I. **I**Vfábbihho líllahi má fi-ſſama-
vváti vvamá fi-lárdi laho-lmúl-
co vvalaho-lhhámdo vvahóua ála Kôl-
li sjéiin Kadíron. 2. Hóua-llédi
Chalákacum , femíncum cáphiron
vvamíncum moúminon, Wállaho bi-
ma táamalouna basíron. 3. Chálaka-
ſſamavváti vvalárda bilhhákki vvafavv-
vváracum vvaáhhſana fouáarakum,
vvaíléihi-lmaſtro, 4. Iáalamo má
(n) fi-ſſa-

fi-flamavvati vvalárdi vvajáalamo má
tuírrouna, vvámatuálanóuna vvállaho
alímon bidáti-ffodouíri. 5. Além
jaticum nábvavo-lledína Kéferou mín
Káblo fedákou vvabála ámrihim vvala-
húm adábon alímon. 6. Dálica bián-
nahó cánet tátihim rofúlohum bilbei-
jináti fekálo abásjaro-ijahdoúnana, fe-
kéferou, vvatevvállavv, vvastágná-llho,
vvállaho ganíjon, hhamidon, 7. Záa-
ma-lledína kéferou, á-llén júbatfou,
Kól béla vvarábbi vvarubatsúnna, tsum-
ma latunabbivvúnna bimá amíltum
vvadálica alá-llahi jasíron, 8. Feá-
minou bíllahi vvarafouúlihi vvannóuri-
llédi anzalna vvállaho bimá táamalouú-
na chabíron, 9. jávvma jagjmáocum
lijaumi-igjémái dálica jávvmo-ttegá-
buni vvamén jóúmin bíllahi vvajaa-
mal falihhan jukéffir áno feijiatihí
vvajodchílho gjennátin tégjri mín
táhhtiha-alanháro chalidína fíha ábe-
dan dálica-lfáuzo-ladímo, 10. Walle-
dína kéferou vvakéddebou biajátina,
oulajica ashhábo-nnári, chalidína fíha
vvabífa-lmasíro, 11. Ma asába mín
mosíbatin illá bíidní-llahi vvamén
jóú-

joumin billahi, jáhdi kálbaho, vvállaho bicolli sjéiin alímon. 12. Waa-tiaóu-llaha vvaatíou-rrasóula, feín te-vvalléitum feínnama ála rasóulina-lbalágo-lmubíno. Allaho la iláha ílla hóua vvaála-llahi feljetevvákkeli-lmouminouna. jaeijóha-lledina ámanou ínna mín azvvágjicum, vvaauládicum adóuvvan lacúm fahhdaróuhum vvaín táafou vvatásfahhou vvatágfírou feínnallaha gafóuron rahhímon. 15. Innama amvválocum vvaauládocum fítnaton Wállaho índaho ágjron adímon. 16. féttekóu-llaha ma-ftetátum vvásmaou vvaatíou vvaánfikou cháran lianfúficum vvamén jóuka sjuhhhha néfsihi feoulájica humo-lmuflihhouna. 17. In tókridóu-llaha kárdan hháfenan judaífo lacúm vvajágfir lacúm vvállaho sjecóuron hhalímon. 18 Alimo-lgáibi vvasjchádati-lazizo-lhhaqímo.

(.:.)

EXERCITATIO GRAMMATICA

I N

CAPVT FRAVDATIONIS.

Prior numerus paginam Rudimentorum , posterior lineam designat .

سُورَةٌ] est gradus, & caput Alcorani, seu

sectio , quales in eo sunt 114. est Fæmininum ex terminatione prima 123. 17. vocalis ultima abjecit Nun , quia sequitur Genitivus 145. 9.

التَّغَابِينِ] Elif initiale est unionis, &

quidem Articulare 13. 7. & vocalem suam abjecit, quia alia dictio precessit 13. 10. Constituit autem cum sequente Lam Articulum. Sed Lam quoque hoc non legitur, verum sequens eam litera ejus loco Euphonia causa duplicatur quia solaris est, 18. 6. & duplicitatis ejus notam habet Tesdid. Est autem ablato Articulo Nomen verbale, seu Infinitivus Conjugationis sexta 61. 5. 116. 5. ponitur

N

autem

autem in Genitivo quia aliud Substantivum
precessit, 174. 15. Ultima vocalis Nun abje-
cit, quia precessit Articulus, 147. 5. Radix
est غَبَنَ fraudare, & in Cōjugatione sexta

mutuo se fraudare. Et dies Iudicij extre-
mi hic vocatur dies fraudationis, quia illo
die fideles & infideles se mutuo sunt fraudatu-
ri: ut ipsi quidem Mahomedani tradunt
in suis Commentis.

مَكَّةُ | مَكِّيَّةٌ est Mecca, nomen urbis
in Arabia, 143. 8. in qua natus fuit Mu-
hammed. hinc fit denominativum مَكِّيٌّ
Meccanus, ablato & Fœminino, 118. 3. & in
Fœminino مَكِّيَّةٌ 125. 12. Quod hic est
ut Genere conveniat cum سُورَةٌ, quod licet
restrictum sit per sequentem Genitivum,
111. 10. مَكِّيَّةٌ tamen restrictum non est,
quia non est ejusdem cum illo partis orationis,
cum alterum in Subiecto sit, alterum in Pre-
dicato.

ثَمَان

ثَمَانَ عَشَرَ آيَاتٍ] male hoc excusum

عَشْرَةَ نَامِ ثَمَانَ عَشْرَةَ آيَةً est; scribe

in compositione est Fœmininum. vide 156.4.

آيَةً est Singulare Accusativum. 139,20.

ob numerum præcedentem, 176.18. Elif habet Hamzamotum ejus actualem indicans, 11. 1. و Fatha perpendicularare, quia aliud Elif latet, 24. 7. significat autem notam, signum, miraculum: و versum Alcorani, ut hoc loco. Fœmininum est ex terminatione prima, 123. 17.

بِ] بِ est Præpositio in, 166. 3. بِ اسْمِ

est nomen, habetque Elif unionis Nominale 13. 4. quod vocalem suam cum aliquid præ-

cedit amittit, ut cum بِ dicendum sit بِ اسْمِ

13. 10. Sed hæc vox in hac sola sententia semper etiam solet amittere ipsum Elif, quod speciale est, ut و quod vinculum longum intercedit inter م و س, quod mysterio apud illos nõ caret. Casus autem hic est Genitivi, 139.19. ob præcedentem Præpositionem, 181.17. Ultima

Vocalis Nun suum amisit, quia sequitur Ge-
nitivus 145. 9.

اللَّهُ] Genitivus rectus à precedente

Substantivo 174. 16. Nominativus est اللَّهُ

Alla, DEVS, est enim Nomen proprium
veri Dei, ut Ebraeis יהוה, compositum ex

אלה⁵ deus, & Articulo אל unde & Elif
ejus unionis habet 13. 7. De Jesu, vide

18. 8. Deus appellative cum Articulo ef-

fertur اللَّهُ. radix est أَلَّ coluit, ado-
ravit.

الرَّحِيمِ الرَّحْمَنِ] Adjectiva conve-

nientia cum precedente Substantivo 172. 6.
etiam restrictione, 173. 15. litera Solaris post
Lam Articulare duplicatur per Tesdid 11. 6.

Fatha perpendicularare in priori indicat Elif
latens. Vtriusque vocalis ultima ob Artic-
ulum praefixum Nun abjecit 147. 5: & radix

utriusque est رَحِمَ misereri. Prius est for-

mae varioris نَصْرَانٍ. posterius forma fre-

quen-

quentissima **نَصِيْرٌ**. Sententiam hanc Muhammedani semper in ore habent. omnes autem ejus voces inter pronuntiandum coherent ut sonet Bismilla-hirrahma-nirrahimi.

I **يَسْبِيْحٌ**] Tertia persona singular. Masc. Futuri, Conjugationis secundæ 55. 20. à radice **سَبَحَ**.

لِلَّهِ] est Dativus ab **اللَّهِ**, excidente Elif anionis; & Lam quoque, quia preponitur Lam Dativi 18. 8. & 18. 12.

مَا] id quod, vide 160. 3.

السَّمَوَاتِ) Nomen Plurale Fœmininũ 130. 11. Genitivi Casus, ob premissam Prepositionem. Singulare est **سَمَاءٌ** à radice

سَوَى excellere, eminere, ultima radicali in Hamza mutatâ, juxta Canonem quartum Waw & Ie 31. 5. Plurale habet Fœm. quod regulariter formatũ esset **سَمَاءَاتِ**. Sed ne

tria Elif concurrant, medium mutatur in و, & primum plerumque etiam omittitur, Fatha perpendiculariter picto.

في] in Prepositio invariabilis. Ie ejus quiescens non obstat unioni. 15.6.

وما] و Conjunctionem, vide 170.1.

الأمراض) post Articulum litera Lunaris Elif legitur, unde & Lam habet Gjezma. Genitivi Casus est, quia praecedit Prepositio. Nun vocale excidit ob praefixum Articulum 147. 5. Nomen autem hoc Fœmininum est, non significatione, aut terminatione, sed usu. 124. 8.

لدا] Lam Dativi nostri Casus nota, habet Fatha, quia sequitur Affixum, 108. 14.

ملك est regnum, dominiũ, possessio.

à ملك regnare, dominari, possidere. Nun vocale excidit ob Articulum praefixum, 147. 5. Masculinum est, 124. 2.

حمد] est Laus, eisdem de causis quibus
prace-

precedens & Masculinum est & Nun vocale amisit.

هُوَ] Pronomen demonstrativum cujus

Fœm. est هِيَ Verbi Substantivi ellipsin post se habet quod passim alibi hic contingit.

عَلَيْ] est super & ad, apud. Ie finale instar Elif quiescit, quia nec vocalem habet, nec Gjezvam, 9. 20.

كُلٌّ] Substantivum est, unde aliud Substantivum regit in Genitivo. 174. 16. Nun vocale amittit ob constructionem 145. 9.

سَيِّءٌ est res, Pro Elif finali est Hamza, quia precedit una literarum اوي 11. 9.

قَدِيرٌ] Participiū forma فَصِيرٌ 55.6.

قَدَرَ potuit, cujus Fut. est يَقْدِرُ.

الَّذِي] vide 159.5. & 13.9.

خَلَقَكُمْ

كُم] *est Affixum 160. 18.*

يَخْلُق *est ipsa radix Fut.*

فِينَكُم] *compositum ex ف Conjunctione*

167. 14. *ex مِنْ Prepositione, & كُم Affixo*

كَافِرٌ] *Participium Activum prima*

Conjug. 43. 3. à كَفَرَ incredulum esse.

مُؤْمِنٌ] *Participium Activum Conjugationis quarta, ab*

أَمِنَ 72. 15. و pro | ponitur juxta secundum Can. generalem 20. 14. quod indicat Hamza superscriptum. thema

est أَمِنَ quod in Fut. habet يَأْمَنُ. Verbum est Hamzatum prima radicali.

بِنَا] *compositum ex Prepositione بِ inser-*

viente hic constructioni Adjectivi بَصِيرٌ,

مَا id quod.

تَعْمَلُونَ]

تَعْمَلُونَ] Plurale Masc. secunda persona,

Futuri Activi prima Conjugat. penultima radicalis habet Fatha, quia in Praterito fuit

Kesra, thema enim est عَمِلَ 44. 5. Ratione mediae vocalis in Præter. & Fut. sex dantur radicum classes : Nam Fatha Præteriti in Futuro vel mutatur in Damma, vel Kesra, vel manet. Kesra, mutatur in Fatha, in paucis tamen manet. Damma semper manet, itaque hæc sunt classes radicales.

يَنْصُرُ	نَصَرَ	1
يَنْصِرُ	نَصَرَ	2
يَنْصَرُ	نَصَرَ	3
يَنْصِرُ	نَصَرَ	4
يَنْصِرُ	نَصَرَ	5
يَنْصِرُ	نَصَرَ	6

Quam tabellam, quod magni sit usus, cupio referri eam ad pag. 44.

يَنْصِرُ

بَصِيرٌ] Participium formæ نَصِيرٌ acti-
vè sumptum, 55. 6. à بَصَرَ vidit, classis
primæ. construitur cum بِ uti & hoc loco

Participium, 178. 10. Substantivum ejus li-
cet restrictum sit, hoc tamen restrictum non
est, quia alterum Subjecti est, alterum Prædi-
cati. 173. 15.

3] est Accusativi Casus, nam
Pluralia Sana Fœm. habent Gen. & Accus.
per آتٍ 140. 16.

بِ الْحَقِّ] est veritas. præfigitur
Articulus. & Præpositio بِ qua Genitivũ
regit 166. 3. 181. 18. Thema est حَقٌّ
Verbum surdum. 63. 14.

صَوَّرَكُمْ] Thema secundæ Cōjugationis
cum affixo كُمْ . radix est صَوَّرَ vel صَارَ
potius

potius, est enim Verbum Concavum, 75. 15.
sed in secunda Conjugatione perfectū, 91. 10.

أَحْسَنَ [وَأَحْسَنَ] est et 170. 3.

thema est quarta Conjug. à radice حَسَنَ
bonus fuit, forma radicalis sexta. 44. 3.

كُم [صَوْرَكُم] est Affixum quod
cum Verbo paulo ante significavit vos, cum
Nomine hic significat, vestri. 160. 10.

صَوْرَ est Plurale fractum forma prima à
Singulari صَوْرَةٌ. Accusativi Casus est

139. 20. ob Verbum precedens: & Nun
ultima vocalis amisit ob sequens Affixum,
146. 9.

إِي [وَإِي] Coniunctio, 170. 3. Pre-
positio, cuius Ie quiescens cū affixo diphthong-
escit, quia Particula est, 163. 13. & Affixū
160. 18. habetque Kesra pro Damma, quia
precedit Ie vocali destitutum, 161. 6.

التَّصْيِيرُ

التَّصْبِيرُ] Lam Articuli legitur quia sequitur lunaris , quod post hac non monebo.

مَصْبِرٌ est Infinitivus seu nomē Verbale formæ

مَنْصِرٌ à Verbo Concavo ٢e, 75. 16. صَارَ

quod significat , fieri, esse : item ire , abire,

(quod propriè est سَارَ) ob affinitatem lite-

rarum ص و س . Ultima Vocalis Nun ab-

jecit ob præfixum Articulum , 147. 5.

4. يَعْلَمُ Fut. Activum prima Conjug.

à radice عَلِمَ scivit, classis quarta, 43. 9. و

54. 5.

تَسْرُونَ] Futurum plurale quarta Con-

jugationis , 68. 6. a Verbo surdo سَرَّ quod est

secretum esse , و in quarta Conjug. secre-

tum facere, 37. 5.

تُعْلِنُونَ] Futurum quoque plurale, quar-

ta Conjug. ab أَعْلَنَ manifestare , à radice

autem

autem عَلَن vel عَلَن , est enim classis prima & quarta. 43. 12.

عَلِيمٌ] Participium activum 55.6. ab عَلِمَ de quo paulò ante.

بِذَاتٍ] بِ est Præpositio inseruiens constructioni Adjectivi precedentis. ذَاتٌ est

Fœmininum vocula ذُو (de qua 148. 5.) significans possessionem. Fœmininum autem genus, & hic & passim alibi pro Neutro usurpatur. habens, seu possidens pectora, per antonomasiam hîc est contentû pectoribus, id est, secretum.

الصُّدُورِ] صُدُورٌ est Plurale fractû forma sexta, à singulari صَدْرٌ pectus. regitur in Genitivo à precedente vocula Substantiva, Nun autem vocale abjecit, ob Articulum præfixum.

الْمِ

سَ أَلَمْ] compositum ex Elif interrogativo

165. 13. لَمْ Adverbio negativo, quod Futurum in Prateritum vertit, 39. 9. & Gjezmat. 45. 16.

يَأْتِكُمْ] كُمْ est Affixum de quo jam

aliquoties, يَاتِ est Futurum Gjezmatum,

pro يَأْتِي ut ablata sit ultima litera, 100. 17.

radix est أَتَى Verbum dupliciter Imperfectum, 107. 1. Construitur, cum Affixo, seu Accusativo, 179. 3.

نَبَأٌ] Sic scribendum est non نَبَأٌ ex Canone quarto Elif. 23. 15. thema est نَبَأٌ

annuntiavit, unde نَبِيٌّ Prophetas, qui Dei mandata annuntiat Verbum est hamzatum ultima.

الَّذِينَ] vide 18. 12. & 159. 6.

كَفَرُوا

كَفَرُوا] *Plurale Masc. tertia Persona*

Præteriti, Primæ Conjug. a كَفَرَ de quo in secundo versu.

قَبْلُ] *est Prepositio a ab, قَبْلُ est pars anterior, cumque habet post se Genitivum regulariter mutatur a مِنْ ut مِنْ قَبْلُ*

ab anteriori illius; sed si absolute ponatur, ut fiat *Adverbium* antea, invariabile est diciturque مِنْ قَبْلُ, ut hic.

فَ] *est Conjunctio, 167. 15.*

ذَاقُوا] *est Præter. plurale Masc. a Verbo Con-*

cavo ذَاقَ gustavit cuius Fut. est يَذُوقُ

82. 6.

وَبَالَ] *est pœna, afflictio. regitur in Acc. a precedente Verbo, 178. 8. & Nun vocale abiicit, ob sequentem Genitivum. Radix est*

وَبَلٌ.

أَمْرَهُمْ

أَمْرٌ] *est præceptum; & negotium ut hîc. regitur in Genitivo a precedente Substantivo, 174. 16. Vocalis ejus ultima Nun abiicit, ob sequens Affixum*

146. 9. pro هُمْ Affixo hîc est هِمٌ, quia præcedit Kesra 161. 4.

وَلَهُمْ] *est Conjunctio et, 170. 1. hoc loco, ut passim alibi, venit pro autem. Lam est Dativi nota, & habet Fatha cum Affixo 168. 14.*

عَذَابٌ] *pœna. radix عَذَبَ classis sexta, est dulcem esse, de aqua. at in Conjug. secunda عَذَّبَ est punire, castigare.*

أَلِيمٌ] *Part. Aët. 55. 6. ab أَلَمَ affligere; & dolere. est classis quarta 44. 5.*

ذَلِكَ] *cum Fatha potius perpendiculari, ut sciatur latere | quiescens ذَالِكٌ vide 158. 15. 7stud, supple fuit, vel factum est. Ellipsis Verbi Substantivi hic est frequentissima.*

أَنَّ *cum* & *paragogico*] بَانَ
لِأَنَّ *est* quod, بِأَنَّ, بِأَنَّ
quia.

كَانَتْ] *Prat. prima Conjug. singu-*
lare, Fœm. tertia persona a كَانَ *fuit Ver-*
bo Concavo Waw 76. 12. Fut. يَكُونُ. Ver-
tit autem hoc loco sequens Præteritum, in
Præt. plusquam-perfectum ut passim alibi,
fuit dixit, id est, dixerat. itaque hic scri-
bendum venerant.

تَأْتِيهِمْ] *Fut. prima Conjug. Numero,*
Genere, & Persona cum Verbo præcedente con-
veniens, à Verbo dupliciter imperfecto أَتَى
de quo supra. vide 107. 1. & 179. 3. Affi-
xum هُمْ pro Damma habet Kesra, quia præ-
cedit Kesra, 161. 4.

رَسُولُهُمْ] *est Plurale fractum for-*
ma secunda a Singulari. رَسُولٍ Partic. pas-
sivo

sivo 155. alioqui Verbum in prima Conjug.
parum est usitatum; sed in quarta est mittere,
& passim occurrit. habet aut Plurale hoc ante
se Verbum Singulare genere etiam discrepans,
vide 173. 1.

بِأَلْبَيْنَاتِ] est cum , post Verbum
veniendi, 166. 6. بَيْنَاتِ est Plurale sanum
Fæm. 130. 11. à Sing. بَيْنَةٌ quod Fæm. est
ex terminatione prima, 123. 17. & significat
accusationem, actionem, quomodo & hîc
præstat vertere. Radix est بَانَ Concauum
Ie, apparere, manifestum esse.

قَالُوا] فَقَالُوا habes in Rudim. 76. 17.
وَ est Conjunctio, 167. 15.

أَبَشْرٍ] est interrogativum, 165. 13.
بَشْرٍ est Singulare collectivum homines.

يَهْدُونَنَا] se habet Tesdid Euphonicum
initiale, post Nun Gjezmatum, latens in
præce-

precedente vocali nunndata, 18. 14. نَا in fine

est Affixum, 160. 19. يَهْدُونَ est Fut. Pl.

Masc. tertia persona à Verbo هَدَى direxit,

quod est defectivũ Ie, & conjugatur, ut رَمَى.

itaque يَهْدُونَ est pro يَهْدِيُونَ juxta primum Canonem Waw & Ie, 29, 16.

[فَكَفَرُوا] ف est Conjunctio, ut ante, reliquum est Prat. Plur. Masc. 3 pers. 4

كَفَرَ de quo supra.

[تَوَلَّوْا] Prat. quoq₃ ejusdem Num. Gen. & Persona, sed Conjug. quinta, à Verbo de-

fectivo Ie وَبَى converti, averti, hinc تَوَلَّى averti, recedere, tergiversari, 150. 6.

[وَأَسْتَغْنِي] & quæsit, vel quærit divitiâs, passim in Præter. pro Prasente venit.

وَ est Conjunctio &, autem. اسْتَغْنِي est

thema decima Conjug. 105. 8. habetque Flif
unionis verbale quod vocalem suã post servi-

lem abjecit. Radix est غَنِيَ divitem esse vel
fieri. in Conjug. quarta est prodesse. in de-
cima divitias petere, vel possidere. utroque
autem modo hinc explicari potest. Divitias
possidet Deus, cum omnia illius sint, nec infide-
libus indigeat; Divitias querit, quia vult in-
fideles ad se converti. Verbum est Defectivum

Ie, 93. 3. hinc غِنَاءٌ divitiarum غَنِيٌّ dives.

حَمِيدٌ] Participium Passivè sumptum,
55. 6. a radice حَمَدَ classis quarta lauda-
vit. Observa uni Substantivo plura Adje-
ctiva sine copula posse adjungi: & Adjectiva
hæc restricta non esse, licet Substantivum eo-
rum sit tale; quia diversas enuntiationis partes
constituunt.

7. نَزَعَمَ] dixit. est ipsa radix, classis prima
licet media sit gutturalis, 44. 1.

الَّذِينَ] qui, relativum plurale, de quo
supra: Verbum ante se habet singulare sed
ejusdem generis quia Præteritum est, 173. 1.

أَنَّ

أَنَّ] est ut, & interdum quod, ut أَنَّ

لَنْ] est nequaquam. habet Tesdid Euphonicum initiale post Nun Gjezmatum, 18. 14. Particula est natsabans Futurum. 48. 3.

يُبْعَثُونَ] pro يُبْعَثُوا excidit Nun ob

Particulam gjezmantē quae praecessit. 47. 8. & 16. & accedit Elif otiosum, juxta Can. sextum Waw, 27. 8. Est autem Fut. plurale passivum primae vel quartae Conjugationis. Nam haec duo Futura non differunt. Verbum autem in utraque illa Conjugatione prima scilicet & quarta, est usitatum significatione mittendi, & suscitandi mortuos.

قَدْ] habes in Rudimentis. 77. 13.

بِي] Adverbium affirmandi, invariabile.

وَرَبِّي] وَ hic est jurandi Particula,

170. 5. رَبِّي est Dominus. accedit ي affixum 160. 19.

تُبْعَثُونَ] Fut. plurale, ut ante, sed cum

Nun paragogico gravi, 49. 18. quia praesef-
sit juramentum, 50. ult.

ثم] tunc, deinde, vide 167. ult.

تَنْبِؤَنَّ] تَنْبِؤَنَّ Similiter Futurum

plurale est cum Nun paragogico gravi: sed
Conjugationis secunda, a نَبَأَ de quo supra
versu 5. Ultima autem radicalis ejus Elif in
Waw hic mutata est juxta Canon. primum
Elif. 22. 10. ن prefixum est pleonasticum,
quod saepe praefigitur Futuro paragogico.

بِمَا عَمِلْتُمْ] de his supra, ut & de tri-
bus vocibus sequentibus.

يَسِيرٌ] est facilis, hinc يَسَّرَ facilem
reddit.

8. فَأَمِنُوا] ف itaque, igitur, 168. 4.

أَمِنُوا est Imp. quarta Conjug. ab أَمِنَ
de quo versu secundo. 72. 10.

رَسُولِهِ] Singulare Pluralis رُسُلٌ quod
habuistis

habuisti versu sexto. adest Affixum ع
cum Kesra, quia precedit Kesra, 161. 4.

وَالنُّورِ] Tesdid est Euphonicum Lamb-

dale, 18. 6. نُورٌ est lumen. regitur hic in

Genitivo à و quod precessit in بِاللَّهِ, vi و
prefixi 181. 12.

الَّذِي supra. fuit. Sed nota hic in Casu
obliquo poni, & regi a sequente Verbo, quod
raro contingit. 159. 10.

أَنْزَلَ] أَنْزَلْنَا est descendere,

in quarta Conjug. demittere, 37. 5. unde
hic est Præter. plur. Tres voces sequentes, ha-
buisti & versu secundo.

خَبَرَ] sciens, cognoscens, hinc خَبَّرَ

& أَخْبَرَ indicare, annuntiare.

يَوْمَ] est tunc, tum, quum, à يَوْمٌ dies

unde & الْيَوْمَ hodie, nunc. sequitur mox
prefixo Lam dativo.

يَجْمَعُكُمْ] كُمْ est Affixum. 160.

18. يَجْمَعُ Fut. prima Conjug. à جَمَعَ
cōgregavit, quod est classis tertia ob ultimam
gutturalem, 44. 10. hinc جَمْعٌ congrega-
tio, quod mox sequitur, in Genitivo, rectum
à precedente Substantivo. tres sequentes vo-
ces jam habuisti.

مَنْ] Vide 160. 2. & 46. 5.

يَوْمِ] pro يَوْمٍ ob particulam
gjezmantem quæ precessit, 46. 5. Futurum
est quarta Conjug. cujus versu secundo habes
Participium, versu octavo Imperativum.

يَعْمَلُ] Fut. ab عَمِلَ quod habes supra
versu septimo: gjezmatur quoque à مَنْ pre-
misso virtute و prefixi, 181. 12.

صَالِحًا] Accus. rectus à precedente
Verbo, 178. 8. à Nom. صَالِحٌ quod est
Adjectivum, seu Partic. activum prima
Conjug.

Conjug. à **صَلَحَ** bonus fuit, classis prima
& sexta, 43. 12.

[**يَكْفِرُ**] Futurum retributivum, sicuti &

يَدْخُلُ quod mox sequitur, & propterea
utrumque gjezmatum est, 46. 13. est à ra-
dice **كَفَرَ** quam habes versu septimo; &
Conjugationis hic est secunda, in qua signifi-
cat expiare.

[**عَنْ**] **عَنْ** est à ab cum processu à re, vel
à causa.

[**سَيِّئَاتِهِ**] Sic scribendum non **سَيِّئَاتِهِ**.

Est autem Accusativus pluralis fœm. sani,
140. ult. rectus à præmisso verbo, 178. 8. à

Singulari, **سَيِّئَةٍ** malum, peccatum, quod

ponitur pro **سَيِّئَاتِهِ** juxta tertium Can.

Wav & Ie, 30. ult. & hoc pro **سَيِّئَاتِهِ** juxta
secundum Canonum Elif, 23. 4. ut sit for-

ma **نَبِيْرَةٍ**. est enim radix **سَوَّأَ** vel **سَاءَ**
potius

potius, in Fut. **يَسُوءُ** malum esse.

يُدْخِلُ] **وَيُدْخِلُ** Fut. Gježmatum

quarta Conjug. a radice **دَخَلَ** ingressus est
classis prima. Ex absoluto in quarta Conjug.
fit transitivum, 37. 5.

جَنَاتٍ] Accusativus Pluralis Fœm.

140. ult. à Singulari **جَنَّةٌ** hortus Gen.
Fœm. ex terminatione prima 123. ult.

تَجْرِي] Fut. Sing. tertiæ pers. Fœm.

Conjug. primæ à Verbo defectivo **جَرَى**
cucurrit, fluxit, 96. 4. Singulare Fœmini-
num est, quia construitur cum Plurali inhu-
mano **أَنْهَارٌ** 172. 11. & 14.

مِنْ] a, ab, e, ex, de, Particula in-
variabilis. De Particulis autem earumque
usu & significatione consulatur Gjarumia no-
stra, & libellus de centum Regentibus ei an-
nexus.

تَحْتِهَا

تَحْتَهَا] تَحْتٌ est pars inferior, hic

Genitivi Casus est ob precedentem Prepositionem, 181. 17. Nunnationem amisit ob Affixum, 146. 9.

أَنْهَارٌ] Plurale forma decimatertia,

133. 4. a Sing. نَهْرٌ. Nunnatio perijt ob Articulum precedentem, 147. 5.

خَالِدِينَ] Accusativus Pluralis,

140. 11. a Sing. خَالِدٌ æternus. refertur

ad مَنْ præmissum, quod collective hic acci-

pitur 160. 3. (ut & ٤ subjunctivum) at-
que ideo hoc est Plurale. Casus autem Accu-
sativi est, vi verbi Substantivi subintellekti

وَيَكُونُونَ & erunt, 177. 17.

فِي] فِيهَا Affixum Singu-

lare Fœm. constructum cum precedente Plu-
rali inhumano, 172. 11. & 14.

أَبَدًا

أَبَدًا] أَبَدٌ est perpetuus, in Accusativo hîc adverbiascens, 171. 1.

ذَلِكَ] Vide versu sexto.

الْفَوْزِ] فَوْزٌ felicitas, beatitudo. و
diphthongescit, 21. 9.

الْعَظِيمِ] عَظُمَ magnus fuit, hinc
عَظِيمٌ magnus. restrictum est Articulo ut
cum precedente Substantivo conveniat. 173.
15. sequentes duæ voces jam præcesserunt.

10. كَذَّبُوا] sic enim est legendum per
كَذَّبُوا. Præteritum est Plurale secunda Conjug.

a radice كَذَبَ mentitus est. in secunda mentiri facere re vel verbis, id est mendaciy accusare, 37. 5.

بِآيَاتِنَا] بِ in servis constructioni
precedentis verbi, 178. 10. 167. 5. آيَاتٍ
Plu-

Plurale sanum Fœm. a Sing. **أَيْتٌ** de quo supra. Elif post Kesra non mutatur, quia non censetur esse in medio, 25.5. **نَا** est Affixum primæ persf. Plur. 160. 19.

أُولَئِكَ] vide 158. 11. Fatha perpendicularare indicat Elif latens. Hamza indicat se poni pro Elif mobili.

أَصْحَابٌ] Plurale formæ decimæ tertie a Sing. **صَاحِبٌ** focius, dominus: Nunatio excidit ob sequentem Genitivum. Radix est **صَحَبَ**.

النَّارِ] **نَارٌ** ignis, Gen. Fœm. ex usu, 124. 9. quod **هَآ** indicat Affixum mox sequens.

بِئْسَ] vocula est qua cum admiratione quadam rei malitia indicatur ô quam malum!

lum! *contrarium* نِعَمٌ *o quam bonum aut*
pulchrum!

مصِبْرٌ] *Versu tertio fuit pro abitu tan-*

quam a سَاَرٍ: hic est pro loco, mansione,
habitatione, seu habitaculo, ut sit tanquam

Nomen locale a صَارَ fieri, esse, cujus Fut.

est يَصِيرُ, 113. 9.

II مَا] *est id quod, 160. 3. & non ut hic.*

أَصَابَ] *thema est Conjug. quartæ, si-*
gnificans invenire, & evenire, accidere. a

Verbo concavo Waw صَابَ Fut. يَصُوبُ

descendit, ut videas verum esse quod habes

de usu Conjugationum 37. 22. مُصِيبَةٌ au-

tem est Participium Activum Fœm. quartæ
Conjug. de accidente, id est ullum acci-
dens, modus loquendi passim obvius.

إِلَّا] vocula composita ex إِنْ si, & لَا non.

بِإِنْ in permissione, cum permissione,

est بِ instrumentale, 178, ult. 166. 4. إِنْ

est Infin. seu Verbale ab أَدْنَ permisit, clas-

sis quarta. Verbum est Hamzatum prima, 70. 12.

يَوْمِنَ] sic est legendum non يَوْمِنَ

propter مِّنَ ut versu nono.

يَهْدِي] hoc praestat sine 7e scri-

bere يَهْدِي ob retributionem, ut versu nono in

يُكْفِّرُ. Gjezmatur enim Fut. Defectivi per

abjectionem ultima, 100. 12. Thema est

يَهْدِي direxit Fut. يَهْدِي. Defe-

ctivum 1e, 93. 3. hinc يَهْدِي via recta pro

يَهْدِي, 28. 6.

قَلْبَهُ

قَلْبُ] قَلْبُهُ est cor. regitur hic a
precedente Verbo. Sequentes quatuor voces
jam habuisti.

12. أَطَاعُوا] Imperativus ab أَطَاعَ
obedivit Verbo concavo Waw quarta Con-
jug. In decima est اسْتَطَاعَ posse, quod ha-
bes versu decimosexto. radix est طَاعَ ut
قَالَ sed inusitata. Construitur quod hic ha-
bemus, cum Accus. 178. 8.

الرَّسُولِ] hoc vide Versu sexto, uti
تَوَلَّيْتُمْ.

الْبَلَغُ] بَلَغُ est adventus; & suf-
ficientia. utraque significatio videtur huic
loco quadrare posse. Thema est بَلَغَ attin-
gere, pervenire. hinc بَالِغٌ puber.!

مُبِينٌ] Partic. ab أَبَانَ apparere, &
mani-

manifestare. Verbum Concauum 7e, quarta
Conjug. à radice بَانَ de qua in مَيِّنَاتِ,
versu sexto.

13. لَا إِلَهَ] vide 149. 1.

فَلْيَتَوَكَّلْ] est pleonasticum. Lam
Imperativo preponi & Kesra ejus tolli soli-
tum est, 52. 1.

يَتَوَكَّلْ Est Fut. Conjugationis
quinta, 59. 11 & 15. Gjezmatum est
ob Lam Imper 45. 17. Sed pro Gjezma
ultima hic est Kesra, quia sequitur Elif unio-

nis, 14. 1. radix est وَكَلَّ inusitata; a qua

وَكَئِلْ Præfectus & hinc وَكَلَّ præ-
ficere.

14. يَا أَيُّهَا] pro vocandi Particula يَا
usurpatur hoc cum sequitur Articulus ut hîc.

أَنْزِلْنَاكُمْ] أَنْزَلَ est par & maritus,
نَزَوَاتُ uxor, cujus Plurale fractum hîc est,
forma decima tertia, 133. 4.

P. أولاد

أَوْلَادٌ] Plurale ejusdem formæ a Sing.

وَلَدٌ puer à وَكَدَ Fut. يَدُّ generare.
Verbum est Simile, 73. 18.

عَدُوًّا] عَدُوٌّ modo collective, modo
singulariter accipitur, ut pleraque alia hujus
formæ : & est communis generis, 127. 12.

Casus Accusativi est ob إِنَّ quod præcessit,
148. 14. licet intercedat Præpositio cum suo
Casu, 149. 6.

إِحْذَرُوا] فَاحْذَرُوهُمْ vide 168. 5.

est Imper. Plur. ab حَذَرَ timuit, classis
quarta. Elif unionis Imperativum, vocalem
suam regulariter amittit.

تَعَفُّوا] Fut. Gjezmatum, ut sequen-
tia, pro تَعْفُونَ, propter إِنَّ, 46. 4. ab

عَفَا pro عَفَى Verbo defectivo Waw, 93. 3.

تَصْفَحُوا] à radice صَفَحَ ignovit,
classis tertia.

تَغْفِرُوا

تَغْفِرُوا] a radice غَفَرَ remifit, clas-
fis fecunda.

اللَّهِ] cum terminatione Accufativi
propter إِنَّ , 148. 24.

غَفُورٌ] Partic. Activum, 55. 6. ab eo
quod praecessit غَفَرَ .

إِنَّمَا] est folum, tantum, & utique
ut verfu duodecimo.

أَمْوَالٍ] Plurale fractum forma deci-
matertia, 133. 4. a Sing. مَالٍ opes, divitię.

فِتْنَةٍ] experimentum, probatio, a
radice فَتَنَ probavit.

أَجْرٌ] merces, hinc أَجِيرٌ mercena-
rius. fequentem vocem habes verfu nono.
Conveniunt hic Subst. & Adject. abfentię
reftriktionis, 173. 18.

16 اتَّقُوا 168. 5. ف [فاتَّقُوا] 16

Imperativus octavae Conjug. ab اتَّقِي pro

اتَّقِي, 36.9. Verbum est dupliciter Imper-

fectum. radix وَقِي custodivit, vide 107.3.

اسْتَطَعْتُمْ] explicui versu duodecimo.

وَاسْمَعُوا] Imperativus prima Conjug. à

سَمِعَ audivit classis quarta. Elif unionis Imperativum est.

أَنْفَقُوا] Imperativus quarta Conjug.

أَنْفَقَ erogavit, expendit. a radice نَفَقَ.

خَيْرًا] bonum. hinc Verbum in octava.

Conjugat. اِخْتَارَ elegit.

لِأَنْفُسِكُمْ] نَفْسٌ est anima, Gen.

Form. 124.9. Plurale ejus أَنْفُسٌ est forma duo-

duodecima, 133. 12. Vide 134. 7. anima-
bus vestris, id est, vobis ipsis.

يُوقَ] Fut. passivum prima Conjug. pro

يُوقِي ob Particulā Gjezmantem مَن 46. 5.
& 100. 12. qui custoditur quoad avaritiam
animæ suæ, id est, qui custodit eam. Ver-
bum est dupliciter Imperfectum vide 107. 3.

شَحَّ] est avaritia à شَحَّ Verbo Surdo,
63. 14. quod est classis prima & quinta. in
Accusativo ponitur quia includit quoad,
180. 4. Nunnationem amittit ob sequentem
Genitivum.

هَمَّ] sunt, Pluraliter: quia præmissum مَن
licet singulariter construatur, pluraliter tamen
accipitur ut supra. Ultima ejus litera damma
habet loco Gjezma, quia sequitur Elif unio-
nis, 14. 7.

الْمَفْلِحُونَ] Participium Plurale Nom.

Casus, 140. 10. ab أَفْلَحَ quarta Conjug.

beatum & felicem esse: a radice فَلَحَ scin-
dere secare.

17 **إِنْ** *propter* **تُقْرِضُونَ** *pro* **تُقْرِضُوا**

46.4. Fut. ab **أَقْرَضَ** quarta Conjug. a ra-

dice **قَرَضَ** momordit, incidit. in quarta

fœnerare, fœnori dare. hinc **قَرُضٌ** fœnus,
quod sequitur.

حَسَنًا] *convenit cum suo Substanti-*

vo, a حَسَنٌ classis sexta, bonum, & pul-
chrum esse.

يُضَاعِفُهُ] *Futurum Gjezmatum quo-*
que ut & sequens, quia retributivum est, 46.
12. Conjugationis secunda, in qua significat,
duplicare, in prima autem ضَعَفٌ est debi-
lem esse.

شَكَرَ] *Participium passivè sumptum,*
س.س.س. a radice شَكَرَ laudavit; gratias egit.

حَلِيمٌ] *mitis, benignus a حَلَمٌ mitem*

benignum esse classis sexta : nam حَلَمَ
classis prima, est somniare.

18 عَالِمٌ] Partic. prima Conju. ab عَلِمَ
de quo supra.

غَيْبٌ] الغَيْبِ est absens, & latens a

غَاب Fut. يَغِيبُ abesse, latere, quod Ver-
bum est concavum ꝑe.

الشَّهَادَةِ] hoc propriè est testimonium.
hic manifestum, seu, res de qua per testi-
monium seu testes constat. a radice quarta
classis شَهِدَ testatus est; præsens fuit.

عَزِيزٌ] potens, a Verbo surdo عَزَّ valere,
potentem esse.

حَكِيمٌ] sapiens, a radice classis prima

حَكَمَ Sapientem esse; judicare.

Finis Exercitationis Gram-
maticæ.

CATALOGVS

LIBRORVM

ARABICORVM,

quibus in absentia subita Auctoris publico Academiae nomine in Galliam proficiscentis, pauculos quosdam adjecit, alio Characteris genere hinc insignitos G. CODDAEVS.

LIBRI Arabici manuscripti multi extant in Asia & Africa, in omnibus Facultatibus, ita ut instructissimas videre illic liceat Bibliothecas; continentes ad octo, decem, viginti, & triginta voluminum millia, & aestimatas ducentis, trecentis, sexcentis etiam & amplius ducatorum millibus. Typis excusi nulli illic sunt. hinc apud nos pauci, tum excusi, tum manuscripti. Ac manuscriptorum quidem plerorumque, in orbe Christiano extantium, Catalogos alias dabo, Excusorum, quia pauci sunt, Catalogum hinc subijciam, in gratiam eorum qui comparare eos sibi volent.

IN ITALIA.

Venetijs Excusi.

Alcoranus Arabice circa annum 1530, literis Arabicis: sed Exemplaria omnia cremata sunt.

Libelli

Libelli duo Astronomici, charactere inelegante, in 8°. sed hi quoque rarissimi sunt. & haberi non possunt.

G E N V A E.

P *Salterium Hebræo-Chaldæo-Arabico-Græco-Latinum, charactere quoque inelegante, Anno 1520. in folio. studio Augustini Iustiniani Nebiensis Episcopi, unde Psalterium Nebiense vulgo vocatur. ex hoc Nic. Clenardus primum didicit literas Arabicas.*

P A P I A E.

I *ntroductio in tredecim Linguas cum Alphabeto plurium præterea Linguarum, Auctore Theseo Ambrosio ex Comitibus Albonensij, anno 1539. typis Auctoris; sed in Alphabeto Arabico adhibuit figuras manu à se adpictas.*

R O M A E.

A *Vspicijs, Gregorij decimitertij P. M. & quidem literis Syriacis.*

Precationes Christianæ Arabicè in 8°.

Liturgia Christianæ, Arabicè & Syriacè, in 4°.

Missale Christ. Arabicè & Syriacè, in folio.

Catechismus Christianus Arabicè, in 4°.

Ibid.

Ex Typographia Medicæa.

A Vicenna opera Medicinalia & Philosophica, exiguis sed elegantibus typis, 233 folio.

Quatuor Evangelia, cum versione Latina interlineari; & sine ea, sed cum figuris: magnis & splendidis typis, in folio.

Geographia per septem Ptolomæi climata ante annos 500. elegantissimo stylo in Ægypto aut Nubia conscripta, typis medijs, & elegantibus, in 4°.

Elementa Euclidis cum doctis Commentarijs, in Folio.

Professio Fidei Christianæ, in 4°. Arabicè tantum: & Arabicè ac Latine.

Alphabetum Arabicum, cum prolixo syllabario, & exercitatione lectionis, Ioannis Baptistæ Raimundi, in quarto. anno 1592.

Grammatica Arabica dicta *القافية* Casia, magno & elegante charactere in 4°

Tractatus Grammaticus de mutatione extremarum in vocibus syllabarum, dictus *جرومية* Gjarumia, in 4°.

Tractatus Grammaticus de Verborum Conjugationibus, dictus *تصرف* tafrif. cum duplici versione Latina & notis Joannis Baptistæ Raimundi, egregio charactere, in magno quarto.

• Excusa

Excusa quoque Romæ sunt inelegantibus typis tria colloquia de religione Mahomedica, in 8º.

I B I D E M.

Ex Typographia Savariana.

P *Salmi Davidis Arabicè, cum vocalibus & versione Latina, in 4º.*

Catechismus religionis Christianæ Bellarmini, Arabicè & Latinè in 8º.

Liber Primus Gram. Arabicæ Maronitarum; Auctoris Gabriele Sionita & Joanne Hefronita, in 4º, prostant Parisijs.

I N G A L L I A.

Lutetiæ Parisiorum

G Vljelmi Postelli introductio in duodecim Linguas characteribus differentes. Item Grammatica Arabica, aliaque ejusdem Auctoris, typis P. Vidonæi Vernoliensis. sed inelegantioribus typis, anno 1538.

Paradigmata quatuor Linguarum Arabicæ, Armenicæ, Syræ & Æthiopicæ, Auctore P. Victore Cajetano Palma: apud Stephanum Frevoſteau, anno 1596. typi, quos usurpat, planè nihil elegantiaè habent,

I N

IN GERMANIA.

TIGVRI.

DE ratione communi omnium Linguarum & litterarum Commentarius Theodori Bibliandri, apud Christophorum Frofchoverum, anno 1548. typi Arabici, quos usurpat, valde rudes sunt.

NEAPOLI NEMETVM.

Alphabetum Arabicum cum Ifagoge scribendi legendique Arabice, Auctore M. Iacobo Christmanno, an. 1582. typis Matthæi Harnisch.

HEIDELBERGAE.

Compendium Grammaticæ Arabicæ. Item Epistola D. Pauli ad Galatas: & sex primaria Capita Christianæ Religionis, Arabico-Latinè; Auctore Ruthgero Speij Bopardiano, Ann. 1583.

FRANCOFVRTI.

Introductio in Linguam Arabicam M. Bartholomæi Radtmanni, anno 1588. cum exercitio lectionis è Psalmo 146. sed hic usus est characteribus manu à se pictis, satis elegantibus.

Lexicon Pentaglotton, Hebraicum,
Chal-

Chaldaicum, Syriacum, Talmudicū, Rabbinicum & Arabicum, Auctore Valentino Scindlero: anno 1592. in folio. sed ad vocabula Arabica adhibuit Characteres Hebræos. Hoc vero Lexicon suis aliquando cujusque Linguæ characteribus cum bono Deo edendum curabo, ingente præterea Vocum Rabbinicarum Talmudicarum & Arabicarum sylva locupletandum.

BRESLAE.

Typis Kirstenianis.

Grammatica Arabica Petri Kirstenij
in fol.

Secundi Libri Canonis Avicenna prima aliquot capita, cum versione Latina, & notis P. Kirstenij, in fol.

Vita 4 Evangelistarum Arabicè & Latinè, per P. Kirstenium.

Nota Petri Kirstenij in Matthæum Arabicum, in fol.

Specimen Orationis Dominicæ ex Codice manuscripto Arabico Cæsareo. Item Psalmi quinquagesimi primi. Et Azoræ primæ Alcorani, juxta sex exemplaria Arabica M. S.

Epistola Iudæ Apostoli Arabicè & Latinè ex M. S. Heidelbergensi cum Notis ejusdem, in fol.

Cantica aliquot Mahomedica cum versione Latina P. Kirst. in 8°.

LEIDAE.

Typis Raphelengianis.

Alphabetum Arabicum cum Psalmi LI. explicatione interlineari in 4°.

Epistola ad Titum Arab. cum vocalibus & versione Latina fo. Antonida.

Tres Epistola D. Joannis, cum versione Latina Guljelmi Bedwelli, in 4°

Passio Dominica secundum Matthaeum, cum vocalibus, & versione Latina in 4°.

Proverbiorum Arabicorum centuria duae, cum vocalibus & versione Latina ac notis Josephi Scaligeri, & Thomae Erpenij, in 4°.

Grammatica Arabica Thomae Erpenij in 4°

Dictionary Arabicum Fr. Raphelengij, cum brevibus notis Thomae Erpenij in 4° regali.

LEIDAE.

è Typographia Erpeniana.

Fabula Locmani Arabicè cum versione Latina & notis Th. Erpenij : accedunt Adagia aliquot Arabica eodem modo explicata, in 8°.

Epistola Pauli ad Rom. & Galatas Arabicè, in 4°.

Oratio Erpenij de Lingua Arabica in quarto.

Gram-

Grammatica Gjarumia elegantissime excusa, cum vocalibus, versione Latina & notis Erpenianis. accedit ejusdem argumenti libellus de centum vocibus regentibus, eodem modo explicatus.

Historia Iosephi Patriarchæ ex Alcorano Arabicè, cum vocalibus & versione interlineari Latina, aliâque paulo Latiniore, & notis Th. Erpenij. cujus & Alphabetum Arabicum præmittitur, in 4º.

Totum D. N. Jesu Christi Testamentum Arabicè, in 4º.

Quinque Libri mosi Arabicè, eodem modo excusi, in 4º.

Rudimenta Arabica, in 8º.

Sequentur brevi.

Historia Saracenicæ Arabicè & Latine in fol. & Arabicè tantum in 8º.

Geographia Arabica Principis Abulfedæ.

Alcoranus Arabicè & Latine cum explanatione & confutatione.

Thesaurus Grammaticus.

Commentarius in Linguam Arabicam de ejus linguæ usu & affinitate cum alijs Orientalibus, deque libris eâ conscriptis.

Dictionary Arabicum & alia.

FINIS.

ERRATA

Errata graviora sic emenda.

Pag. 61. lin. 11. lege **إِنْصِبْصَارًا**. p. 62. l. 4.
lege **تَنْوِصِرَ**. pag. 64. l. 14. lege **مَدُّوْا**.
p. 74. l. 10. lege **عِدَّة**. p. 89. l. 9. lege **إِسْتِقَالَةً**.
p. 131. l. 3. dele *in*. p. 132. l. 16. lege **رَمْبَاءُ**.
p. 33. l. 2. lege **نُصْرَةٌ** p. 134. l. 6. lege **شَاهِدٌ**.

In contextu Alcoranico.

In titulo **ثَمَانِ عَشْرَةَ آيَةً**. Versu quinto pro
فَبَاءُ lege **فَبَوُّ** versu sexto pro *venerunt* lege
venerant. versu decimo lege **كَذَّبُوا**. versu
undecimo lege **يَهْدِ & يَوْمِنَ**.

F I N I S.